

• POLONIA A WYBORY W KANADZIE; NASZE STANOWISKO I SUGESTIE • PO POWROCIE - WYWIAD Z JOANNĄ I ANDRZEJEM GWIAZDĄ • ARESZTOWANIA POLAKÓW Z PIRAMIDY • KONSUL PRL POD POMNIKIEM KATYNIA

NO. 57 • 17-23.XI.88 • TORONTO • PISMO NIEZALEŻNE • PUBLISHED WEEKLY • \$ 1.24

ECHO - TYGODNIK POLSKI

MIASTO BRUTALNEJ MILICJI

Pozorna cisza w Katowicach. Fotografia A.B.

W ROCZNICĘ NIEPODLEGŁOŚCI

POGROM W KATOWICACH

**Prof. EWA BRANTLEY
w oparciu o informacje
Komisji Interwencji
i Praworządności**

Po mszy św. w Katowicach, w katedrze Chrystusa Króla odbył się wiec. Po przemówieniach uformowano pochód, który ruszył w kierunku od ulicy Kościuszki. Szło około 1000 osób. Było bardzo dużo milicji. Pochód zatrzymał się i manifestacja rocznicowa przekształciła się w manifestację Solidarności.

Milicja zaatakowała. Ludzie zaczęli uciekać w kierunku katedry. Tam rozpoczęto pertraktacje z milicją o umożliwienie bezpiecznego przejścia. Po dwóch godzinach obiecano puścić ludzi. Gdy zaczęli się rozchodzić milicja zaatakowała z niezwykłą brutalnością. Bili na oślep pałkami, pięściami, butami, z rozpędem wjeżdżali w tłum. Dwie pobite do nieprzytomności dziewczyny zanieśiono do Katedry. Są to KRYSTYNA WOJCIECHOWSKA, studentka Uniwersytetu Śląskiego i KRYSTYNA AUGUSTYŃSKA.

Pomocy udzielało pogotowie. Lecz i tu też milicja interweniowała. I tak TADEUSZ JANAS doznał urazów prawego kolana i łokcia. Rannny został zabrany przez karetkę pogotowia. W czasie transportu karetce **zajechał drogę samochód SB. Esbecy starali się wejść siłą do karetki i zabrać rannego** (przypomina to akcje milicji po strajku w kopalni Wujek). Spotkali się ze zdecydowaną odmową lekarza i zamiar ich

się nie powiodł. Na stacji pogotowia SB ponownie zażądała wydania rannego i tym razem lekarze nie ugięli się wobec żądań SB.

Tymczasem na ulicy ludzie zaskoczeni niespodziewaną agresją wpadli w panikę. Dwustu pięćdziesięciu osaczonym udało się przedrzeć do Katedry, żeby tam znaleźć schronienie. Pośród nich grupa kilkudziesięciu osób spośród różnych grup i środowisk, w tym górnicy, pozbawieni pracy za strajk, podjęło w kościele głodówkę, żądając uwolnienia wszystkich zatrzymanych, ukarania winnych brutalnej i prowokacyjnej akcji oraz gwarancji bezpieczeństwa dla zgromadzonych.

13 listopada głodujący wydali żądanie o przywrócenie do pracy zwolnionych (omówienie oświadczenia w numerze - przyp. red.). Na liście osób dotkliwie pobitych w dniu Święta Niepodległości Polski w Katowicach znalazło się 59 osób, w tym 14 kobiet. Np. Joanna Ziółkowska, uczennica II Liceum w Bytomiu, ma stopę przejechaną przez milicyjny samochód osobowy marki Polonez Nr rejestr. KAD 1900. Stało się to, gdy samochody wjeżdżały z rozpędem w tłum. 50 ludzi zatrzymano.

W poniedziałek, 15 listopada, zdecydowano, że spośród pobitych studenci wrócą na uczelnię, żeby nie było zarzutu represji akademickich, jak również pozwolono ludziom wrócić do pracy.

We wtorek, głodowało 50 osób, w tym 5 kobiet.

Milicja interweniowała w równie brutalny sposób w Gdańsku, Łodzi i Wrocławiu.

W POLSCE ZNOWU BIJĄ

Deklaracja władz dotycząca intencji porozumienia, jakie wiąże opinia publiczna w kraju i za granicą z procesem normalizacji, przesłaniają niebezpieczeństwo wiążące się ze szczególną brutalnością działań milicji w ostatnim czasie. Wśród 373 osób zatrzymanych, począwszy od 16 sierpnia do 7 listopada 88, 49 osób zostało w sposób szczególnie brutalny pobitych. Dotyczy to w pierwszym rzędzie młodzieży. Wśród 149 zatrzymanych studentów pobitych było 18. Wśród 40 uczniów - 14, a więc co trzeci. Podkreślić należy, że pobicia te nie miały nic wspólnego z działaniami sił porządkowych zmierzających do rozprzeczania demonstracji i zabaw ulicznych, a były **świadomym** znęcaniem się nad zatrzymanymi ludźmi.

Ponížanie, bicie po twarzy, kopanie, bicie w pięty, bicie po nerkach i genitaliach. Niekiedy, jak w przypadku 19-letniego Andrzeja Gostyni i jego kolegi Roberta znęcanie się zakończone wielokrotnym pobytem w szpitalu nie miało żadnego uzasadnienia, poza rozładowaniem frustracji funkcjonariuszy ZOMO.

Komisja Interwencji
i Praworządności

CZY TO MA SENS?

DEBATA TELEWIZYJNA WAŁĘSA - MIODOWICZ

Lech Wałęsa przyjął zaproszenie do odbycia telewizyjnej debaty z szefem oficjalnych związków zawodowych OPZZ Alfredem Miodowiczem. Wałęsa zgodził się na tę propozycję po opublikowaniu przez "Trybunę Ludu" wysuniętej przez Miodowicza oferty odbycia debaty. Miodowicz sugerował by obaj z Wałęsą omówili przyszły kształt związków zawodowych w Polsce. Upřednio premier PRL Mieczysław Rakowski powiedział, iż nie uważa się za wroga Solidarności oraz że szanuje przywódcę związku Lecha Wałęsę. W wywiadzie dla tygodnika Włoskiej Partii Komunistycznej "Rinascita" Rakowski oznajmił ponadto, iż pewne osoby wybrane do reprezentowania "Solidarności" w rozmowach okrągłego stołu z rządem są wrogami porządku konstytucyjnego.

Komentarz Andrzeja Gwiazdy o kontaktach Wałęsa-Miodowicz - str. 4-5.

KONGRES KPA ŻĄDA WSTRZYMANIA KREDYTÓW DLA PRL

Kongres Polonii Amerykańskiej w Chicago uchwalił w sobotę 12 listopada dwie rezolucje. Pierwszą, domagającą się od ONZ wszczęcia dochodzenia w sprawie pobic w Polsce. Celem tej rezolucji jest stworzenie podstawy do wypłat odszkodowań dla pobitych poprzez ONZ oraz druga jest rezolucja o wstrzymaniu kredytów dla PRL z Międzynarodowego Funduszu Walutowego i Banku Światowego dopóki nie nastąpi legalizacji Solidarności i wszyscy robotnicy nie zostaną przywrócenie do pracy. Rezolucje zaproponowała Komisja Spraw Polskich.

Posiedzenie tej komisji otworzył Jan Nowak-Jezio:ński, który m.in. przedstawił okoliczności planu zamknięcia Stoczni Gdańskiej. Poinformował także zebranych, że następnego dnia, po opuszczeniu przez panią Thatcher Polski, Bank Międzynarodowy,

którego członkami Zarządu są Brytyjczycy przegłosował dla PRL 200 milionów dolarów. Natępną sumę tego rządu przyznano w kolejnym dniu.

Rezolucje uchwalone przez KPA uchodzą za precedensowe w historii tej prestiżowej organizacji. Nowy prezes KPA **Edward Moskal**, zarazem prezes Związku Narodowego Polskiego - aprobując wnioski rezolucyjne Komisji Spraw Polskich Kongresu, wykazał daleko idące wyczucie sytuacji w kraju. Jest nadzieja, że z równą energią ruszy do akcji Kongres Polonii Kanadyjskiej, o ile w skład jego komisji wejdą osoby równie poinformowane i konsekwentne jak w wypadku KPA.

Na podstawie relacji Ewy Brantley, członka Komisji Krajowej KPA, rzecznika Komisji Interwencji i Praworządności

Zwycięstwo Busha powitałem z najwyższą radością. Po pierwsze dlatego, że nie wygrał Dukakis. Po drugie dlatego, że uważam, iż będzie on kontynuował antykomunistyczną krucjatę prezydenta Reagana, a więc:

a) wzmacniał supermocarstwową pozycję militarną USA oraz NATO, b) udzielał pomocy ruchom antykomunistycznym na całym świecie, kładąc nacisk na pomoc materialną i wojskową dla ruchów walczących z komunizmem zbrojnie, c) angażował amerykańskie siły zbrojne na rzecz wolności i demokracji w koniecznych sytuacjach defensywnych i ofensywnych, oraz d) kontynuował moralną, filozoficzną i światopoglądową ofensywę konserwatyzmu, przy-

wracającego gospodarce wolnorynkowej pierwszą pozycję w skali wartości gospodarczych, a walce z komunizmem naczelną pozycję w skali wartości moralnych i duchowych.

W przekładzie na język konkretnych akcji i decyzji politycznych ta antykomunistyczna krucjata może być realizowana różnie. Oczekuję, że prezydent Bush będzie realizował ją optymalnie. Są to oczekiwania wysokie, ale wobec Busha - byłego szefa CIA oraz lojalnego współpracownika prezydenta Reagana - są to oczekiwania uzasadnione. Nie podejmę tutaj ważnego zagadnienia jak optymalnie powinna wyglądać np. pomoc USA dla kontras, mudżaheddinów, partyzantów UNITA. Skupmy się na razie -

WITAM BUSH A !

odkładając tamte sprawy, na kiedy indziej - na oczekiwaniach jakie można żywić wobec polityki Busha i jego administracji w sprawie Polski.

Naczelną zasadą polityki Busha w sprawie Polski, a zarazem Europy Wschodniej i całej Europy, gdyż są to zagadnienia powiązane, powinno być jasne odrzucenie

Układu Jałtańskiego z położeniem nacisku na fakt, że Stany Zjednoczone nie aprobują podziału Europy na strefy wpływów i ich ostatecznym celem jest Europa wolna i demokratyczna.

W sprawach szczegółowych oczekuję od Busha m.in.

ciąg dalszy na str. 10

ŚWIAT

• Korea Północna zarzuciła Węgrów zdradę zasad internacjonalizmu proletariackiego. Organ komunistów północnokoreańskich "Rodong Sinmun" zarzucił Węgrom z powodu powołania wraz z Koreą Południową stałych przedstawicielstw w obu krajach "zdradę zasad internacjonalizmu proletariackiego". W odpowiedzi organ komunistów węgierskich dziennik "Nepszabadsag" stwierdził: "Węgry popierają pokojowe, demokratyczne, wolne od ingerencji z zewnątrz zjednoczenie Korei, wszystkie zmierzające do tego propozycje KRLD...", jednak "trwałe miejsce w naszej polityce zajmuje postawa postrzegania przemian zachodzących na świecie otwartymi oczami, uwzględniania faktów. Republika Koreańska istnieje: szereg krajów socjalistycznych w Europie i Azji utrzymuje z nią stosunki handlowe, a wzajemne obroty rosną w szybkim tempie. Realną sytuację na Półwyspie Koreańskim uwzględnia też sama KRLD, adresując do Seulu wiele swoich propozycji..."

• Wnuk Leonida Breżniewa uskarża się. Na łamach "Moskiewskich Nowosti" ukazała się następująca wypowiedź wnuka Leonida Breżniewa: "Dlaczego kultywuje się nienawiść do dzieci i wnuków byłych przywódców politycznych? Nazywa się nas dziedzicami. Każde nasze niepowodzenie staje się przyczyną radości. Krążą wieści o niezwykłych bogactwach, jakie przypadły nam w udziale, o przyporządkowanych do zawrotu głowy rozrywkach, jakim się ponoć oddajemy. Wszystko to trafia na łamy gazet, chociaż nietrudno obalić większość zarzutów. Niechęć ludzi do nas rośnie. Znam osoby, które musiały zwolnić się z pracy, gdy opuścili je bliscy, kiedy odwrócili się od nich znajomi. I to z powodu głupich polotek... Często powtarza się teraz, że syn nie może odpowiadać za błędy ojca, ale słowa te odnosi się wyłącznie do lat 30-tych, natomiast zapomina się o nich, kiedy mowa o współczesności..."

• Antykoncepcyjna szczepionka. Brytyjskie czasopismo medyczne "The Lancet" podało informację na temat doświadczeń ze szczepionką antykoncepcyjną, robionych na zlecenie Światowej Organizacji Zdrowia, przez grupę australijskich naukowców. Doświadczenia przeprowadzone na trzydziestu mieszkankach Adelajdy wykazały, że szczepionka jest skuteczna przez 6 miesięcy i nie ma żadnych działań ubocznych. Jeżeli zostanie to potwierdzone przez inne zespoły badawcze to nie jest wykluczone, że za kilka lat stanie się ona ogólnie dostępnym żeńskim środkiem antykoncepcyjnym.

• Francuskie pociągi o dużej predkości (Trains Grande Vitesse - TGV) łączące Paryż z Lionem są obecnie najszybszymi pociągami pasażerskimi w Europie. Pokonują one wyznaczoną trasę z maksymalną prędkością 270 km/h. Ale już za kilka lat na nowej linii TG łączącej Paryż z Brukselą i Londynem pojawi się nowa generacja tych pociągów. Pojadą one z prędkością do 300 km/godz. Pozwoli to na przejechanie ze stolicy Francji do stolicy Belgii w ciągu 1 godz. i 20 minut, a do Londynu, tunelem pod kanałem La Manche, w ciągu trzech godzin. Postęp jaki osiągnęli Francuzi w rozwoju nowej generacji pociągów pasażerskich skłonił inne państwa Wspólnego Rynku do pójsia w ich ślady. Prace nad podobnymi pojazdami trwają w RFN, Hiszpanii, we Włoszech i innych krajach. Przewiduje się również, że w końcu stulecia w EWG oraz w Austrii i Szwajcarii, będzie 11 tys. km torów, po których będą mogły się poruszać superszybkie pociągi.

• Pośmiertny proces Józefa Stalina. Znany publicysta "Literaturnoj Gaziety" A. Waksberg poinformował zachodnich dziennikarzy, że grono wybitnych intelektualistów sowieckich planuje zorganizowanie pośmiertnego procesu Józefa Stalina. Podał on także, że Związek Filmowców Sowieckich zaapelował do Rady Najwyższej ZSSR o ponowne rozpatrzenie decyzji z 1974 roku o deportowaniu ze Związku Sowieckiego Alek-

sandra Sołżenicyna. Zapowiedział on także zorganizowanie przez Związek Filmowców uroczystych obchodów przypadającej w grudniu 70 rocznicy urodzin pisarza. Obchody te stanowiłyby fragment szerszej akcji zmierzającej do rehabilitacji Sołżenicyna, któremu bezprawnie odebrano obywatelstwo. Sołżenicyn, który jest laureatem Literackiej Nagrody Nobla mieszka od wielu lat w Stanach Zjednoczonych.

• Rezygnacja spikera Bundestagu. Philip Jenniger spiker zachodniemieckiego parlamentu zrezygnował ze stanowiska po fali oburzenia w Niemczech i na świecie jaką wywołało jego przemówienie na forum Bundestagu. Jenniger stwierdził m.in. że Hitler był postrzegany jako dar Boży przez naród niemiecki poszukujący silnego władcy po latach chaosu. W trakcie przemówienia Jennigera wielu postów opuściło na znak protestu Bundestag. Jenniger oświadczył, że jego przemówienie zostało całkowicie źle zrozumiane.

• Filipiński minister obrony Fidel Ramos oświadczył, że rząd filipiński zastanowi się nad sowiecką propozycją dotyczącą likwidacji bazy wojskowej ZSSR Cam Ranh w Wietnamie w zamian za wycofanie wojsk USA z baz na Filipinach.

• Izrael umieścił w kosmosie swego pierwszego satelitę Ofek-1. Waży on 156 kg i został wyniesiony na orbitę okołoziemską przez raketę nośną również produkcji izraelskiej.

• Zimna wojna winą Zachodu. Organ komunistów sowieckich dziennik Prawda opublikował artykuł L. Bezziemskiego i W. Falina, w którym autorzy całkowitą winą za okres zimnej wojny obciążyli Zachód, zwłaszcza zaś USA.

W prasie zachodniej artykuł skomentowano jako przejaw uniewinnienia Stalina za politykę międzynarodową po II wojnie światowej oraz jako głos frakcji sprzeciwiającej się głośności w sprawach sowieckiej polityki międzynarodowej.

• Bush wygrał w 40 stanach. Prezydent-elekt George Bush wygrał z kandydatem Partii Demokratycznej M. Dukakisem w 40 stanach, zdobywając 426 głosów elektorskich, znacznie więcej niż minimalna liczba 270 potrzebnych do wygrania walki wyborczej o fotel prezydencki. M. Dukakis wygrał w 10 stanach i w D.C., zdobywając 112 głosów elektorskich. Na Busha głosowało około 54% wyborców, na Dukakisa 46%. 64-letni G. Bush obejmie urząd prezydencki 20 stycznia przyszłego roku (nasz komentarz powyżej).

• 84-letni przywódca ChRL Deng Xiaoping oświadczył, że przekazał całkowicie władzę w ręce I sekretarza partii komunistycznej Zhao Ziyanga oraz premiera Li Penga.

• Kara śmierci za organizowanie strajku na Sri Lance. Prezydent Sri Lanki Junius R. Jayewardene w odpowiedzi na 4-dniowy ogólnokrajowy strajk, podczas którego żołnierze zabili 18 uczestników antyrządowych demonstracji, wprowadził na Sri Lance stan wyjątkowy. Według dekretu o stanie wyjątkowym każda osoba winna organizowania strajku będzie powieszona, a każda osoba posiadająca ulotkę lub plakat nawołujący do strajku będzie powieszona bądź uwięziona. 4-dniowy strajk został zorganizowany przez lewicowy Ludowy Front Wyzwolenia, domagający się rozwiązania parlamentu i utworzenia przejściowego rządu z zadaniem kontroli wyborów prezydenckich zaplanowanych na 19 grudnia br. Strajk spowodował zamarcie życia w kraju. Tysiące zagranicznych turystów opuściło Sri Lankę. Prezydent Jayewardene sprawuje władzę od roku 1977 i zgodnie z prawem nie może być wybrany na jeszcze jedną kadencję. Zapowiedział on, że ustąpi z chwili gdy nowy prezydent zostanie zaprzysiężony, ale jego przeciwnicy domagają się natychmiastowego ustąpienia prezydenta i rządu utrzymując, że obecny rząd nie jest w stanie zapewnić uczciwych wyborów.

• Trzęsienie ziemi w ChRL o mocy 7,8 stopni na skali Richtera spowodowało śmierć 939 osób. Było to najgorsze trzęsienie ziemi w Chinach od 12 lat. W 1976 roku w mieście Tangshan na skutek trzęsienia ziemi zginęło ponad 242 tysiące osób.

• Tragedia na Atlantyku. Brytyjski tankowiec Odysea wiozący ropę naftową z Wysp Szetlandzkich do rafinerii Kanady w Come By Chance w Nowej Fundlandii przetłamał się na dwie części na Atlantyku i zatonął. 27-osobowa załoga tankowca została uznana za zaginioną. Tragedia nastąpiła podczas silnego sztormu. Wiatr dął z szybkością 70-100 km/godz., a fale miały wysokość 7-10 m. Do oceanu wyłaziło się ponad milion baryłek ropy naftowej. Eksperci twierdzą, że plama ropy naftowej nie dotrze do wybrzeży Irlandii w stronę której zmierza.

• Sowiecka statystyka przestępczości. Tygodnik sowiecki "Argumenty i Fakty" podał, że w 1987 roku w ZSSR skazano za morderstwo popełnione z premedytacją 9900 osób, za kradzież własności prywatnej 123 400 osób, a za kradzież własności państwowej 115 100 osób.

• Najszybszy komputer świata. NASA otrzymała od amerykańskiej firmy Cray pierwszy egzemplarz najszybszego komputera na świecie - model Y-MP. Jego normalna szybkość wynosi 1 miliard operacji na sekundę.

• 11 więźniów politycznych w ZSSR? G. Gierasimow rzecznik sowieckiego ministerstwa spraw zagranicznych powiedział w Wiedniu, że w ZSSR przebywa w więzieniu 11 osób, które według kryteriów zachodnich można by uznać za więźniów politycznych i podkreślił, że wszystkie te osoby będą zwolnione w ciągu najbliższych 3 lat. Poprzednio kanclerz H. Kohl ujawnił, że Gorbaczow zapewnił go podczas rozmów jakie odbył z nim podczas oficjalnej wizyty w Moskwie, że ZSSR zwolni wszystkich więźniów politycznych do końca tego roku.

ECHO-TYGODNIK POLSKI - wydają: Grażyna i Zbigniew FARMUS
Adres pocztowy: 51A Thistle Down Blvd., REXDALE, Ont. M9V 4A6, TEL. 743 - 5706

Redaktor naczelny: Grażyna Farmus; Dyrektor działu reklamy: inż. Zdzisław Wójcik 891-1342; Redaktorzy działów: Świat, Kanada, Polska - Zbigniew Farmus; Czytane między wierszami & Lektury nieobojętne: Karolina Jankowska, Korespondencje z dalekiego Kraju: Bolesław Ślesieński; Poradnia Zaufanie: dr Zofia Bończa; Pokochać kapitalizm: dr Krzysztof Ostaszewski; Horoskop, Kalendarium, korekta: Ewa Rewkowska, Apteka Natury: dr Zofia Górnicka; Współpracują: prof. dr Ewa Brantley, Leszek Szaruga, Waclaw Liebert, dr Tadeusz Pruss, Wojciech Wojnarowicz, Bogusław Rzepecki, Andrzej Stawicki, Lech Jamka, Janusz Pietrus, Adam Tomaszewski, S. Cech, Iwona Majewska, Adela Dymka, Magda, Marek i Koty Czyżyckich.

ADVERTISING RATES: DISPLAY ADS \$7.00 per col.inch. FULL PAGE \$850, HALF PAGE \$350.00

Classified Ads: \$5 (up to 25 words), Job Ads FREE, Special: minimum 3 months' advertising (12 issues) 1 col. 1 1/2 inch \$65.00, 2 cols - 1 1/2 inches \$130.00, 2 x 3 inches: \$260.00, photo extra \$5.00.

SUBSCRIPTION/PRENUMERATA: PÓLROCZNA \$25.00, ROCZNA \$50.00, dla nowo przybyłych wg kolejności zgłoszeń (12 numerów) bezpłatna.

JA GŁOSUJĘ NA KONSERWATYSTÓW

21 listopada głosując w okręgu wyborczym Etobicoke North oddam głos nie tyle na kandydata Partii Postępowo-Konserwatywnej Boba Pennocka, ile głosując na niego oddam głos na samych konserwatystów.

I to nie dlatego, że są mi oni programowo najbliżsi - gdyż pod tym względem przegrywają oni wyraźnie z moją wyimaginowaną Partią Naprawdę Prawicową i Naprawdę Konserwatywną, a nawet z istniejącą od roku partią Chrześcijańskiego Dziedzictwa (Christian Heritage Party of Canada).

Oddam na nich głos, pomimo tego że nie podobały mi się skandale w rządzie Mulroney'ego, pomimo tego że nie podobała mi się zagraniczna polityka rządu w sprawie RPA, bloku sowieckiego, totalitarnych państw afrykańskich. Oddam na nich głos pomimo tego że zyskała w ciągu tych czterech lat ich rządów na znaczeniu frakcja czerwonych torysów, pacyfistów na czele z J.Clarkiem oraz pomimo kilku lewicowych nominacji na ważne stanowiska dyplomatyczne (np. Lewis do ONZ, McDonald do Etiopii).

Oddam na nich głos dlatego, że popieram układ o wolnym handlu z USA. Układ ten uważam za wielki projekt i dalekowzroczność rządu Mulroney'ego. Jest on podstawą świetlanej gospodarczej i politycznej przyszłości Kanady. Mojej Kanady, Kanady moich dzieci, oraz następujących po nas pokoleń.

Moja wizja Kanady jest nierozdzielnie spleciona ze Stanami Zjednoczonymi. Układu o wolnym handlu nie uważam ani za początek ani za koniec dziejącego się przed naszymi oczyma nieuchronnego procesu kanadyjsko-amerykańskiej integracji. Układ ten jest po prostu jednym z jej wyrazów i mechanizmów.

Oddam na torysów głos także dlatego, że uporządkowali kanadyjską gospodarkę skierowując ją na właściwe wolnokonkurencyjne, reprivatyzacyjne tory.

Oddam na konserwatystów głos także dlatego, że odważyli się podjąć wysiłki w celu wzmocnienia kanadyjskich sił zbrojnych oraz w celu wykonania naszych zobowiązań sojuszniczych w NATO.

Oddam wreszcie głos na Mulroney'ego, gdyż nie chcę, aby wygrali liberałowie. Obawiam się ich antyamerykanizmu, ich socjalistycznych poglądów, ich pokojowej polityki wobec bloku sowieckiego, ustępstw wobec ZSSR, współpracy i detente. Obawiam się ich jeszcze większych skandali rządowych, biurokratycznej zgnilizny, kumoterstwa (czego zresztą byłem świadkiem w ostatnich latach panowania Trudeau).

Głosu na konserwatystów nie oddam z entuzjazmem. Gdybym wiedział, że zmierzają pewnie do wyborczego zwycięstwa wówczas oddałbym swój głos na kandydata partii chrześcijańskiej, bądź oddał bym jako nieważny, aby w ten sposób zmanifestować fakt, że nie mam na kogo głosować. Ale wynik wyborów nie jest pewny. Każdy głos jest na wagę złota.

Niektórzy znawcy doradzają, aby głosować na konkretnego kandydata niezależnie od partii, uwzględniając to, czy będzie umiał udzielić pomocy mnie wyborcy w moich konkretnych, prywatnych sprawach bądź biorąc pod uwagę jakie stwarza szanse realizacji interesów mojego okręgu wyborczego, bądź mojej grupy etnicznej.

Są wybory, w których można się kierować takim partykularnym punktem widzenia. Ale są wybory - a obecne należą do takich - kiedy ważniejsze jest to, aby głosować na partię właśnie ze względu na

ogólnokrajowe, przyszłościowe znaczenie dla losów kraju proponowanego przez nią przedsięwzięcia.

Czteroletnie rządy konserwatystów mają ciemne plamy. Dominują jednak punkty pełne światła, rokujące dobrze dla Kanady, dla naszej wolności, dla naszej pomyślności gospodarczej, społecznej i osobistej. Nie widzę tylu jasnych znaczących punktów w osiągnięciach Partii Liberalnej. Nie widzę niczego przełomowego dla losu Kanady w ich platformie wyborczej. Ja głosuję na konserwatystów.

ZBIGNIEW FARMUS

Youth Venture Capital

Bądź Sobie Panem

\$7,500

Nieoprocentowanej
Pożyczki Na Założenie
Własnego Interesu

Kiedy możesz otrzymać
omawianą pożyczkę:

■ jeżeli jesteś między 18 a 24
rokiem życia, i nie uczysz się w
pełnym wymiarze godzin -

■ jeżeli jesteś między 25 a 29
rokiem życia i stosunkowo
świeżym absolwentem uczelni,
szkoły pomaturalnej bądź
zawodowej, lub też otrzymałeś
uprawnienia rzemieślnicze w
przeciągu ubiegłego roku -

Zadbaj o własny interes i zadzwoń

(nieodpłatnie) do: THE YOUTH HOTLINE 1-800-387-0777

(Telefon może być odebrany tylko po angielsku lub francusku. Jeśli nie umiesz porozumieć się w tych językach, poproś przyjaciela by zadzwonił za Ciebie.)

Powyższy program jest sponsorowany przez Ontario Ministry of Skills Development, przy współudziale Royal Bank of Canada, Izby Handlu w Ontario, oraz niektórych lokalnych Izb Handlu oraz Rad Rzemiosła.

Ministry of
Skills Development
Alvin Curling
Ontario Minister

GŁOSUJ NA LIBERAŁÓW

ODDAJ GŁOS NA KANADĘ KTÓRĄ Z DUMĄ NAZWIESZ SWOIM DOMEM

21 listopada głosuj na to, co jest ważne dla Ciebie.

Głosuj na Liberalów

• Głosuj na Partię Liberalną by mieć lepszy plan emerytalny

Rząd liberalny rozszerzy program emerytalny, który obejmować będzie osoby zajmujące się domem i te, które odeszły na wcześniejsze emerytury. Ponadto tzw. Spousal Allowance przysługiwać będzie rozwiedzionym, żyjącym w separacji i samotnym.

• Głosuj na Partię Liberalną by mieć tańsze mieszkania

Partia liberalna uważa, że wydatek na mieszkanie nie powinien obejmować więcej niż 30% dochodu. Planuje się także ustawy celem pomocy wynajmującym mieszkania, właścicielom domów i zakupującym domy po raz pierwszy, a także rozszerzenie programu mieszkań niedochodowych (non-profit housing).

• Głosuj na Partię Liberalną by wprowadzić bardziej sprawiedliwą politykę imigracyjną

Rząd liberalny uznaje łączenie rodzin za sprawę najważniejszą!

*Tu chodzi nie tylko
o wybory,
ale o Twoją przyszłość*

• Głosuj na Partię Liberalną celem wprowadzenia dostępniejszej, elastycznej i tańszej opieki nad dziećmi

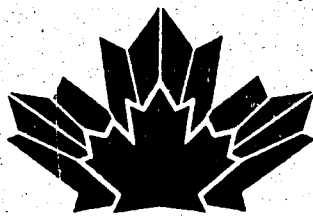
Uważamy, że opieka nad dziećmi jest nie przywilejem, ale prawem każdej rodziny w potrzebie.

• Głosuj na Partię Liberalną celem wprowadzenia szkolenia zawodowego

Rząd liberalny wprowadzi przeszkolenie pracowników zwolnionych z pracy oraz kursy zawodowe dla młodych.

• Głosuj na Partię Liberalną celem wprowadzenia sprawiedliwego systemu podatkowego

Rząd liberalny obniży wprowadzone przez Konserwatystów podatki płacone przez średnio zarabiających. Systemowi podatkowemu przywrócimy sprawiedliwość i wstrzymamy planowany przez p. Mulroney ukryty podatek od sprzedaży, jakim jest obciążony prawie każdy dokonywany przez Ciebie zakup.

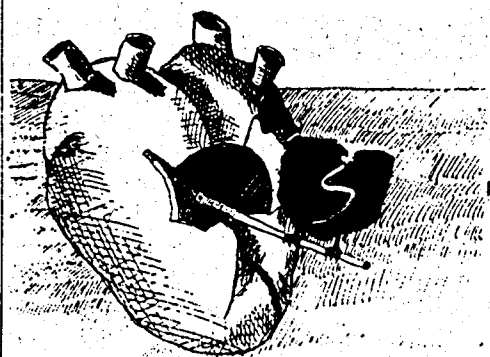

LIBERAL

OGŁOSZENIE PŁATNE

*21 listopada głosuj
na Liberalów*

POLSKA

• W ŁODZI odbył się wiec ku czci Marszałka Józefa Piłsudskiego. Milicja zatrzymała na krótko przywódcę KPN Leszka Moczulskiego. • OD PRZYSZŁEGO roku przy ubieganiu się o paszport wystarczą oświadczenia obywateli o stanie ich kont dewizowych. Mieszkańcy Warszawy, gdzie najwcześniej zostanie zakończona komputeryzacja systemu wydawania paszportów, będą je mogli przechowywać w domu. • OKRĄGŁY stół zbudowano w zakładach w Henrykowie i zmontowano w Sali Balowej pałacu Polskiej Akademii Nauk w Jabłonnej. Ma on średnicę 8,8 m, może przy nim zasiąść ok. 55 osób. Nadal trwają rozmowy przygotowawcze do obrad okrągłego stołu i fotele w Sali Balowej są puste. • W KRAKOWIE z okazji 70 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości przemianowano ulicę Leśną na Aleję Józefa Piłsudskiego. • ADAM Michnik powiedział, że rząd PRL ustawił "Solidarność" w pół drogi między więzienną celą na Mokotowie a okrągłym stołem w Jabłonnej. Zdaniem niepodległościowych działaczy niezależnych dystans są fałszywe, gdyż stale jest znacznie bliżej do więziennej celi. • STRAJKUJĄCY robotnicy Stoczni "Wisła" oraz Stoczni Remontowej na apel Wałęsy po dwóch dniach strajku przystąpili do pracy. W obydwu stocznich zorganizowano protest przeciwko decyzji rządu zamknięcia Stoczni im. Lenina. Domagano się również zalegalizowania Solidarności. Strajkujący robotnicy powrócili 9 listopada do pracy oznajmiając, że dyrekcja obiecała przyjąć z powrotem robotników zwolnionych po sierpniowej fali strajków. Przewodniczący Komitetu Strajkowego Stoczni Wisła Jan Stanecki poinformował, że strajk przerwano po otrzymaniu zapewnienia, iż nie dojdzie do zwalniania ludzi z pracy. Poprzednio Wałęsa zagroził ustąpieniem ze stanowiska przywódcy "Solidarności" jeśli strajki rozszerzą się. Dyrekcja Stoczni Remontowej zdementowała wiadomość, że przywódcy ostatniego strajku w tych zakładach zostali wyrzuceni z pracy. Zaprzeczyła też doniesieniom oficjalnych środków masowego przekazu jakoby jacykolwiek robotnicy, którzy wzięli udział w listopadowym strajku byli zwalniani z pracy. Dyrekcja zaznaczyła jednak, że zbada stopień odpowiedzialności i winy tych pracowników, którzy wzięli udział w strajku i podkreśliła, że "części z nich mogą grozić sankcje dyscyplinarne". • NA posiedzeniu Rady Ministrów mającym się odbyć w tym miesiącu rząd zajmie stanowisko wobec propozycji przywrócenia święta państwowego w dniu 11 listopada.

Znany polski intelektualista katolicki Janusz Zabłocki oświadczył, że Niezależny Klub Chrześcijańsko-Demokratyczny został zarejestrowany przez władze, i mógłby ewentualnie przekształcić się w partię polityczną.

W rozmowie z dziennikarzami w Warszawie Zabłocki powiedział, że klub będzie się starał przyciągnąć katolików, stanowiących 90% ludności. Według Zabłockiego klub mógłby się stać podstawą przyszłej Partii Chrześcijańsko-Demokratycznej. Zabłocki dodał, że nie może sobie wyobrazić pluralizmu w Polsce bez udziału ugrupowania reprezentującego punkt widzenia opinii katolickiej i wartości chrześcijańskich.

Rozmowa Krzysztofa Korczaka z Towarzystwa Przyjaciół Solidarności z ANDRZEJEM I JOANNĄ GWIAZDĄ

6 listopada 1988

Krzysztof Korczak: Cześć. Jak wróciliście?

Andrzej Gwiazda: Cześć. No wiesz, bez kłopotu.

KK.: No to powiedz jakie są opinie w Polsce w sprawie zamknięcia stoczni?

A.G.: Daję ci Joannę. Ona jest bliżej.

Joanna Gwiazda: Opinie są bardzo różne, ale w jednym punkcie zgodne. Że to nie ma nic wspólnego z ekonomią, że to jest pociągnięcie polityczne. W Gdańsku część ludzi uważa, że jest to osobista zemsta Rakowskiego na Stoczni i stoczniovcach. On tu miał bardzo nieudany występ w 83 roku. Rakowski jest ambitny, mściwy i sądzę, że to jest jakiś powód. (...) W wykonaniu planu w Stoczni wszystko było wyprowadzone na prosto. Wszystko spadło jak grom z jasnego nieba na dyrekcję, która miała różne plany. Dyrektor naczelny nie zgodził się być głównym likwidatorem Stoczni i odmówił.

Zdania są podzielone. Jedni twierdzą, że jest to prowokacja względem Wałęsy i całej linii porozumienia, która pozwoli władzy ewentualnie wycofać się z okrągłego stołu i tę opinię, jak zdaje się, podziela Wałęsa, bowiem powiedział na wiecu w Stoczni zebranym w środę "Nie dajmy się sprowokować" i zachęcił wszystkich, żeby dalej pracowali, żeby się nic nie działo.

Jest inna też opinia, że ponieważ Wałęsa stracił bardzo na autorytecie, być może gdyby decyzja o rozwiązaniu stoczni została cofnięta na skutek rozmów okrągłego stołu. I wtedy jego autorytet byłby wzmocniony, a równocześnie niewiele więcej przy tym okrągłym stole można by było dać. Sukces byłby oczywisty. Wygraliśmy Stocznie gdańską. (...) Mówi się, że jest to sposób na ratowanie autorytetu Lecha, który jest władzy jakoś tam potrzebny. Wywalczy w rozmowach Stocznie. Okaże się, że warto porozumiewać się z władzą.

Z zabawnych powodów - ludzie np. podają, że jest to początek rozpadu komunizmu. Jak Lenin komunę zaczął to od Le i nina trzeba zacząć rozwiązywanie komunę.

Mnie się wydaje, że jest to najwyczejniejszy w świecie lokaut. Na ile się

zdołałam zorientować, Stocznia nie zostanie zlikwidowana w całości. Coś tam się do czegoś przylączy. (...) Zostanie sztyl z dyrekcją na zapleczu i partią. Wydziały samodzielne działają, jakieś spółki powstają na terenie Stoczni. Po prostu wszyscy dostaną wypowiedzenia. Potem część pracowników się przyjmie w tych samych warsztatach, a tych co są niewygodni, po prostu ich się nie przyjmie. Stara metoda zwalczania związków zawodowych - po prostu wypróbowana.

Andrzej Gwiazda: Jeszcze na temat likwidacji Stoczni. Nikt się obecnie nie zajmuje rozmowami, do czego mają prowadzić, co się da osiągnąć, tylko Stocznia. I to jest być może istotny czynnik, czyli po prostu problem zastępczy, który przesłonił całkowicie tamte. A zima się zbliża!

K.K.: Pamiętasz dyskusję o papierosach na Zjeździe? (mowa o Zjeździe w Oliwie - przyp.red.). To jest ta sama taktyka.

A.G.: No, tak. A teraz Joanna przeczyta ci skład rozmówców ze strony Lecha planowanych na okrągły stół.

Zanim skład, przeczytam jedną małą rzecz:

"W piątek 21 października na krajowej naradzie aktywu robotniczego Andrzej Gdula, kierownik wydziału społeczno-prawnego KC PZPR wyraźnie sformułował warunki wstępne rozmów domagając się: **deklaracji o rezygnacji z utrzymania Biura Solidarności w Brukseli i zrezygnowania z dotacji.** Powiedział też otwarcie, że **partia nie zgodzi się na relegalizację Solidarności**, że opowiada się za jednym związkiem w zakładzie pracy, chociaż nie neguje pluralizmu w życiu związkowym.

Jaruzelski w 3 dni później powiedział, że dopóki nie będzie równowagi gospodarczej, spokoju politycznego, oraz dopóki opozycja nie przestanie być opozycją, **nie ma mowy o drugim związku.** Takie są perspektywy rozmów.

Natomiast skład przedstawia się w sposób następujący. Jest stół główny oraz kilka stolików.

Przy głównym stole są: Ryszard Bugaj, Zbigniew Bujak, Władysław Frasy-

niuk, Bronisław Giermek, Mieczysław Gil, J.Kaczyński, Jacek Kuroń, Bogdan Lis, W.Liwak, Tadeusz Mazowiecki, Jacek Merkel, Adam Michnik, Tadeusz Milczanowski, Janusz Onyszkiewicz, Pietrzyk, Radniewicz, Stelmachowski, Sz wajkiewicz, Trzeciakowski, Wałęsa, Wielowieyski.

Osoby proponowane:

Bratkowski, Chrzanowski, Hall, Król, Samsonowicz, Stomma, Szaniawski, Szczepański, Wajda, Ziemiński.

Stoliki - czyli zespoły robocze:

I Pluralizm związkowy: Frasiński, Kaczyński, Linak, Mazowiecki, Mercel, Merhel, Pietrzyk, Radniewicz, Stelmachowski, Wałęsa, Wójc.

II Prawo i system rządowy: Bujak, Ciemieniecki, Milczanowski, Olszewski, Romaszewski, Siła-Nowicki, Szczęborz, Taylor, Wasilkowska, Zakrzewska, Zieliński.

III Reformy polityczne: Chrzanowski, Giermek, Hall, Kaczyński, Kozłowski, Król, Kuroń, Lipski, Lis, Mazowiecki, Michnik, Osmańczyk, Reiff, Stanikowski.

IV Pluralizm społeczny: Bratkowski, Bielecki, Gil, Grabska, Kamiński, Kuratowska, Olszewski, Protasiewicz, Regulski, Szaniawski, Szczepański, Szczepkowski.

V Reformy gospodarcze i polityka gospodarcza: Reksiak, Bugaj, Bujak, Józefiak, Kurowski, Bojzel, Paszyński, Stankiewicz, Trzeciakowski, Wieczorek, Wielowieyski.

Jeszcze jest Rolnictwo i Związek Rolników oraz Komisja Górnicza Solidarności.

K.K.: Aniu, mnie to wystarczy. **Bar-dziej mi zależy na waszych opiniach.**

J.G.: Jeśli chodzi o te rozmowy, to w ogóle nie są sprecyzowane stanowiska obu stron. Władza ciągle mówi, że nie zamierza niczego proponować. Stanowisko grupy, która ma rozmawiać też nie jest określone, brak tych widełek, co jest naszym maksymalnym planem, co minimalnym i z czego zawsze jesteśmy gotowi ustąpić. Czyli nie ma stanowiska wyjściowego, o które związek ma walczyć. Na przykład legalizacja - w jakiej formie, skoro te same struktury, które popierają okrągły stół i dążą do tych rozmów, równocześnie zachęcają do zgłaszania

WAŁĘSA ODPOWIADA KISZCZAKOWI

- W ciągu dwóch miesięcy trwały rozmowy między sekretarzem Józefem Czyrkiem a prof. Andrzejem Stelmachowskim. Rozpatrzone zostały sprawy liczby i list uczestników, podziału na zespoły robocze, zasady prowadzenia obrad. Sprawy techniczne omówili delegowani przez obie strony sekretarze.

- Przeszkody w realizacji okrągłego stołu nie są ani proceduralne, ani techniczne, lecz merytoryczne.

- Poza sprawami, wymienionymi w liście gen. Kiszczaka, powinniśmy omówić potrzebę deklaracji intencji obu stron, jaka określiłaby gotowość doprowadzenia do rozwiązań w najważniejszych sprawach kraju, w tym w sprawie Solidarności.

- Co do składu uczestników, wyraziłem moje stanowisko w liście sprzed dwóch tygodni, skierowanym do gen. Kiszczaka, na który nie otrzymałem odpowiedzi.

- Dwie ważne sprawy wymagają także omówienia. Podjęta została przez premiera decyzja o likwidacji Stoczni Gdańskiej, któ-

rej to decyzji nie mogliśmy odebrać inaczej, niż jako zablokowanie drogi do okrągłego stołu. W tej sytuacji, jeśli chce się doprowadzić do spotkania, decyzja ta winna być wstrzymana, tak, aby dać załódze i kierownictwu Stoczni możliwość innego rozwiązania sprawy przyszłości Stoczni.

- Ponadto oczekuję wykonania przyrzeczeń gen. Kiszczaka, złożonych na posiedzeniu w dniu 15 września br., odnoszących się do zaniechania represji wobec uczestników tegorocznych akcji strajkowych.

- Proponuje, by wyznaczyć termin naszego spotkania niezwłocznie po uzyskaniu wiadomości, że przywrócono do prac, na poprzednich warunkach, z zachowaniem ciągłości pracy, wszystkich uczestników strajku oraz o wstrzymaniu wykonania podjętej decyzji w sprawie stoczni.

- W tej sytuacji spotkanie nasze zależy wyłącznie od decyzji władz. Mimo wielu zawodów ufam, że tym razem uda nam się dojść do porozumienia.

LECH WAŁĘSA

PRZEWODNICZĄCY Solidarności Lech Wałęsa oznajmił, że odpowiedział na drugi w listopadzie list ministra spraw wewnętrznych Czesława Kiszczaka, zawierający propozycję odbycia jeszcze jednego spotkania by omówić proponowane rozmowy okrągłego stołu. Wałęsa dodał, że nie sądzi aby rozmowy okrągłego stołu doszły do skutku, z powodu niesprzyjającego klimatu. Od chwili objęcia władzy przez premiera Rakowskiego - jak oświadczył Wałęsa - piętrzą się przeszkody na drodze do rozmów okrągłego stołu. Aczkolwiek Wałęsa nie ujawnił treści swej odpowiedzi obserwatorzy przypuszczają, że odpowiedź Wałęsy była analogiczna do odpowiedzi jaką udzielił Kiszczakowi 5 listopada w odpowiedzi na jego list z 2 listopada. Wałęsa podał do publicznej wiadomości tekst swojej odpowiedzi: "W odpowiedzi na list generała Czesława Kiszczaka, z 2 listopada br. przedstawiłem co następuje:

- Kierowany myślą o dobru kraju i wolą porozumienia, wyrażam co do zasady zgodę na odbycie proponowanego spotkania. Przedmiotem spotkania powinno być omówienie całokształtu spraw związanych z obradami okrągłego stołu, a nie tylko kwestii proceduralnych.

do wniosków rejestracyjnych związku zawodowego Solidarności w zakładzie pracy - czyli jakby z góry rezygnują z przywrócenia związku zawodowego Solidarności jako struktury ogólnokrajowej. Wygląda na to, że przywrócenie związku jako całości nie ma być ich żądaniem. No, a wielu ludzi w Polsce łączy się, że to właśnie o to chodzi. Jest to rodzaj manipulacji symbolem "Solidarności".

K.K.: Co sądzicie o informacji, że zostało osiągnięte porozumienie o OPZZ i że to jest odwołanie do tymczasowej polityki "Solidarności", która nigdy z OPZZ kontaktów nie miała. Jest to coś zupełnie nowego.

J.G.: To było genialne posunięcie władzy, przy którym posłużono się Miodowiczem. Powiedziano tak - Miodowicz protestuje, nie chce drugiego związku, to wy się z nim porozumcie. A ponieważ wronie związki mają ukształtowaną strukturę nie tylko zakładową, ale i ponadzakładową, jest OPZZ jako struktura centralna - w tej chwili jakby z łaski Miodowicza może powstawać obok nowy związek, ale tylko na poziomie zakładowym. Jest to najprostsza droga wchłonięcia Solidarności przez wronie związki. W tej sytuacji władza umywa ręce. - My nic do tego nie mamy - wy się dogadajcie. Solidarność w zasadzie nie ma wyjścia, ponieważ nie ma prawa tworzenia struktur ponadzakładowych.

W przecieku z konferencji partyjnej wynika, że wchłonięcie Solidarności przez wronie związki jest celem całego manewru, natomiast reaktywowanie Solidarności - związku sprzed 13 grudnia, najgorszą możliwością. Oto toczy się walka polityczna.

K.K.: A co sądzicie o propozycji dotyczącej wykupienia Stoczni przez Polonię zagraniczną, skoro decyzja jej zamknięcia jest nie polityczna, lecz ekonomiczna? Oferta ponętna. Słaca dług.

J.G.: Komuniści mają 100 000 sposobów by wziąć pieniądze, sprawy nie zrealizować. Wykazywać, że jest jednak decyzja polityczna - to nie ma najmniejszego sensu. Bo co do tego nikt nie ma wątpliwości. Po prostu jest wiele zakładów, które należałoby zamknąć to po pierwsze, a po drugie - ekonomia nie działa poprzez arbitralne nakazy.

K.K.: Na Zachodzie część ludzi kupiło to wytłumaczenie, że jeżeli jest kryzys trzeba zamknąć nierentowne zakłady. Emigracja nie, ale część prasy zachodniej. Pomysł wykupienia Stoczni nie jest zły.

A.G.: W zasadzie można by wykupić każdy zakład. Szwedzi płacą Filipincom, których sprowadzają do wykonczenia - 12 dolarów na godzinę. Gdyby była w Polsce

firma, która mogłaby tak płacić Polakom, to byłby to niezły zakład.

K.K.: Powiedz, jak przebiegła wizyta Margaret Thatcher. Mielśmy tu w telewizji krótkie migawki i nazwano tę wizytę triumfalną. Demonstrację jej towarzyszącą określono jako największą od wprowadzenia stanu wojennego.

A.G.: Ja tam nie byłem. Chyba to nie była największa demonstracja. Natomiast wiem, że ludzie na powstanie krzyczeli "Precz z komuną", "Stocznia nasza - Lenin wasz". Pod pomnikiem był zakaz, żeby się nie gromadzić - no więc się wszyscy zgromadzili. Przed kościołem był tłum ludzi. Wydaje mi się, że były tu po wprowadzeniu stanu wojennego demonstracje dużo większe. Oceniało się np. że w 83 roku na 100 tysięcy.

K.K.: Ściskam was z całej siły. Czekaemy na was z powrotem. Góry na was też czekają.

Andrzej Gwiazda przekazuje telefon Romanowi Zwiercanowi, który był naocznym świadkiem powitania Margaret Thatcher w Gdańsku.

Roman Zwiercan:

W środku, w kościele św. Brygidy, na spotkaniu z Margaret Thatcher było kilkaset osób. Przed kościołem mieściło się około 6 tys. ludzi. Bezpośrednio po odejściu p.

ROMAN ZWIERCAN urodzony 28 sierpnia 1962 r. w Gdańsku, zamieszkały w Gdyni-Obłuzie przy ul. Benisławskiego 161 m.23. Działacz struktur Solidarności Walcząca.

Dwukrotnie zwalniany z pracy. Także ze Stoczni Komuny Paryskiej w Gdyni za zorganizowanie piętnastominutowego strajku ogłoszonego na dzień 28 lutego 1985 r.

Protestując przeciw decyzji zwolnienia wszedł na komin EC Stoczni żądając przywrócenia do pracy i ogłaszając głodówkę aż do skutku. Po tym proteście został aresztowany.

W tym okresie SB kilkakrotnie prowadziła dochodzenia przeciwko jego osobie za działalność niezależną. Został również wielokrotnie dotkliwie pobity przez nieznaną sprawców. Prowadzono przeciwko Romanowi działania represyjne i zastraszające, szantaż i częste przesłuchania. W październiku 1985 r., na wniosek SB, wystawiono za niego list gończy. Został aresztowany w Gdańsku 25 marca 1987 r. Przebywał w areszcie przy ul. Kurkowej.

ERY PSYCHUSZEK CIĄG DALSZY

Parę tygodni temu informowałam o skierowaniu na badania psychiatryczne Józefa Gałuszki i Jana Czerwińskiego - robotników organizujących strajki. Okazuje się, że skierowanie na badania psychiatryczne wręczyła również prokuratura wiceprzewodzącemu komitetu strajkowego kopalni BORYNIA Stanisławowi TOMCZYKOWI. We wszystkich trzech przypadkach psychiatrą, do którego prokuratura skierowała górników był doktor Joachim Hendzel.

Thatcher z kościoła cały zgromadzony tłum sprzed kościoła i przyległych uliczek udał się pod pomnik. Tam był natychmiastowa blokada ZOMO zgrupowanymi oddziałami bez użycia pałek czy broni oddzielał pomnik od ludzi. Przechodzeniem do przodu zwartymi grupami odpychali ludzi od pomnika w kierunku dworca. Godzinę trwała przepychanka.

ZATRZYMANI - ZWOLNIENI

W Warszawie zatrzymano i wypuszczono Zbigniewa Bujaka, Jana Lityńskiego i Zbigniewa Janasa pod zarzutem organizowania wiecu w Ursusie.

Aresztowano również Jacka Kuronia w związku z jego wystąpieniem na wiecu studenckim. Leszka Moczulskiego aresztowano i zwolniono.

W poniedziałek odbył się wiec w Stoczni Gdańskiej z udziałem dyrektora naczelnego zakładu oraz Lecha Wałęsy. Wałęsa i dyrektor zgłosili gotowość do ratowania Stoczni. Poważnych aresztowań nie było.

KATOWICE GŁODÓWKA NADAL TRWA

Grupa katowiczian odbywająca głodówkę wydała oświadczenie.

Okupujący pomieszczenia katedry w strajku głodowym żądają popierające, zwolnienia wszystkich zatrzymanych w trakcie uroczystości Święta Niepodległości; po drugie, wyciągnięcia konsekwencji wobec winnych za a) brutalne pobicia, b) najeżdżanie samochodami ludzi, c) nie wywiązania się z gwarancji bezpieczeństwa dla opuszczających wiec w dniu 11 listopada; po trzecie, udzielenia gwarancji na piśmie bezpieczeństwa dla zgromadzonych, po czwarte podania w środkach masowej informacji rzetelnego omówienia przebiegu wypadków 11 listopada pod katowicką katedrą.

Do poprzednich postulatów dodano następnie postulat przyjęcia do pracy robotników zwolnionych z niej za udział w tegorocznych strajkach. Według doniesień korespondentów zachodnich, większość zatrzymanych w piątek 11 listopada zwolniono. Przedstawiciele Kościoła zaoferowali pośredniczenie w rozmowach między uczestnikami głodówki a władzami.

NIEPODLEGŁOŚCIOWCY ŚWIĘTUJĄ W KRAJU

W całym kraju organizacje niepodległościowe obchodzą Święto Niepodległości Polski. Mimo iż władze urządziły wojskowe parady i apele poległych, niezależne pochodny cieszyły się większym zainteresowaniem.

Centralne niezależne obchody odbyły się w Warszawie mszą w Katedrze.

Następnie 60-tysięczny tłum udał się z Placu Zamkowego wzdłuż szpaleru harcerzy i młodzieżówek KPN z podziemia. Pochód otwierało 30 pocztów organizacji weterańskich. Widoczne były szturmówki KPN, NZS, PPS i Solidarności. Pochód udał się pod Pomnik Nieznanego Żołnierza, gdzie sztandary oddały część poległym. Apel poległych objął żołnierzy I Brygady udręczonych przez UB i SB.

Przemówienie wygłosili: por. Edward Bogdan, Seweryn Jaworski i Leszek Moczulski, który również odczytał oświadczenie prezydenta R.P. Po krótkiej modlitwie manifestacja została bez przeszkód rozwiązana.

WROCŁAW

W kościele świętej Doroty odprawiona została zamówiona przez KPN msza św. oraz odsłonięta granitowa tablica upamiętniająca 11 Listopada. Po mszy, gdy ok. 3000 osób usiłowało uformować pochód, nastąpił brutalny atak policji. Były pobicia i aresztowania.

GDAŃSK

W Gdańsku 25-tysięczny pochód zaatakowany został armatkami wodnymi i pałkami

przez ZOMO. Akcję wstrzymano na apel biskupa Gocławskiego, który prosił o odblokowanie ulic i umożliwienie ludziom rozejścia się. Demonstranci wznosili różne okrzyki, m.in. "Lenin jest wasz, stocznia jest nasza". Milicja aresztowała wiele osób jeszcze przed sformowaniem marszu protestacyjnego. Wśród nich znalazł się obywatel sowiecki Michał Kowalski, który po wzięciu ślubu z Polką w 1980 roku mieszka na stałe w Polsce. Milicja zagroziła mu, po odebraniu jego paszportu sowieckiego, jak i karty stałego pobytu w Polsce, deportacją do Związku Sowieckiego. Kowalski stara się od pewnego czasu o zrzeczenie obywatelstwa sowieckiego, ale i władze polskie i władze sowieckie ignorują jego starania.

TARNÓW

Nie udała się próba przemarszu pod pomnik Witosa. Milicja zatrzymała demonstrantów.

LUBLIN

3 tys. ludzi wzięło udział w pochodzie pod pomnik Unii Lubelskiej. Przemawiali Ryszard Bender, Dariusz Wójcik. W imieniu NSZZ - Węglarz.

KRAKÓW

Po mszy w katedrze ok. 10 tys. ludzi udało się na Rynek.

TORUŃ

Na wiecu KPN przemawiała Marta Wegner. Milicja nie interweniowała.

POZNAŃ

KPN, SW, LDP i PPS zorganizowało pochod, któremu milicja uniemożliwiła przemarsz do centrum. Nastąpił brutalny atak milicji SB. Były pobicia i aresztowania.

NON-STOP

LOT
- em do Warszawy.
Cotygodniowe przeloty
non-stop z Montrealu i Toronto.
Polskie Linie Lotnicze LOT oferują
bezpośrednie przeloty non-stop do
Warszawy po atrakcyjnych cenach.
Informacje: Polskie Linie
Lotnicze LOT lub biura
podróży.

POLISH AIRLINES

Call your travel agent or

1000 Sherbrooke St. West
Suite 2220
Montreal, Que. H3A 3G4
Phone Montréal (514) 844-2674
Toronto (416) 364-9035

Konsulat PRL złożył wieniec pod Pomnikiem Katyńskim

11 listopada pod pomnikiem katyńskim znalazł się spory, biało-czerwony wieniec z szeroką wstęgą z napisem "Consulate General of Poland". Pojawienie się owego wieńca wywołało w mieście sporą sensację. Pomnik katyński upamiętnia jednak śmierć 15 tys. bezbronných jeńców polskich oficerów i żołnierzy z rąk sowieckich oprawców. Wieniec złożono w dniu Święta Niepodległości - przez wiele lat przemilczanego, a obecnie obchodzonego przez dyktaturę w PRL bardzo uroczystie. Obok wielu znaków zapytania, pojawił się jeszcze jeden mały z pozoru nieistotny. Dlaczego na wieńcu figuruje napis Konsulat Generalny Polski, a nie Konsulat Generalny PRL. Pojawiły się wątpliwości czy cała sprawa nie jest dowcipem ciężkawego kalibru. Pojawiło się pytanie kto i dlaczego złożył ten wieniec. Zatelefonowaliśmy do Konsulatu PRL w Toronto z tym pytaniem.

Konsul Jerzy Pałasz odpowiedział, że to on osobiście złożył ów wieniec i że wcześniej złożono podobny wieniec pod pomnikiem nieznanego żołnierza w Toronto.

Na pytanie, co oznacza ten gest, dlaczego wieniec ów został złożony otrzymaliśmy odpowiedź, że wszystkie polskie delegacje do komisji badania białych plam złożyły wieńce w Katyniu, groby polskich żołnierzy i oficerów odwiedził podczas pobytu w Sowietach kardynał Glemp.

Zapytaliśmy więc konsula, czy decyzja złożenia wieńca była jego własną czy zapadła w Warszawie. Zapytał, czy to istotne. Stwierdziliśmy, że jest to istotne, bo może oznaczać jakiś kolejny krok w przyznaniu się Sowietów do zbrodni katyńskiej. Nie uzyskawszy tej odpowiedzi zapytaliśmy Jerzego Pałasa, co on sądzi osobiście o Katyniu. Kto zginął, a kto był mordercą i czy z tą świadomością wiąże się fakt złożenia przez niego owego wieńca. Konsul przyznał, że nie jest historykiem i jego rola nie polega na tym, żeby badać, do tego jest powołana komisja. Stwierdził, że złożył ten

wieniec ponieważ jest to pomnik polskich żołnierzy i oficerów. Podkreślił, że złożył również wieniec na grobie Halerczyków w Niagara on The Lake. Wszyscy ci żołnierze walczyli o niepodległość. Wieniec składa się nie dla jakichś intencji, lecz dla tych, którzy zginęli.

Tyle rozmowy z dziennikarskiego obowiązku. A teraz komentarz.

Złożenie wieńca pod pomnikiem katyńskim przez Konsulat PRL jest naszym zdaniem, jedną z wielu prób uprągowymocnienia obecnego rządu i rządzącej partii drogą manipulowania historią. Przemarsz w rogatywkach, salwy pod grobem nieznanego żołnierza w Warszawie próbują wskrzesić militarne sentymenty narodowe. Artykuły "O Niepodległej", czy nawet wojnie bolszewickiej oswoić mają historię na potrzeby współczesnych u władzy. Wreszcie ogromna fala na zamówienie wspomnień, dokumentów i pamiątek o sowieckich zbrodniach dowodzić mają wiarygodności pieriestrojki. Katyń pozostaje jednak wciąż jako zjawisko "zbadania godne". Mimo to władza wierzy, że zdola wyrwaną opozycji historią ludzi obłaskawić, fantom pieriestrojki - uwierzytelnić.

Jakim by się wieńcem nie zastaniali, czapka, rogatywką w Warszawie czy w Toronto, wciąż wychodzi to samo. Reprezentują dyktaturę, wciąż tę samą, mimo odnow i zmiany kostiumów. Wciąż w sojuszu z tymi, którzy, by zdobyć Polskę, musieli zabijać w Katyniu, Starobielsku, Ostaszkowie, głodzić na Sybirze i Kazachstanie. Dopóki nie cofną się sowieckie wojska z Polski, dopóki w wolnych wyborach z różnych nurtów opozycji nie wyłoni się legalny rząd, te kwiaty, te capstrzyki, wérble "są cynicznym przedstawieniem niepodległości rzekomej". 11. Listopada jest rocznica niepodległości odzyskanej po zabórach i ponownie utraconej. I stan ten trwa.

GRAŻYNA FARMUS

sokości zadania, w obliczu zagrożenia serbskiego, nie było chętnych do pozbycia się własnych przywilejów. Komitet Centralny przepuścił także okazję szukania wyjścia z długotrwałego kryzysu.

Nawet Stipa Suvar, profesor socjologii z Zagrzebia, postawił na fałszywe akcenty. On właśnie nazwał wcześniej to plenum "osiągnięciem stulecia" i zapowiedział bezlitosny upadek winnych, wykreślił się romantyczną nostalgię.

Zamiast mówić o Jugosławii dzisiejszej zaczął mówić o tym co było wczoraj. Chwalił epokowe osiągnięcia twórcy państwa Tito, który potrafił dwa tuziny rozbitych narodowości bałkańskich zjednoczyć po wojnie w jedną socjalistyczną Federację.

Te deklaracje na temat przeszłości były wycelowane przeciwko Serbom. Suvar czynił Milosevicowi wyrzuty, że nic nie robi żeby nie dopuścić do stałego bezczeszczania pomnika zmarłego marszałka, co trwa już od pewnego czasu. Sprowadziło to przywódcę Serbów do defensywy: "Na naszym posiedzeniu mamy ważniejsze sprawy do omówienia".

Tylko premier Mikulic przyznał uczciwie, że już Tito i jego fałszywa polityka gospodarcza zepchnęła Jugosławię do sytuacji nędzy. Ten twórca państwa zaręczał nieprawdliwie na kryzys ropy naftowej w latach siedemdziesiątych; jego nieodpowiedzialne podwyższenie zarobków przy jednoczesnym zmniejszeniu się produkcji doprowadziły Jugosławię do obecnego nakręcania spirali inflacji (obecnie 217 procent).

Zapowiedziany przez premiera program oszczędnościowy został całkowicie rozwodniony. Aby nie doprowadzać narodu do większego gniewu, wstrzymano planowaną podwyżkę cen za prąd i czynsze, obniżono ceny sprzętu elektrycznego i rozluźniono zastopowane podwyżki płac - w ten sposób otworzono drzwi do jeszcze większej inflacji i do jeszcze większego deficytu w gospodarstwach domowych.

W trybie nakazującym profesor Suvar oświadczył: "W Jugosławii nikt nie może

głodować". O tym, że już dziesiątki tysięcy ludzi żyje poniżej granicy nędzy, ten szef partii nie wspominał.

Żadna z propozycji rozwiązań ekonomicznych nie została poważnie przedyskutowana: zarówno proponowane przez Słowenię umocnienie gospodarki rynkowej, a także zgłoszona przez Serbów recentralizacja ze wzmocnioną kontrolą państwową. Na temat reform gospodarczych towarzyszy mają zamiar dyskutować w listopadzie - także o ewentualnym odnowieniu Komitetu Centralnego.

Dyskusje na temat statusu prowincji Kosowo nie dały również żadnych wyników. Wszyscy mówcy byli zgodni co do tego, że kryzys w Kosowie grozi "kontrrewolucją", jednak winę za to ponosi większość ludności albańskiej. Jak ten problem należy rozwiązać nikt nie umiał powiedzieć. W każdym razie, życzenie Serbów aby tę prowincję wcielić do ich Republiki nie znalazło potwierdzenia.

Dobitnie wypowiedział się tylko szef sztabu generalnego dominującej armii serbskiej Stevan Mirkovic: musimy wreszcie zerwać z tą bajką, że armia jest przeciwko demokracji. Armia chroni przestrzegania konstytucji i ludzi, w związku z czym także demokracji. Czyżby chciał on wprowadzić do Kosowa okupację wojskową?

Serbowie przeboleli w międzyczasie szok przegranej bitwy i nadal mają nadzieję, że poprzez masowe demonstracje będą wywierać nacisk. Już odbyła się taka proserbska demonstracja w Pristinie, stolicy Kosowa, w której wzięło udział około 20 tys. osób, wznosząc okrzyki, że działacze "oszukiwali naród".

Szef serbskiej partii Milosevic rozważa swoją porażkę na plenum KC i myśli o rewanżu, swoją złość chce wyładować w jeszcze większym podburzaniu swoich rodaków.

Rudi Saligo, słoweński pisarz obawia się, że "wojna została tylko przesunięta. Faktyczny spór stoi jeszcze przed nami".

Thum. S.CECH

Der Spiegel 24.10.88

Milosevic

PRZESUNIĘTA WOJNA

Posiedzenie - maraton partyjnego kierownictwa Jugosławii nie rozwiązało żadnych z ważkich problemów - doprowadziło jedynie do wzrostu niezadowolenia Serbów.

Sytuacja była podobna do bitwy sprzed 600 lat pod Kosowym Polem w lipcu 1389 r., w której Serbowie zostali w krwawej walce rozgromieni przez Turków. Bitwa ta jest opiewana w legendach do tej pory jako historyczny mit bohaterstwa.

Podobny los spotkał obecnie Serbów w czasie tego trzydniowego nadzwyczajnego posiedzenia kierownictwa partii. Na ulicach demonstrowały podniecone miliony ludzi, upojone czekającym ich zwycięstwem - "wszystkie prawa dla Serbii" obiecywali im dowodzący nimi towarzysze, a ostatecznie nie otrzymali nic.

Przeciwnie - kiedy Komitet Centralny przystąpił do przeprowadzenia wyborów do Ogólnonarodowego Prezydium, został usunięty tylko jeden członek - właśnie Serb Ckrabic.

Właśnie ten towarzysz z Niszu, który jako jedyny w serbskiej partii zajął krytyczne stanowisko do Milosevica twierdząc, że "nie potrzebujemy Mesjasza" został usunięty. Potrzebny był kozioł ofiarny.

Przeciwko Milosevicowi, temu wielkiemu serbskiemu trybunowi, kieruje się niezadowolenie innych narodowości tego wielonarodowego państwa. Serbowie, najliczniejszy naród w Federacji, najbardziej odczuwają skutki kryzysu w przeciwieństwie do Słowenów i Chorwatów i dlatego też domagali się radykalnego oczyszczenia gremium kierowniczego z jednostek mało zdolnych lub skorumpowanych.

Rozgniewane masy chciałyby zmniejszyć nie tylko kierownictwo autonomicznej prowincji Kosowo i pewną liczbę czołowych działaczy Słowenii, Chorwacji i Bośni, lecz także Rząd Związkowy łącznie z niezdecydowanym premierem Branko Mikulicem.

Imperium przeciwników reformy zostało zablokowane przez statut partii opracowany jeszcze za czasów Tito. Nikt z przywódców partyjnych nie stanął na wy-

Jak co roku, tak i obecnie odbyły się targi książki we Frankfurcie - największa tego typu impreza na świecie gromadząca wydawców ze wszystkich możliwych kręgów. W zeszłym roku udało się nawet - dzięki staraniom Mirosława Chojeckiego - zorganizować stoisko z książkami wydawców podziemnych z Polski; w tym roku, niestety, podobnej reklamy polskiej myśli niezależnej nie zrobiono. A szkoda, gdyż stoisko to budziło wielkie zainteresowanie.

Nie sposób opisać całej imprezy - miejsca by na to w "Echu" zabrakło. Skupię się zatem na prezentacji wydawnictw polskich - tym razem tylko oficjalnych i emigracyjnych. Książki wydawane w podziemiu były i tym razem widoczne, lecz tylko jako "dodatki" do stoisk emigracyjnych prezentujących przedruki krajowe jako istotny przyczynek do swej działalności. Tak właśnie postąpił Instytut Literacki z Paryża, który obok oryginalnych numerów "Kultury" przedstawił wydania krajowe, siłą rzeczy nieco późniejsze, niemniej w ostatnim okresie ukazujące się w miarę regularnie. W Polsce jeszcze dowiedziałem się jednak, że był krajowy tego zasłużonego pisma został zagrożony przez naciski różnych działaczy opozycji nazywającej się demokratyczną. Można zrozumieć, że linia pisma może się komuś nie podobać, niemniej nie ma powodów, by rezygnować z wielogłosowości. Ale, oczywiście, łatwiej czyjś głos przemilczać, niż podjąć z nim dyskusję. Coś mi to znajomego przypomina i osobiście nie mam zamiaru brać udziału w tej zabawie.

"Kultura" prezentując swój dorobek nie przywiozła tym razem nowości. Inaczej inny wydawca paryski - obchodzący w tym roku dziesięciolecie swej działalności Wydawnictwo Spotkania, którym kieruje Piotr Jegliński. Tu na uwagę zasługuje kilka książek. Przede wszystkim wspomnienia zmarłego niedawno pisarza Leszka Proroka, który opisuje swe przeżycia powojenne: aresztowanie i śledztwo - więzienie był w latach 1945-47 i 1949-50. W zakończeniu książki zatytułowanej "Smutne półroczny żywych" czytamy: "Choć więc sięgnąłem dna cierpienia i pogardy ze strony aktualnie możliwych, choć z więzień PRL wyniosłem zadatki choroby wieńcowej, nie patrzę na tamten czas jak na klęskę, lecz jak na okres próby siebie samego. I wiem, że rzucenie dzisiaj takim jak ja epitetu reakcjonisty czy antysocjalisty jest dźwiękiem pustym, bez znaczenia. Kto z późnych karierowiczów na ruinach ideologii przywołanej sloganami odważyłby się jeszcze szermować takimi rekwizytami taniochy propagandowej, powinien przed tym zastanowić się chwilę, co jest socjalizmem?".

W tej samej oficynie ukazał się zbiór wywiadów Jagody Jędrichowskiej ze znanymi działaczami emigracji - Raczyńskim, Czapskim, Ciołkoszową, Palestem, Sabbatem, Nowakiem, Herlingiem-Grudzińskim i Najderem. Temat jest wspólny - wyłożony w tytule - "Widzieć Polskę z oddalenia". Jakby uzupełnieniem - obszernym - ostatniego wywiadu tej książki jest wydany przez zachodniobrzeźniańskie Wydawnictwo Pogląd tom rozmów z Najderem opracowany przez Wiktora Grotowicza i Stanisława Olesia - "Czy Polaków stać na optymizm?". Obie książki są interesujące, pozwalają przynajmniej w części zrozumieć obecną sytuację kraju, a także wprowadzają w krąg wielu skomplikowanych polskich problemów - w tym w sprawę sensu i znaczenia emigracji, jej wewnętrznych podziałów, trudności, a nawet konfliktów.

W dziale prozy niewiele nowego. "Kultura" przywiozła wydaną przed kilku już miesiącami powieść Jerzego R. Krzyżanowskiego "Banf", która w dość szybkiej i nieskomplikowanej akcji ukazuje zderzenie rzeczywistości krajowej z emigracyjną; walory czytelnicze książki podnosi wątek miłosny. "Wyznania twórcy pokątnej literatury erotycznej" Jerzego Pilcha wydane

przez Plus Publications, literaturą erotyczną, oczywiście, nie są - czyta się te opowiadania dobrze, bawi ich ironia, bezpretensjonalność, a zarazem świetne podpatrzenie realiów polskiego życia. Londyński Aneks z kolei prezentuje najnowszą, wydaną wcześniej w kraju w obiegu niezależnym, powieść Jacka Bocheńskiego "Stan po zapaści", - i tę lekturę polecam, choć wielu czytelnikom może wydać się nużąca: jest jednak świetnym świadectwem trudności, przed którymi stanęła współczesna proza polska starająca się uporać z problematyką społeczno-polityczną. W innym zupełnie świecie sytuuje się książka Alicji Iwańskiej wydana również w Aneksie - "Baśń amerykańska", trudno ją nazwać prozą, choć czyta się jak mikro-powieść; jest to zjadliwa satyra na amerykańskie kręgi uniwersyteckie. Nie będę zresztą o nazwy kruszył kopii: autorka chce rzecz nazywać powieścią, niech więc i tak będzie. Na koniec smakołyk dla koneserów:

tynuowane są obie berlińskie serie dwujęzyczne - Wydawnictwo Veto opublikowało, po wydaniu zbioru Antoniego Pawlaka, tom najpopularniejszego bodaj autora ostatnich lat, Tomasza Jastruna; tom "Od prawie dwustu lat" obok oryginałów zawiera świetne przekłady Wanji Ronge. Z kolei w Poglądzie, po zeszłorocznej publikacji wierszy Lothara Herbsta ukazał się mój tom "Nie mówcie Europa". Obie serie o tyle wydają się istotne, że stanowią podjęcie próby prezentacji twórczości polskiej w krajach osiedlenia przez wydawnictwa emigracyjne. Czy inicjatywa ta przyniesie zamierzone cele? Być może, choć poezja chyba nie jest najbardziej poszukiwanym rodzajem pisarstwa. Z kolei w Aneksie ukazał się świetny tom Piotra Sommera "Czynnik liryczny" - większość utworów znana jest już z podziemnego wydania krajowego. Nowe wiersze potwierdzają bardzo wysoką ocenę twórczości Sommera wyrażoną w recenzjach z poprzed-

kim "Liryki, satyry, fraszki" popularnego Mariana Hemara. Pośmiertnie ukazały się też w PFK "Dytramby patetyczne" Józefa Łobodowskiego; tom tego samego autora - "Rachunek sumienia" - ukazał się nakładem Spotkań.

Polskie Studio Wydawnicze "Unicorn" przywiozło na Targi powieść Romualda Wernika "Jutro przegrane wczoraj". Polska Macierz Szkolna prezentuje m.in. "Historię Polski. Od Lecha do Lecha" opracowaną - książka dla dzieci - przez M. Łuczkiwicza oraz B. O'Driscoll (w zapowiedziach jest edycja anglojęzyczna). Wśród nowości londyńskiej Kontry, nakładem której ukazał się komplet dzieł Józefa Mackiewicza odnalazłem interesujące opracowanie Iechaka (Henryka) Rubina "Żydz w Łodzi pod niemiecką okupacją".

Wreszcie oficjalne wydawnictwa krajowe, które przywiozły sporo nowości. Wśród nich moją uwagę zwróciły dwie książki, obie historyczne: wydana w Iskrah nowa rzecz Mariana Brandysa "Generał Arbuz" - kolejny tom autora "Końca świata szwoleżerów" poświęcony postaci generała Józefa Zajączka oraz monograficzne opracowanie zmarłego przed paroma laty wybitnego historyka Adama Kerstena "Hieronim Radziejowski. Studium władzy i opozycji", książka niezwykle dziś pouczająca, choć dotycząca okresu dawno minionego, a mianowicie czasów panowania Jana Kazimierza. Warto też zwrócić uwagę na wydany pośmiertnie przez PIW rewelacyjny tom Miłona Białoszewskiego "Obmąpywanie Europy. AAAmeryka. Ostatnie wiersze", który przynosi niebanalne spostrzeżenia poety z jego podróży do Stanów Zjednoczonych.

Do ciekawostek obecnych Targów należą kontakty wydawców oficjalnych z emigracyjnymi. Przedmiotem rozmów są między innymi sprawy publikacji książek wydanych poza krajem, w czym specjalizuje się warszawska Polonia, której przedstawiciel przyjął w swym stoisku jednego z wydawców emigracyjnych intymnym pytaniem "Wódeczka czy... bimberk?". Czegoż to wydawcy PRL-owscy z sobą za granicę nie biorą... Pomijając jednak tę kwestię warto tendencje do drukowania w kraju książek dotąd zakazanych zauważyć. Wśród wydawców emigracyjnych wykryłoby się wobec tego zjawiska dwie postawy. Pierwsza, reprezentowana m.in. przez Jana Chodakowskiego kierującego londyńską Polonią (tu uzupełnienie o dwóch książkach, które pominąłem - w serii "Wokół literatury" ukazały się: nowy zbiór esejów Wojciecha Karpińskiego "Książki zóbeczkie" oraz praca zbiorowa "Kundera. Materiały z sympozjum zorganizowanego w Katowicach"), współpracę z wydawcami krajowymi uważa za wskazaną. Druga którą reprezentuje Nina Karsow z londyńskiej Kontry, taką współpracę odrzuca w imię zachowania jasności podziałów. Szacunek dla tej drugiej postawy nie zwalnia przecież od podjęcia z nią dyskusji. O coż bowiem chodzi? Jest faktem, że w naszym życiu społecznym i politycznym niezbędne są stanowiska ludzi niezłomnych, nie idących na kompromisy. Lecz czy musi to dotyczyć akurat książek? Tu raczej jestem sceptyczny. Książka nie jest własnością państwa - jest własnością społeczeństwa, narodu. I myślę, że nie jest żadnym kompromisem z systemem udostępnianie narodowi książek dotąd zakazanych. Przeciwnie: jest to wykorzystanie panującej obecnie - nie wiadomo jak długo jeszcze - tendencji liberalnych. Jest sprawą ważną, by jak największa część społeczeństwa mogła poznawać dzieła dotąd niedostępne. Tym bardziej, że nie musi się to dziś dokonywać wyłącznie za pośrednictwem oficyn państwowych - można znaleźć wydawcę katolickiego lub działającego niezależnie, jak "Res Publica", która obok swego pisma zająć się ma także drukowaniem książek.

POLSKIE KSIĄŻKI WE FRANKFURCIE

LESZEK SZARUGA

trzeci tom dzieł Aleksandra Wata wydawanych przez londyńską Polonię - tym razem Krzysztof Rutkowski, który zajmuje się porządkowaniem dorobku autora "Mojego wieku" zebrał w zbiorze "Ucieczka Lotha" rozproszone utwory prozatorskie wielkiego poety; szczególną uwagę zwraca cykl "Opowiadania z notatników" nigdy dotąd nie publikowane.

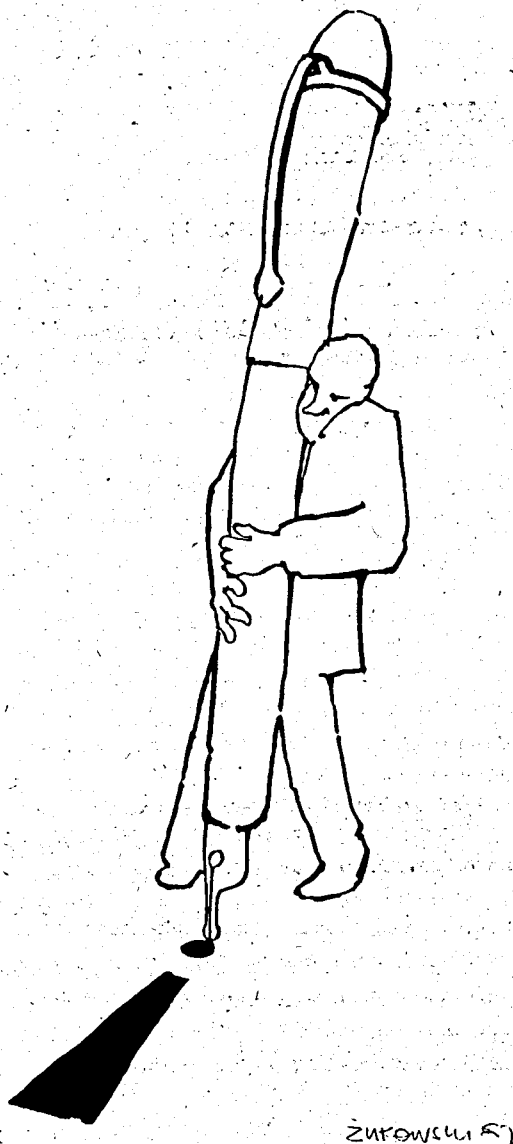
Z nowości poetyckich niewiele. Kon-

niego zbioru poety. Wszystkie zbiory, co ważne, uzupełnione są świetnymi ilustracjami polskich grafików emigracyjnych.

Na osobną uwagę zasługuje wydany przez Spotkania w opracowaniu Krzysztofa A. Jeżewskiego tom "W blasku legendy. Kronika poetyckiego życia Józefa Piłsudskiego" - książka niezwykle ciekawa, ale też jednocześnie znamienita. Kult Piłsudskiego trwa do dzisiaj. Nie jest to kult osoby, lecz Postaci Historycznej - tak przynajmniej ujawnia się u autora tego tomu, który sięgnął do wieszczów, by w ich utworach odnaleźć "Wizję nadejścia" postaci, której wcieleniem stał się Marszałek. Liczący bez mała 600 stron zbiór utworów poświęconych Piłsudskiemu jest rzeczywiście pełną, ale niestety kompletnie bezkrytyczną kroniką życia Piłsudskiego: autor pominął choćby stosowne fragmenty powieści "Generał Barcz" - Kadena-Bandrowskiego, skądinąd zdeklarowanego piłsudczyka. Książka ma wyraźnie na celu utrwalenie legendy Naczelnika Państwa.

Wśród prac o innym niż literacki charakterze pragnę zwrócić uwagę na opublikowany w Spotkaniach zbiór Alfreda Znamierowskiego "Zaciskanie pięści. Rzecz o Solidarności Walczącej". To ugrupowanie, dotąd raczej przemilczane przez autorów opisujących nasze podziemie - a książkę warto przeczytać, nie jest w niczym gorsza od słynnej "Konspiry", mówi zaś o ugrupowaniu, na temat którego więcej plotek niż rzeczowych informacji. Inną zupełną książką jest opracowanie Grażyny Lipińskiej "Jeśli zapomnę o nich" - rzecz o ofiarach zsyłek w głąb Sowieć. Ten sam charakter ma wywiad Ewy Berberysz z Olgiemdem Wołyńskim "Głos z Gułagu" wydany przez londyńską oficynę Puls Publications.

Polska Fundacja Kulturalna z Londynu zaprezentowała kilka tomów, które bez wątplenia zdobędą sobie czytelników. Bestsellerem jest z całą pewnością drugi tom wspomnień Jana Nowaka "Polska z oddali" wydana przez Odnówę. Ukazało się też kolejne wydanie "Emisariusza" "Jura" Jerzego Lerskiego. "Niezdemobilizowani" Alicji Iwańskiej to powieść o pierwszych latach powojennych odsłaniająca raz jeszcze dramat AK. I wreszcie poezja - przede wszyst-

Zurkowski 87

MULRONEY KONTRA TURNER

RACJE CZY EMOCJE ?

ZOFIA BOŃCZA

KAMPANIA POTKNIĘĆ

Wszyscy pamiętamy kulejące początki kampanii wyborczej Johna Turnera, przywódcy liberałów. Pomyłki w obliczaniu budżetu systemu opieki dziennej nad dziećmi. Członków własnej partii kwestionujących jego zdolności przywódcze. Książkę napisaną przez ludzi blisko z nim związanych i przewidującą upadek Partii Liberalnej pod jego przywództwem. Pamiętamy drastycznie niską pozycję Turnera i liberałów w sondażach opinii publicznej. Pamiętamy wreszcie przywódcę socjalistów, Broadbenta prorokującego dwupartyjny, konserwatywno-NDP-icki system partyjny w Kanadzie...

DEBATA

Tymczasem na arenie politycznej pojawia się nowy element walki: trójpartyjna debata telewizyjna. Zbyt dżentelmeński Mulroney przeciwko dwóm oponentom. Pamiętamy dramatyczne tyrady Turnera przeciwko wolnemu handlowi. Zaprzękanie Kanady, utrata suwerenności, tożsamości narodowej i kulturalnej, zagrożenie programów socjalnych, wymazanie granicy między Kanadą a Stanami Zjednoczonymi. Emocje, emocje, emocje....

Mglisto i fragmentarycznie pamiętamy repliki Mulronego. Nie był agresywny, ani napastliwy, kontrolował swoje emocje. Próbował tłumaczyć logicznie, miał racje i argumenty. Przekonywał spokojnie cytując głosy ekspertów ekonomicznych.

Dlaczego lepiej pamiętamy Turnera niż Mulronego? Bo Turner był bardziej dramatyczny, zemocjonowany, zarażając swymi emocjami widzów i sprawiając, że trudniejszy był do zapomnienia niż Mulroney. Racje zapominają się łatwo. Emocje zostają... Im silniejsze są, tym na dłużej.

KRÓLESTWO ZA MIGAWKĘ

Przekaz telewizyjny jest z natury swej przekazem faworyzującym emocje nad rac-

jami. Emocje, ze względu na "wizualność" przekazu lepiej są przekazywane przez telewizję niż przez jakikolwiek inny środek przekazu. Kilkusekundowe wycinki filmowe nabierają własnego życia. Zmieniają postawy milionów ludzi. Decydują o tym, kto wygra, a kto przegra. Kto jest telewizyjny, a kto nie. Kto był dobrym aktorem, a kto nie. Nie wiadomo, tak naprawdę, czy amerykańskie wybory wygrał George Bush dlatego, że miał lepszy program i lepszą kampanię wyborczą czy też dlatego, że był cieplejszym i sympatyczniejszym kandydatem niż Michael Dukakis. Ale to tylko na marginesie.

Październikowa debata telewizyjna dramatycznie zmieniła profil poparcia opinii publicznej dla trzech kandydatów. Liberałowie nieoczekiwanie zaczęli odzyskiwać grunt pod nogami. Konserwatyści i poparcie dla wolnego handlu - gwałtownie tracić popularność.

Kilka emocjonalnie naładowanych minut na szklanym ekranie może zmienić los Kanady. Może zaważyć o historycznym odwróceniu kierunku w jakim Kanada pójdzie. Wprzód czy w tył. Sprostą zadaniu czy stchórzy. Uwierzy demagogom czy głosowi rozsądku. Postawi znak równości między patriotyzmem a antyamerykanizmem czy uwierzy w patriotyzm bez dwustuletnich kompleksów. I uwierzy w siebie. Wszystko to zależy od tych kilku tylko emocjonalnych minut, w których racje logiczne wysuwają jedną stronę, druga zaś apelowała do najwrażliwszych i najważniejszych odczuć ludzkich.

MANIPULACJA STRACHEM

Nikt nie chce być (a nawet czuć się przed samym sobą) zdrajcą interesu narodowego, sprzedawczykiem Kanady.

A to właśnie usiłuje wmówić nam owinięty flagą John Turner: popierasz wolny handel - jesteś zdrajcą. Manipuluje - tak jak wielu przed nim - potęgą ludzkich uczuć. Manipuluje najsilniejszym z nich - strachem.

Strachem przed utratą niepodległości, przed utratą tożsamości narodowej, przed wyprzedzeniem kultury i programów społecznych. Strach wzbudzić jest łatwo, trzeba tylko wiedzieć, które struny ludzkiej psychiki poruszyć. Znacznie trudniej go wygaszyć.

Strach (przed czymś specyficznym) i lęk (przed czymś nieokreślonym) ogromnie trudne są do wygaszenia przy pomocy racjonalnego argumentu, logiki, intelektualnego dyskursu. Raz wzbudzony, tkwi w nas i zniekształca nasze spostrzeganie świata. Zaczynamy widzieć tylko to, co nasz strach wzmacnia, pomijając optymistyczne elementy sytuacji. Strach powoduje dwie typowe reakcje: walkę lub unikanie. Ponieważ nikt nie będzie ryzykował walki ze Stanami Zjednoczonymi (portretowanymi jako źródło zagrożenia dla Kanady), jedynym rozwiązaniem jest ucieczka. Izolacja, wycofanie się we własną skorupę, pod którą już nie grozi (ale z której też nie można wyruszyć bez jej zrzucenia), wydają się być przerażonemu wyborcy jedynym rozwiązaniem. Więc podrzeć układ. I znów zapadnięmy w błogi sen chochoła. To, że układ nie zawiera powodów do strachu, nie jest powszechnie wiadome, bo mało kto go osobiście czytał od deski do deski, a nawet jeśli czytał, to nie wiadomo czy zrozumiał.

Na takich to ukrytych lękach, kanadyjskich kompleksach niższości i niezorientowaniu wyborcy żeruje John Turner w swym parciu do władzy. Odmawiając przy tym uparcie ustosunkowania się do innych kwestii wyborczych takich jak koszt jego przedwyborczych przyrzeczeń. Emocjami łatwiej manipulować niż logiką. Więc po co się trudzić?

KONTRMIGAWKA

Mulroney opiera się pokusom zastoso-

sowania równie ostrego kontrprzekazu emocjonalnego w walce ze swymi oponentami.

Uważa to za tandetny i moralnie dwuznaczny chwyt. Zgoda. Ale może (niestety) na tym przegrać.

Wyobraźmy sobie potencjalną siłę

przekonującą następującego obrazka na ekranie naszych telewizorów: najpierw pokazuje się napis: rok 1991, a potem: wielki budynek w bezosobowym mieście z napisem FOOD BANK, a przed nim kilkusetmetrowa kolejka bezrobotnych. Kamera ukazuje gazetę czytaną przez jednego z nich: NAJWIĘKSZA RECESJA W KANADZIE OD TRZYDZIESTU LAT.

Kamera przybliża twarze dwóch rozmawiających bezrobotnych:

- na kogo głosowałeś w 1988 roku? - pyta jeden,
- na liberałów - odpowiada drugi,
- ja też, niestety - wzdycha smutno ten pierwszy. Koniec scenki.

Ta półminutowa migawka mogłaby wstrząsnąć Kanadyjczykami. Ze względu na zawarty w niej ładunek emocjonalny. Ale na razie nie wiemy na pewno, czy Brian Mulroney czyta "Echo".

Pozostaje nam więc patrzeć w zacięciu wieni. Co zwycięży: racje czy emocje?

TROSKA O KLIENTA
NASZĄ DEWIZĄ

Telefon
532 - 4444

Główne biuro
217 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ont. M6R 2L6

SŁUŻYMY CI
NASZYM
DOŚWIADCZENIEM

Jeśli zamierzasz kupić lub
sprzedać posiadłość
w Ontario, czy to dla siebie,
czy jako inwestycję, czy to
obiekt przemysłowy, farmę,
domek letniskowy, motel -
pensjonat itd.
zwróć się do nas
w celu dokonania bezpłatnej
wyceny...

Pracując razem
budujemy
lepszą przyszłość

Poniedziałek, 21 listopada
głosuj na

WITER Andrew
Progressive Conservative

PARKDALE — HIGH PARK
CAMPAIGN HEADQUARTER
18A JANE STREET,
TORONTO, M6S 2Y3

Głosuj ponownie

Andrew
Witer

21 Listopada

Parkdale — High Park

Człowieku, nie irytuj się !

W.M. WOJNAROWICZ

Gdzie jak gdzie, ale w kraju o brytyjskiej tradycji i systemie parlamentarnym, mieliśmy prawo oczekiwać kampanii wyborczej, w której dominować będzie rzeczowa dyskusja o zagadnieniach, urozmaicona ważeniem zalet osobistych przywódców. No way!

Obecna kampania wyborcza przypomina raczej ulubiony w Kraju Klonowego Liścia stampeede lub "mud wrestling". Do rozstroju nerwowego może także doprowadzić sposób w jaki kanadyjskie mass-media prezentują "sprawy i ludzi" - zwłaszcza problem "Free Trade". Można odnieść wrażenie, że dziennikarze nie lubią premiera Mulroneya.

Jest pewną prawidłowością w krajach o gospodarce rynkowej i systemie parlamentarnym, że ekipa partyjna, która ma na swoim koncie sukcesy gospodarcze i pozytywny image międzynarodowy, cieszy się poparciem znacznej części elektoratu - a przynajmniej jest rozliczana i kredytowana za to, co dotychczas osiągnęła. Nic takiego nie dzieje się - na razie - w Kanadzie.

Bez wątpienia fenomenem tegorocznej kampanii wyborczej jest polityczne "zmartwychwstanie" lidera liberałów Johna Turnera i jego partii. Turner przez długi czas nie mógł zaprezentować kanadyjskiej publiczności żadnego alternatywnego programu politycznego wobec rządu konserwatystów, ograniczając się do atakowania w Parlamencie, razem ze swoją "paczką szczurów", Briana Mulroneya przy każdej okazji. Tymczasem sytuacja w samej Partii Liberalnej była napięta, dochodziły informacje o otwartych rebeliach, partyjna organizacja była w rozsypce, finanse opłakane, a w sondażach opinii publicznej liberałowie zajmowali dalekie, trzecie miejsce, za PC i NDP. Mówiło się nawet o możliwości przejścia Kanady z tradycyjnego, tróipartyjnego w dwupartyjny system parlamentarny (PC vs. NDP) kosztem liberałów.

I oto John Turner znalazł to, czego tak bardzo potrzebował - polityczne hasło, z którym mógłby go utożsamić kanadyjski elek-

torat: **zerwać układ o wolnym handlu z USA!** Mogłoby się wydawać, że Turner nie ma specjalnych "referencji" na antyamerykańskiego krzyżowca. Wszak to on właśnie krytykował premiera Trudeau za pogorszenie stosunków z USA, on zasiadał w zarządzie jednego z amerykańskich przedsiębiorstw operujących w Kanadzie, on był związany ze światem kanadyjskiego biznesu - Bay Street. Dzieci Turnera kształciły się na elitarnych amerykańskich uniwersytetach w Stanford i Princeton.

A jednak Turner z dużym wyczuciem kanadyjskich wyborców wdrapał się w kanadyjską flagę i ruszył do walki z "amerykańskim zagrożeniem". Telewizyjna debata z 14 października była wręcz idealną okazją dla tego typu kampanii gdzie: "Łatwo powiedzieć proste kłamstwo, a trudno wytłumaczyć skomplikowaną prawdę" (D. Mazankowski).

Demagogiczna kampania strachu i antyamerykanizmu, zdobyła serca, jeżeli nie większości Kanadyjczyków, to na pewno mass-mediów, które zrobiły wszystko, by Turnera przedstawić jako zwycięzcę. TV-show - w tak często wyśmiewanym amerykańskim stylu! - opłacił się w 100%. Liberałowie ożyli, sondaże wskazują na gwałtowny wzrost ich popularności; idą "tęb w tęb" z konserwatystami, a biją NDP na głowę; szeregi samej Partii Liberalnej zwały się, ruszyła z nową energią kampania, spisana nieomal na straty. John Turner z ogromną pewnością mówi o sobie jako o przyszłym premierze Kanady! Czyżby?

Taktyka bazowania na jednym, jedynym zagadnieniu - "Free Trade", przy pominięciu wszelkich innych aspektów ewentualnej polityki rządu liberałów - w tym tak istotnych jak podatki, czy finanse rządu (Turner uparcie odmawia odpowiedzi na zadawane wprost pytania!) daje na razie zaskakujące rezultaty. Wyborcy "kupili" Johna Turnera, w odróżnieniu od Mulroneya, który nie zdobył popularności osobistej. Powoli jednak zaczynają pojawiać się sygnały, że sam strach przed "Free Trade" może nie wystarczyć, zwłaszcza że coraz

częściej prezentowane są dokładnie aspekty samego układu, a także finansowe konsekwencje dla podatnika przy ew. dojściu liberałów do władzy.

Zaczniemy może od finansów, tu bowiem kontrowersji jest niewiele, problem polega na nieświadomości kanadyjskiego elektoratu (na co liczy Turner).

Wg oceny C.D. Howe Institute koszt wyborczych obietnic liberałów wyniesie ok. \$21,8 miliona w ciągu czterech lat plus \$4,7 miliarda w %. Obietnice konserwatystów szacuje się na \$3,2 miliarda plus \$0,6 w %. Ogółem realizacja obietnic liberałów doda do długu państwowego Kanady ok. \$26 miliardów, przy czym stan tego długu na dzień dzisiejszy wynosi \$293 miliardy. Obsługa tego długu pochłania rocznie \$32 miliardy. Dochód roczny Ottawy szacuje się w 1988 na \$103 miliardy. Zanim więc rząd rozpocznie rozdział środków finansowych na różne programy gospodarcze i społeczne, musi obsłużyć dług. Konieczna jest zatem nowa pożyczka (\$29 miliardów w bieżącym roku). Koło się zamyka, dług federalny rośnie. Dlaczego liberałowie muszą pożyczyć swoje dodatkowe \$ 26 miliardów? Dlatego że chcą uniknąć podniesienia podatków bezpośrednich (NDP twierdzi, że i tak przeciętna rodzina zapłaci \$ 1200 więcej w przyszłym roku, jeżeli...). Przypuszczam, że powyższa wylizanka mogła wydać się Czytelnikowi nieco nudna. To prawda, finanse ciężko "sprzedają" się informacyjnie, stąd niełatwo "sprawdzić" liberałów - publiczność dużo łatwiej kupuje proste argumenty, jak to "Free Trade" niszczy cały system opieki zdrowotnej, świadczeń społecznych, rent i emerytur, ubezpieczeń. Jakże łatwo nastraszyć np. emerytów i weteranów. Jakże trudno przypomnieć posunięcia ministra finansów - Turnera z lat 1972-75, kiedy podniósł on podatek rodzinom średnio zarabiającym, a dał ulgę korporacjom, który obniżył wypłaty medicare dla prowincji.

Spójrzmy zatem na tę stronę "Free Trade", która najczęściej jest wykorzystywana dla celów Turnera. Jak wygląda zabezpieczenie kanadyjskich programów świad-

czeń społecznych w nowym Układzie?

• Wg praw kanadyjskich, amerykańskich i GATT program społeczny, który jest powszechnie dostępny - np. medicare, ubezpieczenia, renty, emerytury - nie jest uważany za subsydiowany. Nie może zatem stać się taki program społeczny przedmiotem ataku protekcjonistycznego lobby amerykańskiego, zwalczającego subsydia.

• W układzie o wolnym handlu rząd USA zobowiązał się nie wprowadzać nowych, bardziej protekcjonistycznych praw wobec Kanady niż istniejące. W wypadku zmiany takiego prawa i odmowy wyłączenia spod niego Kanady Układ zostaje zerwany.

• Amerykańskie korporacje nie mają prawa oferować żadnych usług sektora prywatnego w świadczeniach i usługach społecznych tam, gdzie istnieją agencje rządowe lub organizacje typu "non-profit". Usługi rządowe są wyłączone z Układu handlowego.

• Układ o wolnym handlu w żadnym przypadku nie zabrania Kanadzie ustanawiania własnych norm ochrony środowiska.

• Układ nie ogranicza uprawnień rządu kanadyjskiego w ustalaniu ilości energii przeznaczonej na sprzedaż, nie może także wymusić sprzedaży zasobów surowcowych (np. eksportu wody).

NB. Największym zagrożeniem programów socjalnych Kanady jest wzrost deficytu federalnego. To np. spowodowało próby redukcji tzw. "Old Age Security Pensions" w 1985 r. Wzrost kosztów medicare jest także powodem, dla którego prowincje starają się zrewidować wydatki na ten cel. Nie ma to nic wspólnego z Układem.

Zamykając te krótkie uwagi o kampanii wyborczej, która stała się swoistego rodzaju farsą, a "Free Trade" miast podmiotu rzeczowych analiz służy jako antykonserwatywny i antyamerykański straszak można podać opinię lidera NDP, Broadbenta, który przyznał, że co prawda nie widzi niczego niebezpiecznego w samym tekście Układu, ale troszczy się i obawia o przyszłość. John Turner do takiego szczerzego stwierdzenia się nie posunął.

P.S. Pomijając wszystkie inne racje wynikające z analizy programów partyjnych, chciałbym przypomnieć Rodakom czującym sentyment do liberałów, że b. premier Pierre E. Trudeau był jedynym politykiem świata zachodniego, który poparł wprowadzenie w Polsce stanu wojennego, w grudniu 1981 roku.

Niedawno natomiast inna gwiazda liberałów, członek "paczki szczurów", poseł J. Nunziata określił zwolenników "Solidarności" w Polsce mianem "polskich yuppie". Voila!

P.S. John Turner, który nazwał kampanię przeciwko "Free Trade" sprawą swojego życia, określił czterostopniowe ogłoszenie zwolenników Układu pt. (z 4 listopada): "Szczera rozmowa o wolnym handlu", jako "intelektualnie nieuczciwe" - mimo że ogłoszenia nie czytał!

Intelektualna uczciwość!!!

UWAGA! NOWE OBNIŻONE CENY NA

PACZKI DO POLSKI

\$1.80 za kg
PACZKI MORSKIE

\$3.80 za kg
PACZKI LOTNICZE

Już z górą 6 lat

firma Save-O-Way wysyła

regularnie kontenery z paczkami do Polski

Save-O-Way jako autoryzowany przedstawiciel PeKaO wysyła sprawnie pieniądze na konta, owoce cytrusowe, lekarstwa, paczki żywnościowe, samochody, maszyny rolnicze itp.

AL THORIZED DEALER

**BIURO PODRÓŻY
SAVE-O-WAY**

OVERSEAS SERVICES

A division of 347319 Ontario Ltd
WORLD WIDE TRAVEL
331 RONCESVALLES AVE.
TORONTO, ONT. M6R 2M8
CANADA

Tel: (416) 532-3042

Godziny otwarcia:
Od poniedziałku do czwartku 10 - 6
piątki - 10 - 7, soboty 10 - 4.

- BILETY LOTNICZE DO POLSKI I INNYCH KRAJÓW
- PRZELOTY CZARTEROWE DO POLSKI SAMOŁOTAMI LOT
- ZAPROSZENIA I NAJTAŃSZE UBEZPIECZENIA DLA OSÓB ODWIEDZAJĄCYCH KANADĘ
- KUPONY ORBISU I PRZYGOTOWANIE DOKUMENTÓW PODRÓŻY
- SŁONECZNE WAKACJE W CIEPŁYCH KRAJACH

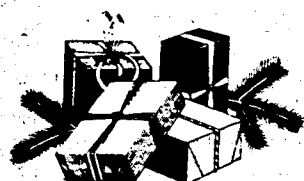
Do wszystkich paczek obowiązuje dopłata bez ograniczenia wagi

LISTA TERENOWYCH PRZEDSTAWICIELI SAVE-O-WAY

PACZKI

DO

POLSKI

Oakville Ont.
White Oak Deli
149 Lakeshore Rd. E.
Tel: 844-9521

London Ont.
Balaton Travel
205 Wellington St.
Tel: 672-6390

Oshawa Ont.
869 Capri Cres.
Tel: 576-6725

St. Catharines Ont.
St. Joseph's Bakery
53 Facer St.
Tel: 937-4411

Brantford Ont.
Polonaise Deli
24 Dalhousie St.
Tel: 753-7550

Hamilton Ont.
Kustra's Meat Market
747 Barton St. E.
Tel: 545-6788

Kitchener Ont.
Kazan Over Seas Parcels
83 Shanley St.
Tel: 743-7653

Woodstock Ont.
Holy Cross Church
169 Ingersoll Rd.
Box 410, Woodstock
Tel: 539-1050

Delhi Ont.
Aleksander Bozek
RR 1 Delhi
Tel: 582-1058

Windsor Ont.
Werner Shoes
1528 Wyandotte St. E.
Tel: 256-6544

Kingston Ont.
Maciek Rajszel
236 Weller Ave.
Tel: 542-6319

BUSH

Ciąg dalszy ze str. 2

- domagania się wycofania wojsk sowieckich z Polski,
- żądania przeprowadzenia wolnych wyborów w Polsce,
- udzielania pomocy gospodarczej sektorowi prywatnemu we wszystkich działach ekonomii polskiej, ale przede wszystkim rolnictwu, budownictwu i przemysłowi lekkiemu oraz domagania się od władz PRL ustępstw na rzecz gospodarki prywatnej,
- domagania się wprowadzenia wolności zrzeszania się i organizowania, także w aspekcie ściśle politycznym oraz uwarun-

kowania pomocy gospodarczej USA dla PRL od spełnienia tego żądania oraz innych żądań w zakresie praw człowieka,

- przyznania niektórym organizacjom politycznym w Polsce (np. Polskiej Partii Niepodległościowej, Konfederacji Polski Niepodległej, Solidarności Walczącej) statusu "Freedom Fighters" co umożliwiłoby Stanom Zjednoczonym udzielanie im regularnej pomocy humanitarnej, materialnej i politycznej,

- przyznawania pomocy finansowej innym niż Solidarność ugrupowaniom opozycyjnym, zwłaszcza zaś radykalnym ugru-

powaniom, niepodległościowym i ugrupowaniom o charakterze konserwatywnym, prawniczym (najlepszym przykładem byłaby tutaj Polska Partia Niepodległościowa). Partia Republikańska powinna zadeklarować jednoznaczne poparcie dla ugrupowań politycznych, których programy i akcje są zgodne z filozofią partii, odrzucając raz na zawsze idee socjalizmu z ludzką twarzą bądź naprawy komunizmu,

- żądania od ZSSR przyznania Polakom w Związku Sowieckim prawa do emigracji.

Nie jest to kompletna lista oczekiwań, ale uważam, że dobrze oddaje ona idee, jak powinna wyglądać optymalna polska polityka Busha.

Światowit

P.S. Na Dukakisa głosowało aż 46% Amerykanów. Jest to zjawisko niezmiernie niepokojące. Od wielu lat działał on jak zdeklarowany socjalista i lewicowymi poglądami strzelał również jak z karabinu maszynowego podczas kampanii wyborczej.

KANADYJSKI SYSTEM BANKOWY

BANKI I INNE INSTYTUCJE FINANSOWE W KANADZIE

Ciąg dalszy

W poprzednim odcinku omówiliśmy rodzaje (A i B) banków w Kanadzie, ich strukturę organizacyjną oraz zakres usług. Przejdźmy do innych instytucji finansowych:

Trust Companies (Towarzystwa Powiernicze lub Bankowe). Są one najpoważniejszymi konkurentami banków. Działają poprzez sieć oddziałów i biur przypominających banki. Czym różnią się od banków?

Jak nazwa wskazuje, mogą działać samodzielnie jako powiernicy, na przykład zarządzając majątkiem zmarłej osoby, dystrybuując dywidendy akcyjnych, itp. Prawo wykonywania takich czynności nadane zostało tym instytucjom przez specjalną ustawę wydaną przez rząd federalny w 1914 roku i jest głównym czynnikiem przyciągającym depozyty.

Trust companies nieustannie próbują dorównać bankom w zakresie i jakości świadczonych usług. Często na przykład oferują dłuższe godziny otwarcia, aby przyciągnąć klientów. Banki jednakże posiadają szerszy wachlarz usług, zwłaszcza w zakresie usług dla biznesu. Posiadają również o wiele bardziej rozbudowaną sieć oddziałów, jak też stanowią pewniejszą ochronę depozytów swych klientów.

Insurance Companies (firmy ubezpieczeniowe). Firmy ubezpieczeniowe nie są tak widoczne na rynku jak banki i trust companies, ale ostro konkurują z powyższymi o oszczędności klientów. Fundusze uzyskiwane są w postaci opłat lub stawek ubezpieczeniowych (premiums), a następnie inwestowane w papiery wartościowe lub w hipoteki. To właśnie z tych źródeł firmy ubezpieczeniowe uzyskują dochody niezbędne na pokrycie kosztów działalności oraz na wypłatę dywidend akcjonariuszom. Niektórzy zaciągają pożyczki w firmach ubezpieczeniowych stosując polisę jako zabezpieczenie takiej pożyczki, aczkolwiek nie jest to popularny sposób zaciągania kredytów, ponieważ większość kon-

sumentów woli pożyczać w bankach ze względu na o wiele szerszy zakres usług. W przypadku firm ubezpieczeniowych, wysokość polisy stanowi zwykle górny pułap pożyczki jaka może być udzielona danemu klientowi.

Credit Unions (spółdzielnie kredytowe). Instytucje te wraz z "caisses populaires" w Quebecu są również jednymi z najpoważniejszych konkurentów banków. W latach 1950-1975 było 5000 tego rodzaju instytucji w Kanadzie i co czwarty obywatel deponował swoje oszczędności w nich. Członkowie credit unions wnoszą swój wkład w postaci części swych zarobków - depozytów lub też akcji. Głównym celem działalności tych instytucji jest udzielanie pożyczek swym członkom. Niektóre credit unions oferują też inne, dodatkowe usługi, podobne do tych jakie oferują banki, na przykład foreign exchange, safety deposit boxes, travellers' cheques, itd. W Toronto działają dwie polskie kasy kredytowe - Kasa parafialna św. Kazimierza i Stanisława oraz Kasa Związku Polaków w Kanadzie.

Finance Companies. Organizacje te przeżywały swój rozkwit w pierwszej połowie bieżącego stulecia. Przez wiele lat były one obok credit unions jedynymi instytucjami finansowymi, które upoważnione były do stosowania hipoteki na ruchomościach (chattel mortgage) przy udzielaniu pożyczek osobistych na samochody, meble itp. Stopa procentowa na takie pożyczki była zwykle bardzo wysoka. Rewizja Aktu Bankowego w 1967 roku zezwoliła bankom na udzielanie pożyczek osobistych oraz rozciągania hipoteki na ruchomości. Skutkiem tej zmiany, jak również o wiele niższa stopa procentowa liczona przez banki, był przepływ większości klientów z firm finansowych - finance companies - do banków. Organizacje te przetrwały do dzisiaj, aczkolwiek w niejako szczątkowej formie i znaczenie ich na rynku jest marginalne.

Government Savings Institutions (rządowe instytucje oszczędnościowe). Na początku tego stulecia rządy prowincjonalne Quebecu, Ontario i Alberta postanowiły odgrywać poważniejszą rolę w sprawach finansowych swoich prowincji i wydały ustawy zezwalające tym rządów na otwieranie prowincjonalnych biur oszczędnościowych. Działały one tylko na terenie danej prowincji oferując usługi w zakresie depozytów - podobne do tych oferowanych przez banki. Z wyjątkiem Alberta, są one obecnie tylko marginalnie zaangażowane w inne, handlowe usługi i nie są w stanie efektywnie konkutować z bankami ze względu na brak infrastruktury jaką posiadają banki.

BANK OF CANADA I AKT BANKOWY (The Bank Act)

Na każdym banknocie, który mamy w portfelu, po obu stronach banknotu wydrukowana jest nazwa banku emitującego je: Bank of Canada.

Bank of Canada - centralny bank Kanady - powstał w 1935 roku, a jego mandat określony jest w 500-stronicowym statucie - Bank of Canada Act. Zgodnie z tym statutem, podstawową funkcją Bank of Canada jest "regulowanie spraw kredytowo-pieniężnych w interesie ekonomicznym kraju". Rząd federalny Kanady za pomocą Bank of Canada stosuje różne metody aby osiągnąć powyższy cel. Jedną z najlepszych metod interwencji rządu jest kupno i sprzedaż rządowych papierów wartościowych, dokonywane poprzez banki i inne instytucje finansowe. Działalność ta obejmuje:

A. Cotygodniową sprzedaż tzw. Treasury Bills, znane też jako T-bills. Są to instrumenty inwestycyjne krótkoterminowe - 91, 182 lub 364 dni, oferowane ze zniżką, posiadające niektóre cechy obligacji rządowych. Podobnie do obligacji mogą mieć

Dukakis jest przeciw pomocy militarnej dla contras i dla UNITA w Angoli, natomiast nie ma nic przeciwko pomocy dla Afrykańskiego Kongresu Narodowego - terrorystycznej i prosowieckiej organizacji, walczącej o wprowadzenie komunizmu w RPA, Kuba i Nikaragua nie stanowią dla niego, w przeciwieństwie do ubóstwa, żadnego problemu w Ameryce Środkowej. Dlatego wojska amerykańskie w Hondurasie to przesada, bo nie USA nie zagraża. Dukakis jest przeciw SDI i przeciw rakietom MX. Jest za ograniczeniem wydatków na bombowce B-1, za zmniejszeniem liczby lotniskowców amerykańskich. W 1980 sprzeciwiał się rozmieszczeniu w Europie rakiet Pershing 2. Wyzwolenie Grenady określił jako nadużycie amerykańskich sił zbrojnych. W 1985 roku z entuzjazmem wyraził się o Festiwalu Pokoju w Moskwie. Uważa, że za silne militarne Stany Zjednoczone byłoby za wielką pokusą do uprawiania awanturniczej polityki przez amerykańskiego prezydenta! A jednak głosowało na niego aż 46% Amerykanów.

W.P.

różne terminy ważności, różną stopę procentową i są zobowiązaniem płatniczym rządu Kanady.

B. Kupno i sprzedaż innych papierów wartościowych, głównie obligacji celem zwiększenia zasobów pieniężnych.

Sprzedaż T-bills odbywa się w każdy czwartek na tzw. aukcjach, które zawsze rozbudzają duże zainteresowanie środowiska finansowego. Głównie dlatego, że wszelkie, nawet drobne, zmiany procentu jakie T-bills mają uzyskać w określonym czasie (yields) mają znaczenie w powstałych dziedzinach życia gospodarczego i dotyczą większości ludzi. Ustalając procent na T-bills, Bank of Canada mówi społeczeństwu np. że zapotrzebowanie rządu na fundusze wzrasta lub maleje, że stopa procentowa po jakiej banki będą udzielać pożyczek wzrośnie lub zmaleje. Procent ten, czyli "yield" w tym przypadku jest jednak przede wszystkim bazą wyjściową dla ustalenia kursu bankowego, tzw. "bank rate" na dany tydzień, czyli kursu po jakim Bank of Canada udziela pożyczek bankom kanadyjskim. Na ogół kurs ten jest około jedną czwartą procenta wyższy niż przeciętny procent w danym tygodniu na 91-dniowe T-bills. Wkrótce potem jak Bank of Canada ogłosi "bank rate" - czwartek godz. 2 po południu - banki ustalają swą "prime rate", czyli kurs po jakim banki udzielają pożyczek swoim najlepszym klientom. "Prime" jest zwykle ustalane na wysokości trzy czwarte lub jeden procent powyżej "bank rate". W dalszej kolejności ustalana jest stopa procentowa na różne pożyczki, depozyty, itp.

Bank of Canada spełnia również inne, następujące zadania, które wpływają na działalność banków, a mianowicie:

A. kontroluje mennicę, która zaopatruje banki w banknoty i monety. Bank of Canada również wycofuje z obiegu i wymienia zużyte banknoty i monety;

B. prowadzi rachunek znany czytelnikom pod nazwą "Receiver General", poprzez który przepływają rządowe wydatki i wpływy;

C. organizuje sprzedaż rządowych papierów wartościowych takich jak Canada Savings Bonds;

E. jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo kanadyjskich rezerw złota.

Pod wieloma względami Bank of Canada jest "bankiem bankierów".

Bank of Canada mieści się w Ottawie i ma agencje w Halifax, Saint Johns (N.B.), Montreal, Toronto, Winnipeg, Regina, Calgary i Vancouver. Główną funkcją oddziałów jest przekazywanie rządowych papierów wartościowych oraz wydawanie i skupowanie pieniędzy.

CHEMIA I SPORT

15 listopada br. rozpoczyna się proces, w którym przesłuchane będą dziesiątki ludzi w sprawie stosowania przez Bena Johnsona niedozwolonych środków dopingujących. Sąd będzie miał za zadanie ustalić jak to się stało, że najszybszy człowiek naszych czasów został tak skompromitowany w oczach całego świata. W niniejszym artykule chcę się zastanowić, czy można udowodnić ponad wszelką wątpliwość, że w organizmie zawodnika znajdują się niedozwolone związki.

Historia stosowania dopingu w sporcie jest stara i sięga czasu starożytnych olimpiad greckich. Trudno jest dzisiaj ustalić czy stosowane wówczas wywary z grzybów i ziół zawierały rzeczywiście jakieś związki farmakologicznie czynne, czy spełniały tylko funkcje tzw. "placebo". Znanie są przypadki, że zwykła woda z cukrem podawana choremu jako tajemniczy lek (w Polsce mówią - amerykański) - pomaga. Oddziaływała to głównie na psychikę człowieka i mobilizuje siły immunologiczne, które przezwyciężają chorobę. Jeden ze sportowców opowiadał historię z nowożytnych już igrzysk olimpijskich, kiedy to jeden ze sprinterów tuż przed startem włożył tajemniczo do ust olbrzymią tabletkę. Rywale jego byli tak tym faktem poddenerwowani, że wygrał on z łatwością. Wielu krytyków współczesnego dopingu uważa, że podobny efekt mają wszystkie środki dopingujące ze steroidami na czele.

Pierwsze znane środki dopingujące stosowane przez kolarzy francuskich to tzw. **wino dla sportowców**, które zawierało kokainę (wyciąg z liści coca). Olimpiada w Oslo w 1952 roku była przełomowym momentem w rozwoju środków dopingujących. W szatniach sportowców znaleziono dziesiątki pustych ampułek po stosowanych specyfikach. Najczęściej stosowano wówczas amfetaminę - środek stymulujący wydolność organizmu. Na początku lat sześćdziesiątych zwrócono uwagę na steroidy, szczególnie anaboliczne. Najpierw stosowali je mężczyźni w konkurencjach podnoszenia ciężarów i rzutach. W latach siedemdziesiątych zaczęto podejrzewać stosowanie steroidów anabolicznych przez kobiety. W roku 1976 na olimpiadzie w Montrealu

spytano trenera pływaczek NRD dlaczego jego podopieczne charakteryzują się męską budową ciała i basowym głosem. Trener odpowiedział: "Przyjechalismy tu pływać, a nie śpiewać". Pod koniec lat siedemdziesiątych stosowanie steroidów stało się nagminne w niektórych dyscyplinach. Amerykański zawodnik w rzucie młotem stwierdził: "Nie mogę wymienić ani jednego konkurenta, a znam ich osobiście chyba wszystkich, który nie brałby steroidów". Również we wszystkich ligach sportów zawodowych zaczęto masowo stosowanie tzw. **koksu**. Znamienne stało się w latach siedemdziesiątych pytanie kierowane do kontuzjowanego zawodnika: "Co jeszcze dzisiaj brałeś?"

A więc stosowanie dopingu rozwinęło się na szeroką skalę w sporcie dopiero w ciągu ostatnich dwudziestu lat. Na skutki nie trzeba było długo czekać. Coraz częstsze doniesienia o tajemniczych zejściach znanych sportowców, o częstych atakach serca czy wręcz zatruciach spowodowanych przedawkowaniem. Literatura medyczna donosi również o przypadkach nowotworów wątroby oraz całej liście mniej groźnych dla życia zmian chorobowych. Stosowanie środków farmakologicznych oprócz niewątpliwej szkody moralnej i etycznej - niesie więc realne zagrożenie dla zdrowia sportowca. Jest jeszcze jedna płaszczyzna ujemnego działania steroidów. Długotrwałe przyjmowanie tych związków, które są przecież pochodnymi naturalnych hormonów, wywołuje trwałe zmiany w psychice młodych ludzi. Z niedowierzaniem czytamy w prasie sportowej, że nasz ulubiony bohater - sportowiec nagle ma problemy nie tylko z przepisami sportowymi, ale również z kodeksem prawnym. Przypadek Bena Johnsona nie jest jedynym czy odosobnionym i w tym względzie. Klóci się to więc z podstawową funkcją sportu, który ma nieść zdrowie, a nie niszczyć go, a jego bohaterzy mają być wzorem do naśladowania przez całe społeczeństwo nie tylko na arenie sportowej, ale i poza nią.

Stąd też wynika ostre potępienie dopingu przez federacje sportowe i oficjalne czynniki państwowe na całym świecie. Wprowadzono obowiązkowe badania spor-

towników wszystkich dyscyplin oraz całą siatkę kar dyscyplinarnych dla tych, którzy stosują niedozwolone środki.

Czy to jednak jest wystarczające działanie, które skutecznie zapobiegnie stosowaniu środków dopingujących? Na pewno nie. Od wielu lat trwa prawdziwy wyścig między przemysłowością nieuczciwych zawodników, trenerów i działaczy a postępem techniki w wykrywalności śladowych ilości produktów przemiany związków chemicznych w organizmie sportowca. Najnowsze techniki analityczne (spektrometr masowy połączony z chromatografem gazowym) pozwala na wykrycie 5 ng (5×10^{-9} g) steroidu w próbce moczu. Poza obecnością śladowych ilości metabolitów środków "zakazanych" obserwuje się w przypadku przyjmowania steroidów znaczny (ok. 15-krotny) spadek stężenia hormonów naturalnych występujących w każdym organizmie. Tworzy to "dowód" na obecność "koksu" w organizmie i żadne, najgorętsze nawet zapewnienia, nie zapobiegają decyzji skazującej przez komisję dyscyplinarną. Metody analityczne są bowiem tak dopracowane i tak sprawdzone, że nie może być pomyłki. Ponadto w każdym przypadku pobieranego do analizy materiału zużywa się tylko połowę próbki pozostawiając drugą połowę do powtórnej analizy, którą przeprowadza się komisyjnie w przypadku pozytywnego wyniku pierwszej.

W ten oto sposób kolejno stosowano i ulepszano metody wykrywania amfetaminy, efedryny, strychniny, leków przeciwbólowych, sterydów anabolicznych, betabloków, diuretyków czy wreszcie tzw. doping krwi. Rośnie koszt analiz, za które np. w czasie olimpiady w Los Angeles w 1984 roku zapłacono ponad milion dolarów, ale wyścig nie słabnie. Kiedy sięgnięto po doping krwi - nawet Komisja Medyczna MKOl złożyła broń, wpisując tę metodę dopingu na listę zakazanych praktyk, ale nie podejmując prób jej wykrywania. Znacznie jednak szybciej niż ktokolwiek mógł przypuszczać uczyniono postęp i w tej dziedzinie. Podczas światowego sympozjum na temat dopingu,

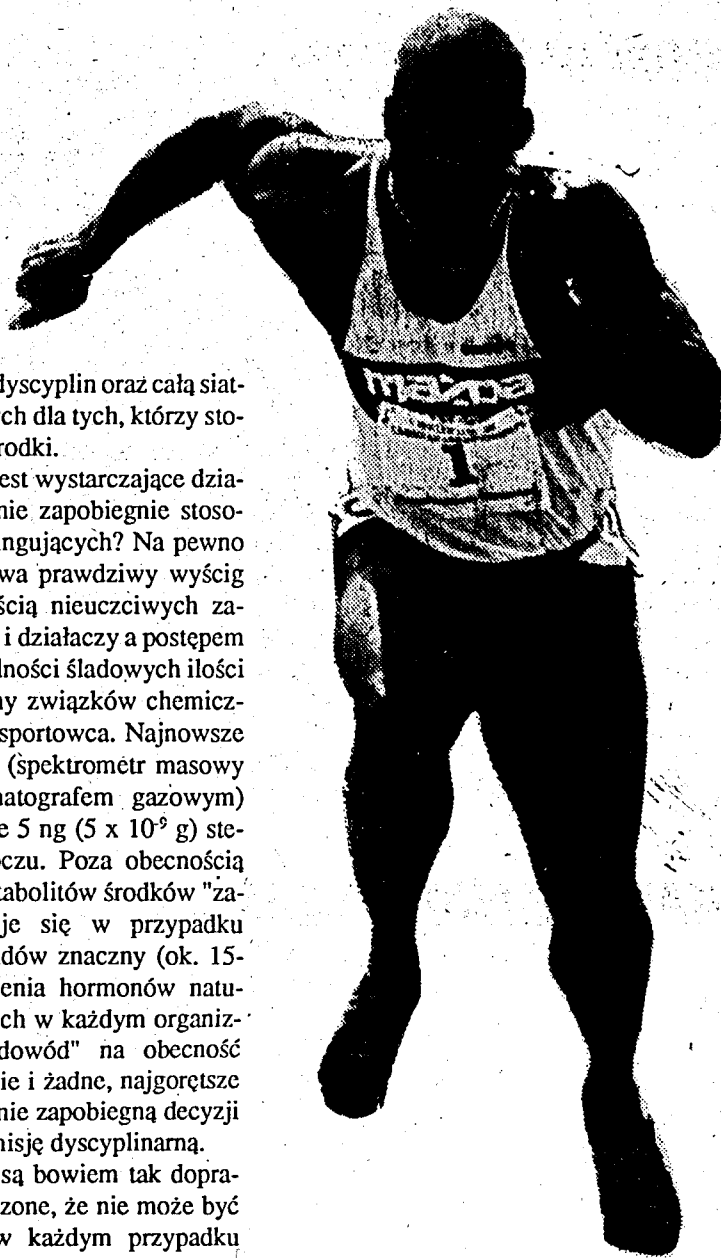
zorganizowanego rok temu we Florencji staraniem Międzynarodowej Fundacji Lekkoatletycznej, prof. Berglund z Królewskiego Szpitala w Sztokholmie doniósł o możliwości dowiedzenia poprzedzającej start w zawodach transfuzji krwi. Sposób polega na obserwacji zachowania się erytropoetyny, hormonu będącego pośrednikiem w procesie tworzenia czerwonych ciałek krwi. W wyniku transfuzji gwałtownie wzrasta ilość czerwonych ciałek, co odbija się na poziomie erytropoetyny. Przy użyciu niezwykle czułej metody radioimmunologicznej można łatwo uchwycić gwałtowny spadek stężenia hormonu. Jeżeli się to połączy z poziomem hemoglobiny we krwi, można już z prawie 80% pewnością stwierdzić, że u danego osobnika dokonano przetoczenia krwi.

Działo się to pół roku temu. Niedawno wydany komunikat Międzynarodowej Federacji Narciarskiej, mówiący o tym, że na przyszłorocznych mistrzostwach świata w Lahti będzie prowadzona kontrola dopingu krwi, wywołał zrozumiałe poruszenie. Wynika z tego, że metodykę wykrywania posunięto jeszcze bardziej, uzyskując całkowitą pewność prób kontrolnych. A więc poza próbą moczu każdy narciarz będzie zobowiązany do oddania kilku mililitrów krwi. Może okazać się również, że spodziewani mistrzowie zajmą nagle odległe miejsca. Zobaczymy.

Stanisław SKOŃIECZNY

Literatura:

1. William N. Taylor, "Hormonal Manipulation", McFarland & Co., Jefferson, USA, 1985.
2. Richard H. Strauss, "Drugs and Performance in Sports", W.B. Saunders Company, Philadelphia, 1987.
3. S. Gorog, "Quantitative Analysis of Steroids", Akademiai Kiado, Budapest, 1983.

A JEDNAK, A JEDNAK...

POLSKIE LINIE LOTNICZE LOT WPROWADZAJĄ SAMOLOT BOEING 767

Polskie Linie Lotnicze LOT ogłosiły że wprowadzają do eksploatacji samoloty typu Boeing 767 z przodującą technicznie rodziny liniowców komunikacyjnych.

PLL LOT otrzymają trzy z serii nowych, 2-silnikowych odrzutowców, dwa typu 767-200 ER dalekiego zasięgu i jeden większy typu 767-300 ER. Samoloty te będą wyposażone w silniki firmy General Electric typu CF6 - 80C2.

Samolot typu Boeing 767 jest obecnie użytkowany przez 33 towarzystwa lotnicze. Ten nowoczesny odrzutowiec zapewnia pasażerom na całym świecie wysoki komfort podróży. LOT zamierza wprowadzić ten samolot na trasy z Warszawy do Nowego Jor-

ku, Chicago, Montrealu, Toronto i w przyszłości do innych miejsc.

Pierwsza dostawa samolotów typu Boeing 767-200 ER nastąpi w kwietniu 1989 roku. Typ 300 ER będzie dostarczony w czerwcu 1990 roku. Samolot typu 767-200 ER będzie posiadał 18 miejsc w klasie "business" i 190 w klasie ekonomicznej, razem - 208. Dłuższy kadłub samolotu typu 300 ER pozwoli na zabranie w klasie "business" - 24 pasażerów, w klasie ekonomicznej - 225, razem - 249. Samolot przystosowany jest do obsługi z pełnym ładunkiem i bez lądowania tras o długości ponad 12 tys. km. Ponadto B-767, słynąc z wysokiego komfortu, zapewnia znaczne obniżenie poziomu hałasu - zgodnie z najbardziej wymagającymi przepisami międzynarodowymi, co pozwoli wejść z powodzeniem przestraszonym liniom w konkurencję.

Samolot typu Boeing 767 oceniony został przez przemysł lotniczy jako bardzo dogodny dla przewozu ładunków (cargo) - posiada pomieszczenia dla palet towarowych w przedniej ładowni i kontenerów bagażowych w tylnej.

DWAJ DOŚWIADCZENI POLSCY ADWOKACI

Michał Wojciech Czuma

sprawy sądowe karne i cywilne

Lesław Sosnowski

magister praw
Uniwersytet Warszawski
głównie sprawy handlowe,
spółki i korporacje,
a także odszkodowania
za wypadki samochodowe
i inne, oraz sprawy
emigracyjne, rodzinne i karne

FIRMA ADWOKACKA O 100-LETNIEJ TRADYCJI ANDERSON SINCLAIR

Mississauga
2000 Argentia Rd.
Plaza 1 - suite 200
Mississauga, Ont.
L5P 1P7
821-8522

Toronto
3416 Dundas St. W.
suite 209
Toronto, Ont.
M6S 2S1
767-2127

Zwracaj się z pełnym zaufaniem
MÓWIMY PO POLSKU I ANGIELSKU

POKOCHAĆ KAPITALIZM

PRAWICA PANY

KRZYSZTOF OSTASZEWSKI

Parę miesięcy temu Echo-Tygodnik Polski zamieścił artykuł Zofii Bończy Rozmowa z dinozaurem, opisujący jej rozmowę z lokalnym kanadyjskim konserwatywnym politykiem. Artykuł był doskonały, wspaniale opisujący jak to obrońcy kapitalizmu niemal automatycznie umieszczają samych siebie w politycznej przeszłości, utożsamiając kapitalizm z wiekiem dziewiętnastym i przyjmując za prawdziwe hasło lewicy, że kapitalizm to przeżytek (podczas gdy dla cierpliwych czytelników moich esejów jasnym już jest, że socjalizm to przeżytek, wytwór prymitywnego myślenia plemiennego). Jedną z konsekwencji takiej postawy jest też właśnie konserwizm prawicy, czyli przyznanie, że lewica jest w ofensywie, zaś zwolennicy kapitalizmu to ostatni już jego obrońcy, którzy z uporem walczą o godną, choć przegraną sprawę. Zofia Bończy sugeruje, że z takimi sojusznikami nieco trudno będzie o zwycięstwo. Teza ta jest bardzo słuszna i warta prze-myślenia przez wielu cichych zwolenników kapitalizmu.

O co tu chodzi? Przeciętni ludzie wy-czuwają, że coś z tą lewicą jest nie w porządku, wyczuwają fałsz w jej hasłach i celach. Czują też, że jest coś pięknego w wolności i osiągnięciach Zachodu i kapitalizmu, ale etyka altruistyczna powstrzymuje ich od powiedzenia tego otwarcie. Stąd ta cichość przedstawiania obrony kapitalizmu jako obrony tradycji - choć w istocie kapitalizm jest najdalszą od konserwatyzmu formacją społeczną.

Ale przyjrzyjmy się też tej sytuacji z nieco innego punktu widzenia. Jak to możliwe, że lewica, mimo jej przytłaczającej przewagi militarnej (Sowieci, Chiny), ambicji moralnych (altruizm), ekonomicznych (Marks, Keynes), pozorów nowoczesności i progresywności, nadal nie przejęła świata w swoje władanie ideologiczne? Jak to możliwe, że zastraszeni, usprawiedliwiający się stale politycy prawicowi mimo wszystko są u władzy w większości krajów Zachodu? Bo prawica pany.

Lewica w istocie ma się do wieku dziewiętnastego tak jak Barok i kontreformaacja miały się do Odrodzenia. Jest to reakcja prymitywnego myślenia plemiennego na niebывały skok cywilizacyjny. Wiek dziewiętnasty, szczególnie Rewolucja Przemysłowa,

był Drugim Odrodzeniem. Lewica jest Drugą Kontreformaacją. Lewica dziady.

Jeszcze nigdy w historii nie było takiej sytuacji, by ideologia kreowana jako progresywna miała takie kłopoty z przejęciem władzy nad światem. Mimo armii filozofów europejskich wspierających lewicę, mimo jej agresywności i bezczelności, prości ludzie odnoszą się do polityków lewicowych z niechęcią i nieufnością, a głoszą na nich jedynie z poczucia winy (bo przecież podobno trzeba być altruistą, by być dobrym, nieprawdą?) lub też ze zniechęcenia do stale usprawiedliwiającej się prawicy. Jak więc to możliwe, że lewicowy Goliat nie może całkowicie pokonać prawicowego Davida? Bo lewica dziady.

Wytwarzanie dziadostwa jest zresztą najważniejszą sferą działalności lewicy dwudziestego wieku. Gdziekolwiek lewica dorwała się do władzy, czy to poprzez wybory (jak Hitler, Allende, czy Mussolini), czy siłą (jak bolszewicy), w niedługim czasie skutecznie dławiała produkcję i obniżała poziom życia ludzi. Gdyby nie kapitalizm i stwarzana w nim technologia, świat przejęty przez lewicę znalazłby się w pełnym zastoju, jak Europa we wczesnym średniowieczu. Polska jest znakomitym przykładem praktycznego zastosowania ideologii lewicy do wytwarzania dziadostwa. Dziadostwo jest produktem końcowym procesu rozpoczynającego się od myśli Marksa. Lewica dziady.

Mimo całego swojego bezsensownego konserwatyzmu, braku zrozumienia swej roli i ciągłego strachu przed konfrontacją, prawica radzi sobie wcale nieźle. Mimo wszystko ludzie utożsamiają ją z kapitalizmem, a w wyborze ostatecznym tylko ludzie całkowicie zdegenerowani moralnie opowiadają się za socjalizmem. Dlaczego socjalizm odniósł takie sukcesy w krajach Trzeciego Świata? Odpowiedź jest prosta - przemoc, brutalna przemoc. Socjaliści nie wahają się przed przejęciem władzy przy pomocy siły, a najczęściej jest to ich jedyny argument. Socjalizm jest w istocie zorganizowanym sojuszem militarnym ludzi leniwych, którzy usiłują znaleźć najskuteczniejszą metodę kradzieży od pracowitych. Zaś ludzie pracowici zawsze w ostatecznym wyborze moralnym opowiadają się za kapitalizmem. Bo kapitalizm daje im wolność tworzenia wartości, co jest treścią ich życia. Prawica pany.

Wiek dwudziesty to wiek filozoficznych dyktatur. Niestety, prawica nie zdaje sobie sprawy z tego jaką filozofię reprezentuje. Ale praktyczne wyniki mówią same za siebie. Krytykowany tak często w Echu Pinochet powinien być przez nas nieco staranniej przeanalizowany. Pinochet nie zdaje sobie sprawy z tego przeciw czemu walczy, o co walczy, stąd bezmyślność jego metod. Ale jeśli Pinochet ma być symbolem zła, jeśli ma się go porównywać z Jaruzelskim (co ubliża Pinochetowi), to radzę "myślicielom" z takimi pomysłami wybrać się do Chile i na Kubę. Albo do Chile i do Polski. Dyktatury lewicowe oparte są na filozoficznej zasadzie, że człowiek nie ma żadnych praw, że liczy się tylko dobro narodu (słowo "naród" należy zawsze czytać jako "plemień", gdy pochodzi ono od lewicowca). Lewica dziady.

Lewica w tej chwili jest ciągle jeszcze dominująca na świecie. Ale jej dni są policzone. Skok technologiczny, jakiego dokonał Zachód w latach osiemdziesiątych uświadomił wielu ludziom (nareszcie!) wyższość kapitalizmu. Wszystkie "eksperymenty" socjalizmu przyniosły tylko degenerację, korupcję i zniszczenie. Lewica dziady.

Kapitalizm wyzwala twórcze możliwości ludzkie, otwiera umysły i serca. I gdy prawica to rozumie, przestanie szukać altruistycznych usprawiedliwień, czy też konserwatywnych ograniczeń wolności. Gdy prawica zrozumie, że jej misją jest wolność i szczęście ludzi, nie jakieś tam dziewiętnastowieczne relikwie, że przyszłość należy wyłącznie do kapitalizmu, że właśnie socjalizm jest reliktem myślenia plemiennego, gdy wszystko to się stanie - nadejdzie koniec lewicy.

Prawica pany.

FREE TRADE

czyli CO
O WOLNYM HANDLU KAŻDY
WIEDZIEĆ POWINIEN

Burza trwa. Do przeciętnego Kanadyjczyka docierają tylko hasła: "Zanieczyszczone środowisko!", "Mniejsze bezrobocie!", "Kolejny stan USA!", "Większy rynek zbytu!", "Zniesienie świadczeń społecznych!", "Zagrożenie dla suwerenności Kanady!". Hasła, którymi poszczególne partie dobijają się o wyborców. A tak naprawdę to trudno znaleźć w środkach masowego przekazu rzeczową informację, na czym polega FREE TRADE. Za mało miejsca w naszej gazecie, aby wszystkie punkty cytować i komentować, ale tak pokrótce to porozumienie o wolnym handlu polega na ograniczeniu polityki protekcjonizmu w stosunkach handlowych z USA - czyli na uzgodnieniu przez strony, które cła i kontyngenty są do ominięcia, a które nie, ile czego i w którą stronę można przewieźć. Kto i kiedy ma zyskać, a kto i kiedy ma stracić.

Jak odbijałoby się to na naszym codziennym życiu? Nie płacilibyśmy, tak jak do tej pory, federalnego podatku nakładanego na towary sprowadzane z USA: 19,7% przy zakupie odzieży, 20,7% przy zakupie obuwia, 8,7% przy zakupie pralek, odkurzaczy, lodówek, radiodiodniomików i telewizorów i innych urządzeń elektrycznych domowego użytku, 8,4% przy zakupie środków higieny osobistej, 9,5% przy zakupie warzyw i owoców. Automatycznie spadną ceny naszych rodzinnych produktów. Pociągnie to za sobą bankructwo małych firm, a co za tym idzie zwiększenie bezrobocia w tej branży, ale nie wszyscy wiedzą, że 3 miliony stanowisk pracy w Kanadzie jest stworzonych dla obsługi naszych - kanadyjskich - transakcji handlowych różnego typu i że 30% naszego majątku narodowego to handel. Wniosek prosty: rozwój handlu = znaczące zwiększenie liczby stanowisk pracy, bo nie ulega wątpliwości, że zwiększy nam się rynek zbytu. USA jest najbardziej dynamicznym i największym rynkiem na świecie.

Do tej pory faktycznie trzy czwarte naszych transakcji z USA to transakcje bezcłowe, niemniej jednak dotyczyły one głównie surowców, a nie gotowych produktów, co nie miało wpływu na nasze codzienne życie i nie przyczyniało się ani do dalszego rozwoju handlu, ani do poprawy sytuacji gospodarczej naszego kraju.

Ważnym punktem FTA jest zachęta do inwestowania obcych kapitałów, co też nie

pozostanie bez wpływu na nasz rynek pracy, podziała stymulująco na rozwój technologii i pomoże w bardziej równomiernym rozwoju gospodarczym wszystkich prowincji, na co w tej chwili rząd nie ma środków finansowych.

Nie odbędzie się to w ciągu jednego dnia. Traktat przewiduje 10 lat na wprowadzenie wszystkich punktów FTA.

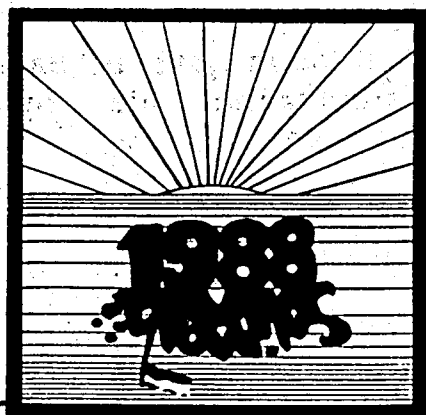
Nie tylko przeciwnicy układów handlowych Free-Trade myśleli o minusach takiego porozumienia. Ci, którzy je podpisywali też wzięli pod uwagę takie aspekty, jak ochrona środowiska i kary umowne za jego zanieczyszczenie (podlega to prowincjonalnemu prawodawstwu, a to jako takie jest chronione przez Artykuł 601 Rozdziału 6 FTA). Także sobie samemu rząd federalny pozostawia pełną suwerenność w podejmowaniu wszelkich decyzji i obronie tych, których zadaniem jest ochrona zdrowia, bezpieczeństwa i interesów środowiska i konsumenta (Rozdział 6, Artykuł 603 i 609 FTA).

...

Od 1945 roku Kanada czerpie korzyści z handlu. Jest aktywnym kontrahentem, zarówno jako kupiec jak i sprzedawca. Z chęcią inwestuje i pozwala obcym inwestorom lokować kapitały na naszym rynku. Kanada, o czym warto wspomnieć, jest jednym z pomysłodawców i pierwszych członków Układu Ogólnego w Sprawie Cel i Handlu (GATT - General Agreement on Tariffs and Trade) podpisanego w 1948 roku, a zrzeszającego dziś ponad 95 państw. I nie jest to jedyna umowa handlowa, w której Kanada bierze udział. Tylko z USA mamy jeszcze 200 innych mniejszych i większych. Np. już od 1965 roku funkcjonuje dwustronny układ z USA tzw. auto-pact, na podstawie którego 30% samochodów sprzedawanych i produkowanych dziś w USA jest montowanych u nas - w Kanadzie. 23 lata korzystnej wzajemnie i owocnej współpracy.

GATT chciałaby wprowadzić niektóre punkty naszego porozumienia, ale dopiero wstępnie omawiała te punkty, które Mulroney i Reagan podpisali już w styczniu. To znaczy, że byłibyśmy znowu w czołówce, gdyby, oczywiście, FTA (Free-Trade Agreement) ratyfikowano.

EWA REWKOWSKA

**UWAGA
MALARZE, GRAFICY,
RYSOWNICY!**

**Gallery - European
Food Restaurant
(polska restauracja
z galerią)**

**udostępnia nieodpłatnie
swoje ściany dla polskich
twórców.**

**Proszę kontaktować się z
WANDĄ lub ANDRZEJEM
TEL. 255 - 9769**

**3593 Lakeshore Blvd. W.
Toronto, Ont. M8W 1P5**

**Restauracja jest kameralna,
przytulna, bardzo elegancka,
w europejskim stylu.**

ZACHĘCAMY DO ODWIEDZENIA

**MANY SINCERE THANKS AND LOTS OF
APPRECIATION TO**

MR. PATRICK BOYER,

PROGRESSIVE CONSERVATIVE,

MP-ÉTOBICOKE LAKESHORE,

FOR HELPING MY RELATIVE

**TO OBTAIN THE VISA FROM CANADIAN
EMBASSY IN WARSAW.**

ON MONDAY NOVEMBER 21 ST,

KINDLY VOTE FOR THIS GREAT,

HONEST AND FRIENDLY MAN WHO,

IS HELPING PEOPLE.

WŁODEK MARCINIAK

Premier rządu kanadyjskiego Pierre Trudeau zamianował swego czasu Donald MacDonalda Komisarzem Królewskiej Komisji dając jej budżet 20 milionów dolarów by zbadała, czy warto by Kanada zawarła "Free Trade" - układ ze Stanami Zjednoczonymi. Pan MacDonald powołał Specjalną Komisję. Komisję, w skład której weszli ludzie ze świata akademickiego, z przemysłu, z handlu, ze świata pracy, oraz eksperci z różnych innych dziedzin życia. Chodziło o to, by zatrudnić najlepsze mózgi, które się w kraju znajdują celem wszechstronnego zbadania konsekwencji jakie "Free Trade" spowoduje w życiu Kanady na różnych płaszczyznach. Chodziło o to, jakie implikacje układ ten spowoduje w dziedzinie politycznej, socjalnej, kulturalnej, w przemyśle, handlu, etc. Zbadano wszystko szczegółowo, co przemawia za układem i przeciw układowi.

STEFAN SIWIŃSKI

SUKCESY I ZAMIARY KONSERWATYSTOW

Królewska Komisja jeździła po całym kraju, słuchała różnych głosów i sugestii różnych grup obywateli i ich interesów. Zebrano olbrzymi materiał, co zajęło Komisji około dwóch lat, po którym to czasie nastąpiło gruntowne studiowanie, analiza i ewaluowanie zebranego materiału. W grę tutaj wchodziła olbrzymia stawka, bo chodziło tu o (jak potocznie się w ciągu następnych stuleci) przyszłość Kanady. Ze względu na wagę zagadnienia, czasu i pieniędzy nie żałowano, wydano 20 milionów dolarów i poświęcono temu dwa lata. **Po bardzo gruntownym przemyśleniu wszystkiego, Królewska Komisja wydała werdykt, że jest w interesie Kanady, by podpisać "Free Trade" ze Stanami Zjednoczonymi. Trzeba przyznać, że Donald MacDonald i Królewska Komisja wywiązali się ze swego zadania znakomicie.**

MacDonald jest bardzo światłym obywatelem i cieszy się dużym szacunkiem w Partii Liberalnej, jako że jest jej wybitnym członkiem. Donald MacDonald jest także wielkim kanadyjskim patriotą, który wziął ponad wszystko interes Kanady w swej decyzji.

Rząd konserwatystów pod przewodnictwem Mulroney'ego zgodził się z decyzją Królewskiej Komisji i podjął trud jej wykonania. Po długich rokowaniach podpisał układ o "Free Trade" ze Stanami Zjednoczonymi.

Jesteśmy świadkami szybkich i gwałtownych zmian we współczesnym świecie. Wielkie przemysłowe bloki się wynurzają na powierzchnię. Europejski "Common Market" za kilka lat będzie olbrzymią siłą. Japonia organizuje kraje azjatyckie w drugi potężny blok przemysłowo-handlowy. Ekonomia przyszłości rozgrywać się będzie w skali globalnej, konkurencja zapanuje olbrzymia. By utrzymać się na poziomie obecnego dobrobytu, trzeba mieć dostęp i być częścią jednego z tych olbrzymów przemysłowych. Rząd kanadyjski pod przywództwem Mulroney'ego uzyskał dobre warunki przyjęcia do "Free Trade" ze Stanami Zjednoczonymi. Nie po-

winniśmy się obawiać i przystąpić chętnie do tego olbrzymiego rynku zbytu. **Cały świat chce handlować ze Stanami i bardzo o to ubiega.** Japonia wyrosła na drugą potęgę ekonomiczną świata dzięki eksportowi do Stanów Zjednoczonych. Nasza ekonomia i dobrobyt powinny kwitnąć. Musimy pamiętać o tym, że oprócz Briana Mulroney'ego nie mamy innego wyboru. Brian Mulroney podczas swej pierwszej kadencji dał dowody, że jest szczerze oddany swej pracy i jest zdolnym przywódcą. W swej wizji Kanady, nie tylko chce zapewnić dobrobyt wszystkim obywatelom, ale chce on również, by Kanada odgrywała należną jej rolę w globalnej polityce światowej. Ludzie małego formatu jak Turner do tego się nie nadają.

Zostawmy na chwilę "Free Trade", a spójrzmy na opozycję. Turner mówi, że "Free Trade" zniszczy Kanadę i że on po-

dojściu do władzy podrze układ w kawałki i wyrzuci go do śmietnika.

Spójrzmy teraz na Turnera, by sobie uświadomić, co on przedstawia, jakie są jego osiągnięcia w dziedzinie politycznej, on jest jako człowiek i czy jego praca jest polityką pozytywną, czy też negatywną dla Kanady.

1. Turner jest współodpowiedzialny za dewastację i zniszczenie Kanady, która nastąpiła podczas rządów premiera Trudeau. Turner był jednym z partnerów Trudeau, którzy sprowadzili kraj prawie że do totalnego bankructwa. Jako wysoki rangą minister brał udział w spowodowaniu upadku ekonomii kanadyjskiej na niestychaną wprost skalę. Przed wzięciem steru państwa w ręce przez premiera Trudeau, w skarbie Kanady były zawsze nadwyżki budżetowe. **Trudeau sprawował rządy w Kanadzie około szesnastu lat i gdy opuścił fotel premiera pozostawił po sobie deficyt sięgający 38 miliardów dolarów. Jest to wprost astronomiczna cyfra i trudno sobie to wyobrazić i uwierzyć faktom. Tak wielki i bogaty kraj z nieograniczonymi wprost bogactwami naturalnymi i ciężko pracującą ludnością stoczył się do upadku i osiągnął 38 miliardów deficytu. Jak to się mogło stać? John Turner nie tylko popierał politykę Trudeau, ale był swego czasu jego ministrem finansów. Nasz John albo nie widział co się wokół niego działo, albo też nie miał w ogóle poczucia odpowiedzialności za swoje czyny i politykę rządu.**

2. I teraz Turner chce ująć w swe ręce ster kraju, nie mając ku temu żadnych kwalifikacji. Turner nie może utrzymać nawet swej Partii w zgodzie. Partia Liberalna kilka razy buntowała się przeciw niemu, próbowała go usunąć ze swego stanowiska. Bardzo niedawno temu, bo około tygodnia przed ogłoszeniem wyborów, próbowano go usunąć jako przywódcę Partii Liberalnej. To świadczy również o niej bardzo źle. Jest ona bardzo rozbita i nie posiada w ogóle w swym łonie ludzi wysokiego kalibru, którzy by mogli rządzić Kanadą, jest po prostu zdeorganizowana i zdemoralizowana, jest w stanie rozkładu. Turner jest po prostu niechciany przez swą Partię, za wszelką cenę (a ze szkodą dla Partii Liberalnej) chce wisieć przy swym stanowisku. Jest po prostu absur-

dem, by taki człowiek mógł zostać przywódcą Kanady, nie mając szacunku i poparcia własnej Partii. Jako polityk i minister był bardzo przeciętną indywidualnością.

Turner obiecuje "apple pie in the sky" chce wydać na swój program 40 miliardów dolarów, ale nie chce odpowiedzieć skąd weźmie tyle pieniędzy. Jeśli nie kłamie i chce dotrzymać obietnicy, to musi podnieść podatki, albo zwiększyć deficyt. Jako pozostałość z Trudeau administracji mamy 28 miliardów deficytu, dodając proponowane przez Turnera 40 miliardów, będziemy mieli w sumie 68 miliardów deficytu. Brzmi to wprost nie do wiary, jest to absurdem i głupotą. Istnieje obawa, czy Turner jest przy zdrowych zmysłach.

Dalszym dowodem braku odpowiedzialności za to, co pan Turner mówi i obiecuje jest jego nienawiść do "Free Trade". Nienawiść ta graniczy po prostu z histerią. Turner kłamie i daje dowody totalnej ignorancji w powyższej sprawie. **Oprócz Królewskiej Komisji i p. MacDonalda, który popiera "Free Trade" popierają Free Trade również premierzy dziesięciu prowincji, Economic Council of Canada, Canadian Small Business Association, Ontario Chamber of Commerce, Consumer Association of Canada i dziesiątki innych organizacji oraz stowarzyszeń.** Wszystkie te instytucje przemysłowe i handlowe jak i ogromna liczba wybitnych osobistości nie mogą się mylić. Czy mógłby Turner przedstawić swoją dokumentację, na której opiera swoją opozycję do "Free Trade"? Ciekawe jest, ile pieniędzy wydał Turner na badanie i analizowanie "Free Trade". Chcielibyśmy się dowiedzieć, na jakich to faktach opiera Turner swoje negatywne nastawienie. Turner straszy nas, że "Free Trade" zniszczy "Medicare", "Old Age Pension", osłabi "Unemployment Insurance", "Family Allowance" and "Child Care". Wszystko to są kłamstwa. Turner, jako prawnik powinien wiedzieć, że wszystkie programy socjalne o uniwersalnym zasięgu nie podlegają według prawa międzynarodowego, żadnym ograniczeniom podczas zawierania umów handlowych czy przemysłowych między suwerennymi państwami. Wątpliwe jest, czy Turner czytał kiedykolwiek układ "Free Trade".

1. Warto by teraz powiedzieć kilka słów o panu Broadbent. Obiecuje on nam także różne łakocie, na które przewiduje wydać 13 miliardów dolarów. Jak przystało na przyzwoitego gentlemena Broadbent mówi, że opodatkuję ludzi bogatych. Wszystko to jest bardzo piękne, ale mamy tutaj jeden problem, po prostu brakuje nam ludzi bogatych, by ich opodatkować. **My w Kanadzie w tej chwili, na skutek dewastacyjnej polityki Trudeau, nie produkujemy wystarczającej ilości bogactwa, które by mogło tworzyć kapitał inwestycyjny, pozwalający na tworzenie nowych przemysłów, dających ludziom więcej zatrudnienia. Jesteśmy zmuszeni do tego, że z czapką w ręku idziemy do Hongkongu, Południowej Korei, czy Tajwanu, by prosić o nową gotówkę na tworzenie zatrudnienia w Kanadzie. Jest to wprost upokarzające.** Dowodem na to jest wykupywanie przez te kraje wielkich inwestycji, np. Vancouver Expo. Kraj taki jak Kanada, bogaty bardzo w naturalne surowce i o tak wielkiej masie lądowej idzie prosić takie małe kraje jak Południowa Korea czy Tajwan by zechciały inwestować w Kanadzie i dawać zatrudnienie naszym ludziom. To jest legacja Trudeau, którego Turner popierał przez szesnaście lat.

2. Jeśli Broadbent chce zachować swoje miejsce w podręcznikach historii, jeśli chce być jako pierwszy (NDP) liderem opozycji to musi się zabrać do walki, ale z Turnerm i musi go pokonać. Turner ma problem ze słuchem i trudno mu przemówić

do zdrowego rozsądku, oprócz tego jest bardzo uparty i pusty. Zwycięstwo nad nim nie będzie łatwe, ale gra jest warta zachodu i próby, gdyż cena jest wysoka, a mianowicie pozycja lidera oficjalnej opozycji.

3. Teraz odnośnie pretendowania do stanowiska premiera Kanady, to pan nie ma szans, dlatego że siedzi pan na złym koniu. Ideologia socjalistyczna jest bez znaczenia i kompletnie zużyta. Jej przeznaczeniem jest miejsce na śmietniku historii. Socjalizm nie funkcjonuje w Anglii, nie funkcjonuje w Japonii ani w Stanach Zjednoczonych. Nawet w Rosji po 70 latach, czy w Polsce, czy w Chinach nie funkcjonuje. Dlaczego się nim w ogóle zajmować, jest to czysta strata czasu. Socjalizm był dobry 75 lat temu, ale teraz gdy świat się tak szybko i gwałtownie zmienia i staje się co dzień mniejszy - stracił znaczenie. Jest przeżytkiem i anachronizmem, problemy, które nas otaczają wymagają nowych podejść i rozwiązań, których socjalizm nie daje.

Mulroney ma wizję Kanady odpowiadającą jej wielkości i ma również konstruktywny program, by te wizje realizować. Pracuje nad tym, by Kanada znów stała się prosperującym krajem, gdzie zapanuje dobrobyt i by wszyscy mieszkańcy kraju się tym dobrobytem cieszyli i brali w nim udział. Podczas ostatnich czterech lat rząd konserwatywny wykonał olbrzymią pracę dźwigając Kanadę do góry z dna upadku, w który została pogrążona przez administrację liberałów pod przewodnictwem premiera Trudeau. A oto fakty, które mówią same za siebie.

1. Deficyt został zmniejszony o 10 miliardów dolarów
 2. Podatki nie zostały podwyższone
 3. Inflacja została również bardzo zmniejszona
 4. Bezrobocie zostało bardzo zredukowane
 5. Półtora miliona nowych miejsc pracy zostało stworzone
 6. Stopa procentowa (interest rates) została zmniejszona
 7. Osiągnięto porozumienie z Quebecem.
- Kanada jest bardziej zjednoczona niż była przedtem**
8. "Free Trade" został podpisany ze Stanami Zjednoczonymi dając nam możliwość partycypowania w największym rynku świata.

Wymienionych tu zostało kilka zaledwie z wielu doniosłych osiągnięć Briana Mulroney'ego podczas tych krótkich czterech lat od chwili objęcia steru państwa w swe ręce. Wszystko to zostało osiągnięte pomimo opozycji, która kładła rządowni pod nogi różnego rodzaju przeszkody należące do rzędu histerii, nie oszczędzając negatywnych trików by zniszczyć każdy pozytywny krok prowadzący do poprawy gospodarczej kraju. Opozycja powinna być zawsze konstruktywna, a nie służąca partyjnym celom, bo wtedy nie jest opozycją, a zamienia się w anarchię i warcholstwo.

Jednym z kardynalnych obowiązków każdego rządu jest tworzenie warunków, by dobrobyt mógł się rozwijać. Dobrobyt zaś stwarza bogactwo. Brian Mulroney pracuje by Kanada stała się znów krajem dobrobytu opartym na zdrowej bazie finansowej. Wtedy będziemy mieli warunki, by poczynić dalsze ulepszenia, by to zrobić, musimy mieć w skarbie państwa nie deficyt, a twardą gotówkę.

ZDROWIE

Redaguje:

Dr. LIDIA DOBOSZ

JAK ZAPOBIEGAĆ WYPADANIU WŁOSÓW

Umiarkowane wypadanie włosów występuje w procesie normalnego odnawiania i regeneracji cebulek włosowych.

Jedynie nadmierne wypadanie czy też łamanie się włosów jest oznaką problemu wymagającego odpowiedniej uwagi.

Istotna jest higiena włosów, która nie tylko je wzmacnia, ale również zapobiega powstawaniu problemu wypadania ich. Włosy należy myć tak często, jak jest to konieczne, nie ma bowiem potrzeby utrzymywania ustalonych długich okresów pomiędzy myciem. Wybieramy tylko szampony dobrej jakości o neutralnym odczynie. Mogą to być szampony: oliwkowy, zawierające witaminę H (biotyn), ziołowe lub z wyciągami owocowymi i jarzynowymi. Natomiast szampony proteinowe są mniej efektywne, ponieważ tylko sklejają nadwężone włosy. Proteiny są niezbędne, ale najlepsze ich źródło stanowi odpowiednio bogata dieta. Wskazane jest okresowe zmienianie rodzaju szamponu.

Następująca mieszanka ziołowa przeciwdziała wypadaniu włosów: zmieszać równe ilości ziela skrzypu, korzenia łopianu, ziela nawłoci, ziela fiołka trójbarwnego i

ziela uczepu trójdzielnego lub liści brzozy. Dwie łyżki ziół zalać 2 i 1/2 szklanki (cups) ciepłej wody i pozostawić na 1 godzinę. Następnie ogrzać mieszaninę powoli do wrzenia, odstawić na 15 minut i przecedzić. Pić pół kubka 3 razy dziennie między posiłkami. Jednocześnie przyjmować 3 razy dziennie po kapsułce witamin A i E.

W wielu przypadkach dobre rezultaty przynosi okresowe wcieranie w skórę głowy zółtka zmieszanego z oliwą. Mieszaninę pozostawia się we włosach na około 30 minut, po czym należy ją dokładnie spłukać. Mieszaninę tę stosuje się na przemian z wcieraniem oleju z rozmarynu.

Naprężenie ciepłe i zimne natryski głowy, kilka razy w czasie brania prysznicu to kolejna metoda leczenia, stymulująca krążenie krwi, a tym samym poprawiająca odżywianie skóry głowy. Promienie ultrafioletowe (słoneczne) posiadają działanie zapobiegające.

Proszę również zwrócić uwagę na znaczenie odżywiania. Nic nie jest tak skuteczne w powstrzymywaniu procesu łysienia jak odpowiednio bogata dieta. Do zalecanych produktów należy cebula, czosnek, żółtko, rzodkiewki, rzęzucha, seler, marchew, zielone warzywa i "seafood". Bardzo ważne jest dostarczenie witaminy H, która występuje w drożdżach, wątrobie, czekoladzie, kalafiorze i grzybach. Minerale cynk jest pomocny w każdym przypadku wypadania włosów. Niedobory cynku uzupełnia się przez spożywanie płatków owsianych, razowego chleba, grzybów i otrębów.

Na koniec zaznaczę, że leczenie wypadania włosów może być skuteczne tylko w tych przypadkach, w których nie nastąpiło całkowite obumarcie cebulek włosowych.

POLAK NIE ZGINIE

1. PYTANIE:

Czy można opłacić OHIP dla osoby przebywającej z wizytą?

ODPOWIEDŹ:

Z OHIP (Ontario Health Insurance Plan) (Ontaryjskie Ubezpieczenie Zdrowotne) mogą korzystać osoby, które mają stały pobyt lub zezwolenie na pracę. Dzięki temu ubezpieczeniu koszty leczenia pokryte są przez rząd. Natychmiast po przyjeździe należy wypełnić formularz Application for Non-Group Enrolment i wysłać do biura OHIP. Nowi emigranci mogą być zwolnieni z opłat na okres kilku miesięcy, muszą jednak dodatkowo wypełnić formularz Application for Temporary Assistance. Również osoby samotne, które nie pracują, lub osoby o bardzo małych dochodach mogą starać się o zwolnienie z opłat OHIP. Bliższe informacje i pomoc w wypełnieniu formularza można otrzymać w Welcome House, w biurach pomocy emigrantom, w biurze OHIP (w Toronto przy 2195 Yonge Str.) i oczywiście w naszym biurze.

2. PYTANIE:

Co to jest Family Allowance?

ODPOWIEDŹ:

Family Allowance to dodatek rodzinny, wypłacany matkom (najczęściej) dzieci, poniżej 18 roku życia, które nie uzyskują opodatkowanego dochodu. Formularze można otrzymać w każdym biurze Income Security.

3. PYTANIE:

Ile kosztuje 15-minutowa porada prawna w Poradni Prawnej w waszym biurze?

ODPOWIEDŹ:

Wszystkie porady w PORADNI PRAWNEJ, która działa przy naszym biurze są BEZPŁATNE. Porady te są JEDNAK TYLKO 15-MINUTOWE. Poradnia działa tylko raz w tygodniu, w środy od 7:00 do 8:30 wieczorem i już są zgłoszenia na kilka tygodni. Nie znamy wcześniej nazwiska adwokata, który w danym dniu będzie udzielał porad. PROSIMY O TELEFONICZNE ZAMAWIANIE WIZYT W PORADNI.

POLAK NIE ZGINIE, to nie tylko tytuł rybki w gazecie ECHO-TYGODNIK POLSKI.

Ja i moja córka nie zginęłyśmy w Kanadzie, dzięki fachowej i serdecznej pomocy dyrektora BIURA POMOCY SOCJALNEJ, pani **ELŻBIETY WOLSKIEJ**, zaangażowaniu osobistemu i pomocy pracowników biura posła

ANDREW WITERA

oraz bezpłatnej pomocy prawnej mecenas

MARKA TUFMANA
SERDECZNE SŁOWA
PODZIĘKOWANIA

Dziękujemy również pani Krystynie **MULARCZYK** z Biura Pomocy Socjalnej, panu Ryszardowi **MUCHA** z biura posła W. i panu Lechowi **PRUSIŃSKIEMU**.

Lucyna PADUCH z córką

OŚRODEK POMOCY POLSKIM IMIGRANTOM uprzejmie zawiadamia o wprowadzeniu cyklu poniedziałkowych sesji orientacyjnych dla Polaków zamieszkających we wschodniej części Metropolii Toronto.

Spotkania odbędą się w sali parafialnej, uzyczonej przez księdza **Z. Olbrysia** z kościoła Matki Boskiej Królowej Polski, pod adresem:

79 FRED Bland Crescent

Parking: shopping mall - skrzyżowanie MacCowan i Eglinton.

TERMINY I TEMATY SPOTKAŃ:

20.11. - Adaptacja zawodowa od licencji ziemieśniczych do ewaluacji dyplomów uniwersyteckich włącznie.

27.11. - Ubezpieczenia medyczne oraz zakres służby zdrowia w Ontario.

Zapraszamy serdecznie Polonij Don Mills i Scarborough. Zainteresowani z innych dzielnic mile widziani. Spotkania zostaną powtórzone przy innych parafiach polonijnych w późniejszym terminie. Prosimy o zgłaszanie w parafiach tematów interesujących imigrantów, lub bezpośrednio w Ośrodku Pomocy Imigrantom do Krystyny Staden, 206 Beverley St., tel. 979-9634.

ELŻBIETA WOLSKA

POLISH CANADIAN COMMUNITY SERVICES (Toronto)
2333 Dundas Street West, Suite 408,
Toronto, Ont. M6R 3A6
TEL. (416) 533 - 9471

KOMUNIKAT

Uprzejmie zawiadamiam, że biuro Delegata Rządu RP na Uchodźstwie będzie czynne w każdą środę od godziny 2-4 p.p. w lokalu Kongresu Polonii Kanadyjskiej przy 288 Roncesvalles Ave., Tel. 532-2876. Dyżury będą pełnić: p. Czesław Łaszewicz albo niżej podpisany.

Mieczysław Szczeciński
Delegat Rządu Na Ontario
Zastępca Delegata na Kanadę

ciąg dalszy
w następnym numerze

Pierwsza polonijna
NATUROPATHIC CLINIC
HALINA SROCZYŃSKA, M.D., N.D.
LIDIA DOBOSZ, M.D., N.D.

Leczenie środkami naturalnymi.

Zioła • Akupunktura • Homeopatia • Dieta
• Hydroterapia • Fizjoterapia

1595 Bloor St.W. Stacja metra: Dundas West
TEL. 534 - 0050

APTEKA NATURY

Redaguje:

Dr. JADWIGA GÓRNICKA

Jak leczyć gościec zwyrodnieniowy? (chore nadgarstki, barki, łokcie, kolana).

Zalecam produkowany w Polsce Reumagran (zioła granulowane) - 2 razy dziennie łyżeczkę po jedzeniu popijać ciepłym płynem. Pasta ziołowa Fitolizyna - pół łyżeczki rozpuszczone lub popijać.

Aby uzupełnić braki wapnia, używać albo Calcium Gluconicum lub Lacticum 2 x 2 tabletki + witaminę A + D³ - 2 kapsułki dziennie. Pić ocet jabłkowy 2 razy dziennie po jednej łyżeczce + 2 łyżeczki miodu w szklance ciepłej wody.

Zewnętrznie nie jest zła tutejsza maść Ban Gay lub sprowadzony z Polski Neolapsider (polskie apteki).

Jeść sałatkę z selera, dyni, natki pietruszki, jabłka z octem jabłkowym lub pić szklankę soku ze świeżej kapusty, dyni i marchwi - jedną szklankę dziennie, a wątrobie po winni pić łyżeczkę cholegranu.

Zalecana jest gimnastyka stawu przynajmniej 5 minut dziennie i szczotkowanie ciała.

Książki i informacje
pod telefonem
532 - 9054

W Łodzi powstał Fundusz Ochrony Macierzyństwa, zajmujący się pomocą tym kobietom, które postanowiły nie zabijać, lecz chronić swoje nie narodzone dzieci. Organizatorzy ostatniej pielgrzymki z Toronto do Midland zebrali wśród pielgrzymów składkę na poparcie tego Funduszu. Wszyscy, którym na sercu leży los nie narodzonych dzieci, mogą kierować swoje ofiary na adres:

Fundusz Ochrony Macierzyństwa
im. Stanisławy Leszczyńskiej
IPKO Łódź, nr konta 47513 - 41830 - 136
Polska Kuria Biskupia diecezji łódzkiej,
ul. Worcella 1, 90-450 ŁÓDŹ, POLSKA

Pasl 121 Roncesvalles Avenue
Toronto, Ontario M6R - 2K9
(416) 531 - 8786
Wszystko można załatwić telefonicznie!

- Paczki morskie i lotnicze
- Owoce cytrusowe, żywność
- Przekazy na konta i do rąk
- Najtańsze ubezpieczenia wizytujących
- Przedłużamy wygasłe ubezpieczenia
- Przewożymy osoby z i do Montrealu
- Zaproszenia, telexy i telegramy
- Polskie książki, taśmy,
- Ziola Herbatolu, kremy,

ODBIERAMY PACZKI Z DOMU
Akceptujemy wszystkie karty kredytowe
WSZYSTKO Z GWARANCJĄ!!!

Leczenie naturalne

Dr DANUTA ROZBICKA N.D.M.D.,

lekarz medycyny, okulista (Polska).
Absolwent Ontario College of Naturopathic Medicine

Leczenie ostrych i przewlekłych schorzeń metodami naturalnymi, takimi jak: zioła, akupunktura, elektroakupunktura, hydroterapia, homeopatia, "Bioelectric Function Diagnosis", wykrywanie choroby w fazie początkowej zakłócenia biopola.

Adres: 425 Jane Str. przy Annette, Suite 3
TEL. 762 - 5697

FASHION SHOW 88/89 and DINNER by F.S. BARBARA

PLACE - OLD MILL GILDHALL ROOM
ETOBICOKE 21 OLD MILL ROAD
DATE: 27th NOVEMBER, 1988, 4:00 p.m.
EVENTS: COCTAIL BAR and DINNER -
FASHION SHOW - 4:00 p.m. - 6:30 p.m.
FUR MINI-AUCTION - 6:30 p.m. - 7:00 p.m.
BEST MODET CONTEST - 7:00 p.m. - 7:30 p.m.
DANCE - 7:30 p.m. - 11:00 p.m.

Tickets:
Paris Studio, tel. 766-0660.
Kraków Delicatessen,
tel. 897-0695,
Ten Auto Center,
tel. 259-2391,
Foto Studio Barbara,
tel. 279-5144.

AIDS - Dżuma XX wieku

- sposoby przenoszenia się wirusa HIV
- objawy chorobowe, lekarstwa
- bezpieczne techniki współżycia seksualnego
- problemy prawne, etyczne, moralne
- głosy ofiar AIDS

Stron: 132, cena: \$7.5 plus \$ 1.5 koszt przesyłki
Prosimy zamawiać książkę w:
UNIVERSAL PUBLISHING COMPANY
Box 1916, Edmonton, Alta, T5J 2C3

PO RAZ PIERWSZY W KANADZIE!

Z OKAZJI 70-LECIA ROCZNICY ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

Artex International

TEATR POLSKI

DZIADY

CZ III

ADAMA MICKIEWICZA

REZ. GUSTAW HOLOUBEK

WYSTĘPUJĄ:

JAN ENGLERT

MARIUSZ BENOIT

JERZY ZELNIK

PIOTR MACHALICA

ADAM BAUMAN

TORONTO

PIĄTEK 18 LISTOPADA 1988, **BILETY WYSPRZEDANE**
ŚRODA 23 LISTOPADA 1988, GODZ. 8:00 WIECZ.
ST. LAWRENCE CENTRE FOR THE ARTS -
JANE MALLET THEATRE - Toronto, 27 Front St. E.
Bilety prosimy zamawiać tel. 366-7723 (tylko karty kredytowe)
lub nabywać w kasie teatru codziennie w godz. 10-18.
Informacje: 833-0640 (po 6 wiecz.)

OTTAWA

Poniedziałek 21 listopada, godz. 8:00 wiecz.,
Ottawa Technical High School, 440 Albert St.
Informacje i zamówienia: Nelson Travel 235-5228

MONTREAL

Wtorek 22 listopada, godz. 8:00 wiecz.,
Westmount High School, 4350 St. Catherine St. W.
PRZEDSPRZEDAŻ:
Restauracja Cracovia, 1246 Stanley St., Tel. 866-2196
Tatra Travel, 3628 St. Laurent Blvd., Tel. 849-3451
1001 Plante, 5518 Monkland Ave., Tel. 481-2263
Informacje i zamówienia tel. 483-5621 (po 6 wiecz.)

SASKATOON

Czwartek 24 listopada, godz. 7:30 wiecz.,
Menedel Art Gallery, Informacje: Witold Bula - 955-1404

EDMONTON

Piątek 25 listopada, godz. 8:00 wiecz.,
Victoria High School, 10210 - 108 Ave.
Informacje: Travelot - 488-8472

VANCOUVER

Niedziela 27 listopada, godz. 7:00 wiecz.,
Robson Square Media Centre, 800 Robson St.
Informacje: Mike Latek - 874-3338

Równocześnie Artex International ma zaszczyt zaprosić Państwa
na następujące występy w tym sezonie:
Luty 1989 - "Skiz" Gabryeli Zapolskiej z Gustawem Holoubkiem,
Piotrem Fronczewskim, Magdą Zawadzką i Ewą Wiśniewską.

serdecznie zapraszamy na prestiżowy

Pierwszy

ANDRZEJKOWY BAL MASKOWY

Polsko-Kanadyjskiego Towarzystwa Muzycznego

Bal odbędzie się w sobotę,

26 listopada 1988 roku o godz. 19.00

w sali bankietowej

POLSKIEGO OŚRODKA KULTURALNEGO

przy 206 Beverley Street w Toronto

Bal prowadzi wodzierej Stanisław Kielar.

Do tańca gra orkiestra Macieja Karłowskiego

W cenie biletu wliczona jest kolacja z winem.

PONADTO W PROGRAMIE

występy artystów Towarzystwa Muzycznego

loteria fantowa • taniec niespodziankowy

konkurs na najlepszy strój

*Cały dochód z balu przeznaczony jest na organizację dalszych koncertów
Towarzystwa.*

Bilety w cenie \$42.00 od osoby można nabywać osobiście w czwartki w SPK
(206 Beverley St.) w godzinach 7.00 - 9.00 wieczorem, lub listownie. Połowa
ceny biletu może być odjęta od podatku na podstawie zaświadczenia
wystawionego przez Towarzystwo.

Dalszych informacji udziela Polsko-Kanadyjskie Towarzystwo Muzyczne,
tel.: 421-7416 oraz dr Barbara Noworońska - tel.: 364-4744.

Henryk Michalski prezentuje

CYGAŃSKI ZESPÓŁ PIEŚNI I TAŃCA

ROMA

w programie

Cygańska Noc

Urzekające melodie, pieśni i tańce cygańskie

Znakomici soliści i tancerze

Cygańska kapela • Barwne kostiumy

Piękne pieśni i piosenki śpiewane po polsku

Kalendarzyk występów

ST. CATHARINES Piątek 25 listopada, godz. 8:00 wiecz.,
Polish-Canadian Legion Hall, 294 Vine St. N.
For information call: (416) 935-3242

TORONTO Sobota 26 listopada, godz. 5:00 i 8:00 wiecz.
Niedziela 27 listopada, godz. 2:30 ppół.
West Toronto Secondary School, 330 Lansdowne Ave.
Bilety: Solaris Pharmacy, 149 Roncesvalles Ave., Tel. 536-5452
Informacje i tel. rezerwacja: W. Kopowska, Tel. 259-0649

HAMILTON Niedziela 27 listopada, godz. 8:00 wiecz.,
Scott Park High School Aud., 1055 King St. E.
Przedsprzedaż: Zakład fryzjerski Kopys, 725 Barton St. E.
Informacje: p. Zator, Tel. 547-7748

LONDON Poniedziałek 28 listopada, godz. 8:00 wiecz.,
Centennial Hall, 550 Wellington St.
Bilety: London Bakery, 549 Hamilton Rd., Tel. (519) 433-5177
Baltic Delicatessen, 96A Rectory i Hamilton Rd.
Informacje i bilety: W. Ciesielka, Tel. (519) 657-7774

OSHAWA Wtorek 29 listopada, godz. 8:00 wiecz.,
Polish Veterans Center, 1551 N. Stevenson Rd.
Informacje: Tel. (416) 728-4152 i 668-3539

MONTREAL Czwartek 1 gr. dnia, godz. 8:00 wiecz.,
Westmount High School Aud., 4350 St. Catherine St. West
Bilety: Tatra Travel, 3628 St. Laurent Blvd., Tel. 849-3451
Metro Travel, 5921 Laurendeau St., Tel. 761-5878
Polka Deli, 3561 Belair, Tel. 727-2311
Informacje: Tel. 766-9747 - p. Z. Zurowska

NORMAN DAVIES W TORONTO

Na zaproszenie Związku
Polaków w Kanadzie będzie prze-
bywał w Toronto w dniach 19 i
20 listopada światowej sławy his-
toryk z Wielkiej Brytanii, prof.
Norman Davies. Jest on autorem
wielu publikacji z dziedziny his-
torii Europy, ze szczególnym
uwzględnieniem Europy Wschod-
niej i Polski. Książki i artykuły
prof. Daviesa pisane są w sposób
obiektywny, z głęboką zna-
jomością przedmiotu. Profesor
Davies wielokrotnie zabierał też
głos prostując tendencyjne inter-
pretacje historii Polski przez
niektórych autorów zachodnich.

Prof. Davies jest związany z
St. Anthony's College, Oxford
(Senior Associate Member), jest
kierownikiem Wydziału Historii
w School of Slavonic and East
European Studies, University of
London, Visiting Professor w Co-
lumbia University, New York
oraz McGill University, Mon-
tréal. Jest autorem między
innymi: "God's playground - his-
tory of Poland", "White Eagle,
Red Star - The Polish-Soviet
War 1919-1920".

W pierwszym dniu pobytu,
19 listopada (sobota), prof.
Davies spotka się w redakcji
"Związkowca" z zaproszonymi
przez Dyрекję Prasową przedsta-
wicielami polonijnej prasy. Tęgo
samego dnia odbędzie się w
siedzibie Grupy 5 Związku
Polaków w Kanadzie, 28 Heinz-
man Street, dyskusja na temat
"Ethnic diversity of 20th century
Poland" z udziałem zaproszo-
nych gości. Jeżeli starczy czasu,
będzie on także mówił na temat
walk o niepodległość Polski.
Początek o godz. 5:45.

W drugim dniu pobytu, 20 lis-
topada (niedziela), w siedzibie
Grupy 1-7 przy 2282 Lakeshore
Blvd. odbędzie się prelekcja pt.
"Blank spots, bloody spots in the
Polish-Soviet relations". Po-
czątek o godz. 5:45.

Wszystkich zainteresowanych
prosimy o punktualne przybycie.

NOWY PUNKT SPRZEDAŻY

W BRAMPTON

FORTINOS

Kennedy Plaza

róg Kennedy South

i Clarence

Kiosk z papierosami
i loterią.

SENNIK EGIPSKO-

CHALDEJSKI

najwiarygodniejszy

przekład dzieł

wschodniego Derwisza

ponad 8000 haseł -

wykładni przeżyć

sennych

w broszurowym

wydaniu - \$ 9 z

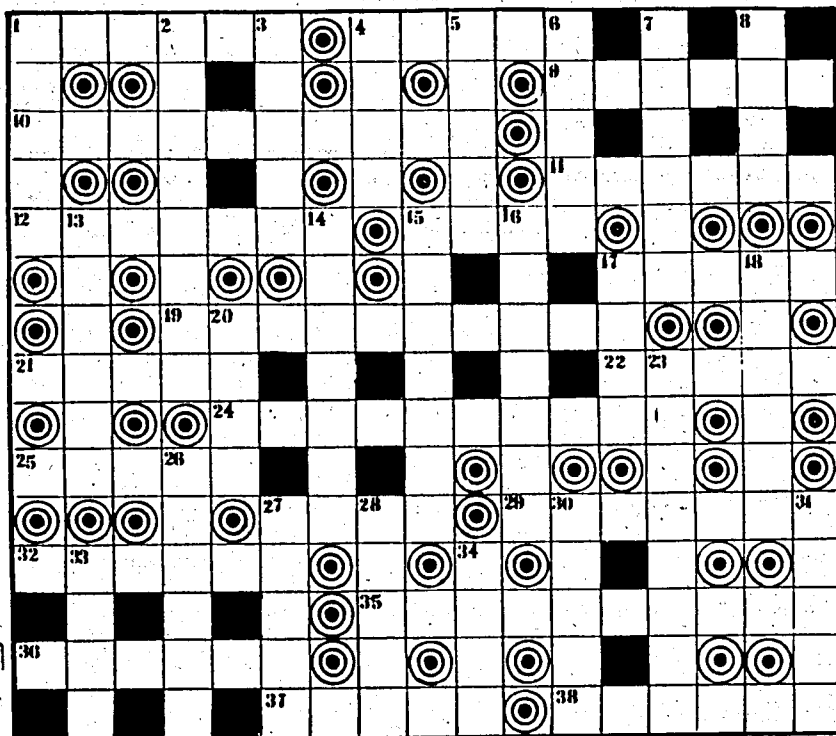
przesyłką

BOŻENA, BOX 306

Port Coguitlam, B.C.

V3C 4K6

N
A
S
Z
A

K
R
Z
Y
Ż
Ó
W
K

POZIOMO:

- 1 Wierchołek, szczyt
- 4 Wartość, cena
- 9 Troszczenie się, dbanie
- 10 Teren do ćwiczeń z bronią palną
- 11 Ślad po ranie
- 12 Kostium plażowy
- 15 Duże pomieszczenie
- 17 Jaskinia, pieczara
- 19 Przynależność do wykonywania działań arytmetycznych
- 21 Szata duchowna
- 22 Wezwanie do gotowości bojowej
- 24 Arteria komunikacyjna
- 25 Jeden ze zmysłów
- 27 Zbiór dokumentów
- 29 Kłopot, tarapaty
- 32 Podwórzec gospodarski
- 35 Staranie się, zabieganie o coś
- 36 Zawój na głowę
- 37 Majątek, bogactwo
- 38 Ozdabia szyć

PIONOWO:

- 1 Ubezpieczenie środków transportu
- 2 Wielonawowa świątynia
- 3 Kłujący wyróstek
- 4 Głos z chlewika
- 5 Podziałka pomiarowa
- 6 Opakowanie na zakupy
- 7 Słodki trunek
- 8 Śmierć
- 13 Gruby sznur
- 14 Miejsce ustronne
- 15 Samodzielny wykonawca
- 16 Przenośna lampka
- 17 Opad atmosferyczny
- 18 Cel na strzelnicę
- 20 Natarcie na nieprzyjaciela
- 23 Oświetla ulicę
- 26 Element zdobniczy
- 27 Ogłoszenie w czasopiśmie
- 28 Stała opłata
- 30 Pęczek wełny
- 31 Harcerz
- 33 Szansa powodzenia lub termin karciany
- 34 Na głowie czapli lub koguta

BRYDŻ

ODCINEK 24

ZADANIE

- ♦ K D 2
- ♥ A 10 9 2
- + 3 2
- + 5 4 3 2

♦ 7 6 5 3 N ♠ W 10 8
♥ W E ♦ D 8 7 6 5 4 3
♦ K W 9 8 7 S ♦ D
♦ 8 7 6 ♠ K W
♦ A 9 4
♥ K W
♦ A 10 6 5 4
♦ A D 10

Jako gracz S rozgrywamy 5 b.a., po ataku ósemką karo.

ROZWIĄZANIE

Przepuszczamy damę karo. Oczywiście, E, po wzięciu lewy, wydźwie waletem pik, gdyż atak w kiery lub tryfłe ułatwiły rozgrywkę. Bijemy w stole i impasujemy trefle damą, po czym ściągamy asa i dziesiątkę. E, żeby się odblokować, zrzuca dziesiątkę pik. Zagrywamy teraz waletem kier. Gdyby E wziął

lewą damę, ułatwiły wprowadzenie gracza W w sytuację przymusową. Wobec tego E przepuszcza. Zgrywamy króla, co doprowadza do końcówki:

♦ K 2
♥ A 10
♦ 3
♦ 5
N ♦ 8
♥ D 8 7 6 5
W S
♦ A 4
♥ A 10 6 5
♦

w której wychodzimy czwórką pik dodając ze stołu dwójkę. E bierze lewą i musi wyjść w kiery. Zrzucaamy z ręki asa, a W dodaje dziesiątkę karo. Ściągnięcie teraz króla pik oraz asa kier stawia W w przymusie karowo-treflowym.

DAMA PIK

SZACHISTA
NR 29

ROZWIĄZANIE ZADANIA NR 28

1. Wd5 - Wd2! Sa1 - b3
2. Wb6 - b8 + Ha8 : b8
3. Wd2 - g2 x

1. - " - Sa1 - c2
2. Wd2 - g2 + Ha8 : g2
3. Wb6 - b8 x

1. - " - Gg1 - f2
2. Wd2 - d7 1 z matem na h7, g7 lub d8 w trzecim ruchu białych

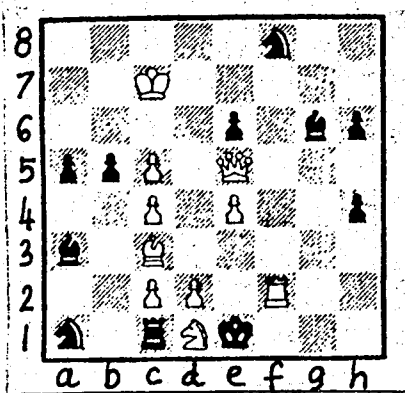
1. - " - Gg1 : b6
2. Hh6 - g6 + Kg8 : h8
3. Wd2 - h2 x

2. - " - Kg8 - f8
3. Hg6 - f7 x

1. - " - Ha8 - f8
2. Wd2 - g2 + Hf8 - g7
3. Hh6 : g7 x

ZADANIE NR 29

Karol Sypniewski (1869-1930)
Chess Amateur 1927 r.

Białe zaczynają i dają mat w 3 ruchach.
Rozwiązanie w następnym numerze.

GRAORZ

ECHO
W TYM TYGODNIU
POLECA:

• Na ekrany kin w Toronto weszły w tym tygodniu: tajemnicze porwanie niemowlęcia, Australia, dingo i Meryl Streep to pokrótce treść sensacyjnego filmu "A Cry in the Dark" w reż. Freda Schepisi; bajkowe motywy w "Half of Heaven" w reż. Mauela Gutierrez Aragon i w rolach głównych z: Angeli Molina, Fernando Fernan-Gomezem.

• Festiwal współczesnych filmów hiszpańskich w Studio Theatre, York Quay, 235 Queen's Quay West. Seans o godz. 19 i 21. Wstęp: 4 dolary od osoby.

• Ostatni tydzień "Arsenic & Old Lace" w reż. Josepha Kesselringa w Hart House Theatre. Bilety: 978-8668.

• Ella Fitzgerald w Roy Thomson Hall

17 listopada - czwartek

Wschód Słońca: 07.04 Zachód Słońca: 16.31
Wschód Księżycy: 13.30 Zachód Księżycy: ---

Imieniny obchodzą: Elżbieta, Eufemia, Grzegorz, Salomea i Zbysław

1939 - ZSSR napada na Polskę
1780 - Zmarł Bernardo Belotto (Canaletto), wybitny malarz pochodzenia włoskiego związany z Warszawą (ur. w 1721 r.).

18 listopada - piątek

Wschód Słońca: 07.05 Zachód Słońca: 16.30
Wschód Księżycy: 13.49 Zachód Księżycy: 00.45

Imieniny obchodzą: Agnieszka, Aniela, Barul, Klaudyna, Odon, Otton i Roman

19 listopada - sobota

Wschód Słońca: 07.06 Zachód Słońca: 16.29
Wschód Księżycy: 14.09 Zachód Księżycy: 02.04

Imieniny obchodzą: Elżbieta, Faustyn, Matylda, Salomea i Seweryn

20 listopada - niedziela

Wschód Słońca: 07.08 Zachód Słońca: 16.29
Wschód Księżycy: 14.30 Zachód Księżycy: 03.24

Imieniny obchodzą: Anatol, Edmund, Emilian, Oktawiusz, Rafał i Sędzimir

1818 - Urodził się Karol Szajnocha, historyk i literat (zm. w 1858 r.).
1925 - Zmarł Stefan Żeromski, wybitny pisarz, patriota i społecznik (ur. w 1864 r.).

21 listopada - poniedziałek

Rozwiązanie krzyżówki
z poprzedniego numeru

POZIOMO: proceder, strzecha, szpara, Oslo, pazur, karoka, odzienie, eksze, art, turkawka, umiar, panorama, ocean, terkot, stolarka, bazalt, cokol, ocet, arkana, żelastwo, diagnoza.

PIONOWO: różga, ciało, drapak, rodzic, starosta, rewizor, epopeja, halniak, klamp, rabin, cezar, szum, urok, kwota, wieża, agnat, matactwo, attache, oblatka, adresat, rekord, oblawa, zakon, linca.

(King & Simcoe Str., tel. 593-4828) 18 listopada. Dochody z koncertu przeznaczone są na rozwój Toronto Symphony.

• Znany mim francuski - Marcel Marceau 19 listopada w Roy Thomson Hall (King & Simcoe Str., tel. 593-4828).

• Chubby Checker w Toronto Convention Centre (tel. 224-2633).

• 24 listopada w Maple Leaf Gardens (tel. 872-2277) - Rod Stewart.

Wschód Słońca: 07.09 Zachód Słońca: 16.28
Wschód Księżycy: 14.54 Zachód Księżycy: 04.45

Imieniny obchodzą: Gelazy, Janusz, Konrad i Oliwier

1830 - Zmarł Jan Śniadecki, matematyk, astronom i filozof; organizator życia naukowego w Polsce, rzecznik empiryzmu indukcyjnego dochodzenia prawdy (ur. w 1756 r.).
1902 - Zmarła w Rzymie Sługa Boża Matka Franciszka Siedliska, założycielka Zgromadzenia Sióstr Nazarettek (ur. w 1842 r.).

22 listopada - wtorek

Wschód Słońca: 07.10 Zachód Słońca: 16.27
Wschód Księżycy: 15.24 Zachód Księżycy: 06.06

Imieniny obchodzą: Cecylia, Marek, Maur, Sławoj, Stefan i Wszemila

1855 - Urodził się Bolesław Wysłouch, nestor polskiego ruchu ludowego, inżynier (zm. w 1937 r.).

1950 - Powstała Światowa Rada Pokoju, powołana podczas obrad II Światowego Kongresu Obrońców Pokoju w Warszawie (16 - 22.XI.1950 roku).

1950 - Warszawa otrzymała Międzynarodową Honorową Nagrodę Pokoju, przyznaną przez Światową Radę Pokoju.

23 listopada - środa

Wschód Słońca: 07.11 Zachód Słońca: 16.26
Wschód Księżycy: 16.02 Zachód Księżycy: 07.28

Imieniny obchodzą: Adela, Felicja, Klemens, Kolumban i Orestes

1798 - Urodziła się Klementyna z Tańskich Hoffmanowa, pisarka i pedagog (zm. w 1845 r.).

17 listopada

BARAN: 21 marca - 20 kwietnia

Wysuwasz za dużo kontrargumentów, zwlekasz, wahasz się, a nawet boisz. Taka postawa nie wróży końcowego sukcesu. Zdecyduj się na coś, przestań kluczyć. Sprawy finansowe idą w dobrym kierunku. Na Byka tej samej płci możesz liczyć zawsze! Unikaj Bliźniat. Dzień nader korzystny dla Ciebie - niedziela. Twoja cyfra jest 3.

BYK: 21 kwietnia - 21 maja

Wbrew temu, co uważasz jesteś bardzo przesadny. W kręgu spraw zawodowych nie ustawiasz się pod wiatr, po co Ci dodatkowe kłopoty? Musisz szanować zdanie większości, w pojedynkę nic nie zrobisz. Sytuacja domowa okaże się bardziej dokuczliwa. Licz na życzliwą Ci osobę spod znaku Wodnika, a Koziorożca unikaj. Dniem sprzyjającym będzie środa, Twoja cyfra - 6.

BLIŹNIĘTA: 22 maja - 21 czerwca

Twoja niepewność tylko ośmiela przeciwników. Prezentuj więcej hartu ducha większą wytrzymałość. To, co najgorsze masz już za sobą i nie ma powodów do przesadnych lęków i obaw. Tym bardziej jeżeli posłuchasz rad życzliwych Ci ludzi, przede wszystkim osoby płci przeciwnej spod znaku Panny, ale uważaj na Ryby. Pomyślnym dniem może okazać się piątek. Twoja szczęśliwa cyfra - 8.

RAK: 22 czerwca - 23 lipca

Jeszcze raz przekonasz się, że Twoje rachunki były zbyt optymistyczne. Jak zawsze popełniasz błąd w ocenie faktów. Sytuacja domowa rozwijać się będzie w pożądanym kierunku! Wiele Ci pomoże przyjaźń i życzliwość Bliźniat. Ale na poparcie Koziorożca nie licz specjalnie. Dniem korzystnym będzie niewątpliwie poniedziałek. Twoja cyfra jest 7.

LEW: 24 lipca - 23 sierpnia

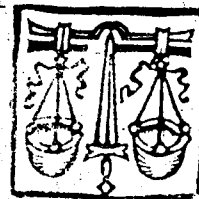
Musisz się wziąć w garść i bardzo uważać, aby sprostać trudnościom, do powstania których sam się zresztą przyczyniłeś. Pamiętaj też o tym, że sprawy zawodowe odbijają się ujemnie na sprawach osobistych. Nie lekceważ kłopotów bliskiej Ci osoby. Chyba je bagatelizujesz. Finanse jakby optymistycznie. Wiele Ci pomoże życzliwość osoby płci przeciwnej spod znaku Lwa. Dniem pomyślnym będzie piątek, Twoja cyfra - 5.

PANNA: 24 sierpnia - 23 września

Przed wszystkim potrzebny Ci spokój; pozbadź się panikarskich nastrojów. Swoje ambicje, póki co, poskrom, jeszcze nie teraz pora na ich zaspokojenie. Twoja bałaganiarska natura dostarcza Ci powodów do niepotrzebnych stresów i takich działań, absorbując czas! Osoba spod znaku Ryb przychylna Ci bardzo, posłuchaj jej rad! Dniem korzystnym będzie środa. Twoja cyfra - 9.

HOROSKOP

23 listopada

WAGA: 24 września - 23 października

Masz ulubioną metodę działania - rozpraszania się na drobiazgach. Wydarzy się coś nieprzewidzianego, co skomplikuje Twoje zamierzenia i plany. Ale to nie będzie nic groźnego; po prostu wszystko przesunie się w czasie. Nie zawadzi posłuchać dobrych rad przyjaznych Ci osób, przede wszystkim Raka, unikaj Ryb. Dzień ważny - niedziela. Twoja cyfra - 3.

SKORPION: 24 października - 22 listopada

Wrodzona umiejętność błyskawicznego orientowania się w sytuacji pomoże Ci w wybiegnięciu z kłopotów, pomimo tego, że ktoś niezbyt życzliwy będzie próbował skierować Twoje działania w fałszywym kierunku. Uważaj na zakrętach, abyś nie popadł w nowe tarapaty i opresję! Polegaj na radach Barana - są słuszne. Unikaj Wagi. Dzień ważny - czwartek, cyfra szczęśliwa - 1.

STRZELEC: 23 listopada - 21 grudnia

Wcale nieźle znosisz obecną sytuację, lepiej niż myślałeś. Nastawiasz się więc tylko na przyszłe działania, przestań żyć sprawami, które już się stały. Finanse kiepsko i to już od dłuższego czasu! Sprawy z osobą płci przeciwnej spod znaku Skorpiona - niedawno jeszcze tak skomplikowane i zagmatwane wyjaśniają się coraz bardziej. Uważaj na Bliźnięta - nie życzą Ci dobrze. Dniem bardzo sympatycznym będzie poniedziałek, Twoja cyfra - 7.

KOZIOROŻEC: 22 grudnia - 20 stycznia

Pewnie nieprzewidziane trudności skomplikują nieco Twoje plany. Ale w sumie osiągniesz to, co zamierzasz. Przestań ludzi traktować z góry. Szczególnie w pracy musisz się bardziej starać, w przeciwnym przypadku Twoje akcje spadną poniżej kreski. Na przyjaźni Koziorożca możesz polegać, ale uciekaj przed Wagą. Dniem korzystnym dla Twoich przedsięwzięć będzie wtorek. Twoja cyfra - 9.

WODNIK: 21 stycznia - 19 lutego

Tydzień bardzo udany! Powiodą się rozmowy, Twoje argumenty trafią na podatny grunt. Ale masz szanse zepsucia wszystkiego swoim uporem, zaciętością i pamiętliwością. Mniej mów, o tym co wiesz. Bardzo sprzyja Ci osoba płci przeciwnej spod znaku Wagi. Unikaj Barana. Dniem korzystnym dla Twoich planów będzie sobota. Twoja cyfra jest 4.

RYBY: 20 lutego - 20 marca

Tydzień zaczniesz udanym wyjazdem, ale jeśli nie doszedł do skutku to też się nie martw specjalnie, bo na miejscu masz tyle spraw do załatwienia, że nie będziesz cierpieć nudy. Kłopoty zdrowotne niegroźne, ale nich będą sygnałem ostrzegawczym. Poparcie ze strony Lwa, unikaj Strzelca. Dzień miły - wtorek, cyfra szczęśliwa - 2.

FUR of CANADA

Manufacturers of Fine Furs

Posiada do sprzedaży futra, kurtki.

Wykonujemy wszelkiego rodzaju przeróbki, reperacje i czyszczenie.

Wszystko to po atrakcyjnych cenach oferuje

BEN GONDEK

345 Adelaide St. W., Suite 602 Tel. 340-7871

BOŻENA'S CATERING SERVICE

poleca swoje usługi w zakresie organizacji przyjęć na różne okazje.

Posiada wieloletnie doświadczenie i znakomite przepisy polskie i kanadyjskie. Oferuje ciekawe dania kuchni zimnej i gorącej.

Na zamawiających przyjęcia czeka niespodzianka.

Proszę dzwonić Bożena Abratowski

TEL. 823-7981

Kingsway Meat Products and Delicatessen Co.

Hubert Węsierski, Ivan Grgić

2342 Bloor St. W., Toronto

Tel. 762-5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej produkcji, wyrabianych przez wysoko wykwalifikowanych polskich rzeźników według tradycyjnych polskich receptur

CENY KONKURENCYJNE

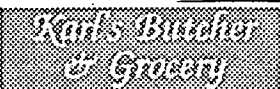
ARMADALE MEAT PRODUCTS (MFG.) LTD.

1011 Haultain Ct. unit 16/17

Mississauga, Ont. L4W 1W1

Tel. 625-8326/27

Sprzedaż hurtowa mięsa i wyrobów mięsnych bezpośrednio w masarni

właściciel: Karol Jarząbek
Posiadamy na składzie zawsze świeże mięsa, wędliny własnego wyrobu, smaczne i świeże oraz importowane z Polski i Europy artykuły spożywcze.

105 Roncesvalles Ave.

TORONTO

Tel. 531-6222

1004 Dundas St. W.
KONKURENCYJNE CENY!

Wędzone na miejscu słynne na całe Toronto polskie kiełbasy, szynki, kabanosy, wędliny, mięsa, różne delikatesy

Tel. 531-8422

Jolanta Interiors

- żaluzje poziome i pionowe
- wyposażenie kuchni i łazienek
- modne dodatki do mieszkań
- nowoczesny sprzęt oświetleniowy
- srebrna biżuteria
- upominki z importu
- zabawki

2368 Bloor Street W., Toronto, M6S 1P5

tel. 762-9638 762-9880

Andrzej z Warszawy

zaprasza do swojego

salonu fryzjerskiego

1007 Bloor St. West, Toronto

Tel: 766-0660

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY

ANKA & PETER

2374 Bloor St. W.

Toronto, Ont.

Tel. 769-4488

Zdjęcia i portrety na różne okazje

APPLIANCES, INSTALLATION AND REPAIR

Zmywarki, pralki, suszarki, automatyczne otwieracze garaży, etc.

ANDRZEJ

TEL. 269-7739

24 godzinny

dermaton

ZAKŁAD KOSMETYCZNY

- Pielęgnacja twarzy, rąk i stóp
- Usuwanie zbędnego owłosienia
- Specjalistyczna aparatura
- Jakościowe kosmetyki
- Wizyty prosimy zamawiać telefonicznie

TEL. 766-1867

2198 Bloor St. W., Toronto

SZATYNKA o zielonych oczach, architekt, rozwiedziona jedynie po ślubie cywilnym, bez nałogów, pozna pana w wieku powyżej 50 lat. Listy proszę kierować pod adresem Redakcji.

55-58

55-58

55-58

55-58

55-58

55-58

55-58

55-58

55-58

55-58

55-58

55-58

55-58

55-58

55-58

55-58

55-58

55-58

55-58

55-58

55-58

SKIN CARE STUDIO

DYPLOMOWANA KOSMETYCZKA Z WARSZAWY

zaprasza do nowo otwartego gabinetu kosmetycznego w MISSISSAUGA

Wizyty proszę zamawiać telefonicznie

TEL. 848-4835

(okolica Queensway E. and Cavthra)

A D A M'S RADIO - TV REPAIR

Naprawa wszystkich rodzajów telewizorów, radioodbiorników, video, magnetofonów, konwerterów.

TEL. 626-0620

DOMINION HARDWOOD FLOORING

INSTALOWANIE WSZELKIEGO RODZAJU PODŁÓG DREWNIANYCH

• TANIO • SZYBKO

• SOLIDNIE

TEL. 427-8248

SZYBKO - SOLIDNIE - TANIO

- Remonty wnętrz
- Przebudowy - basamentów - kuchni - łazienek
- Elektryka
- Hydraulika
- Układanie kafelek
- Malowanie - tapetowanie

TEL. 793-9453

FIRMA ITPOL CONSTRUCTION

- kompleksowe remonty i renowacje: domy, biura, sklepy
- fachowe porady oraz wyceny gratis
- ściany, sufit, prace wykończeniowe
- stolarka, malowanie, instalacje

TEL. (416) 271-7029

SEANIK EGIPSKO-CHALDEJSKI

najwiarygodniejszy przekład dzieł wschodniego Derwisza, ponad 800 haseł, wykładni przeżyć sennych w broszurze-wymwydaniu - \$ 9 z przesyłką

BOŻENA BOX 306
Port Coquitlam, B.C.
V3C 4K6

Tylko Międzynarodowy Klub Matrymonialny „LUBCZYK” da Ci szansę poznania kogoś bliskiego.

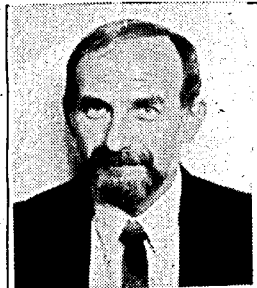
Posiadamy oferty Pan i Panów z Polski, Kanady, USA i Europy Zachodniej. Po szczegółowe informacje o działalności Klubu piszcie do nas załączając \$1.00. Fotokatalog i oferty - extra \$4.00 "LUBCZYK" A-1 P.O. Box 100, Station "E" Etobicoke, Ontario, Canada M9C 4X9

POSIADAMY 1300 ofert pięknych Polek, zamieszkałych w Polsce, Kanadzie i Europie.

Wydajemy co 3 miesiące fotoalbumy. Panie zainteresują poważne oferty panów z Kanady, USA, Australii. Panowie piszcie do nas załączając \$2 na reklamowy katalog i opłaty pocztowe: EWAPOL-BUREAU Box 306 PORT COQUITLAM, B.C. V3C 4K6 Canada

TRZYDZIESTOLATKO, CZTERDZIESTOLATKU!

- CZY WIESZ, że Twoja zdolność do pracy w tym kraju warta jest co najmniej MILION DOLARÓW?
 - CZY WIESZ, że niemal POŁOWA Twoich rówieśników ulegnie nieszczęśliwemu wypadkowi lub zachoruje obłężnie przynajmniej raz przed przejściem na emeryturę?
 - CZY WIESZ, że 48% domów i samochodów zajętych przez KOMORNIKA w r. 1987 należało do takich właśnie osób?
 - CZY WIESZ, jak zabezpieczyć swój dorobek, swolch bliskich, jak lepiej gospodarować pieniędzmi, jak zredukować podatki, jak zadbać o spokojną, bezpieczną przyszłość?
- NIE ZWLEKAJ! ODPOWIEDZ JEST NIE DALEJ NIŻ TWÓJ TELEFON!**

MACIEJ (MATTHEW) WRĘZEL, LL.B., F.P.

Representative, Consultant
TEL. (416) 487-4730 lub
1-800-268-8882 (ang.)
TEL. (416) 274-6728 (pol.)

INDUSTRIAL - ALLIANCE Life Insurance Company
160 Eglinton St. East, Toronto, Ontario

**R.R.S.P., R.R.I.F., Annuities, Employee Group Benefits,
Pensions, Estate Planning, Disability and Life Insurance.**

(Rok zał. 1905; ponad 31 miliardów dolarów gwarantowanych zobowiązań,
ponad 2 miliony klientów w Kanadzie i USA)

TIME • STOP**• VIDEO**

- śluby • chrzciny
- Komunia Św.
- jubileusze
- przyjęcia

Wysoka jakość.

Niskie ceny.

TEL. 255-3282

PRZEWÓZ

TORONTO - MONTREAL - TORONTO

- Luksusowe mikrobusy z klimatyzacją i telewizją
 - Nieodpłatny posiłek, kawa, napoje chłodzące
 - Dla emerytów i dzieci zniżka
 - Inne zniżki drogą losowania
- NIE SZUKAJ WIĘC INNEGO
WYBIERZ BATOREGO!**

281-9330

KASETY MAGNETOFONOWE

Pełne 2 godziny śmiechu, co nie miara. Każdy dowcip - burza śmiechu. Dowcipy rodziny Masztalskich.

Wybór najwspanialszych żartów polskich.

Cena \$16.00 wraz z opłatą pocztową.

Kasetki prześlemy do 2 tygodni.

Money Order POL-MAK Services

i przesłać na POLMAK Services Ltd.,

10916 - 97 Str., EDMONTON, Alta

T5H 2M5

PIGULKI PCAG

PO SPOTKANIACH JESIENNYCH. Już drugi rok z rzędu kiermasz cieszył się dużym zainteresowaniem. Odwiedzających było więcej niż w zeszłym roku, a ruch samochodowy na Ronceswałowce przypominał wyścigi ślimaków. Było wiele ciekawych stoisk - sprzedaż książek, wyrobów ludowych, znaczków, monet, przepięknych wyrobów ze skóry; było stoisko "Solidarności" i wiele innych. Nowością była sprzedaż używanych książek, takich których z reguły nie ma już w księgarniach. Te cieszyły się dużą popularnością. Do stoiska radioestety ustawiły się kolejki, a każda osoba odchodząca od stoiska wyglądała dużo zdrowiej niż przed zasięgnięciem porady radioestety. PIGULKI prowadziły stoisko różności: biżuteria, lalki, książki, kurtka futrzana i tysiąc innych użytecznych i całkowicie zbędnych przedmiotów. Nikt ze zwiedzających nie przeszedł obojętnie obok bufetu, który w tym roku obfitował w takie smakołyki jak flaczki, bigos, placki ziemniaczane, pierogi i ciastka. Sukces bufetu zawdzięczamy państwu Marii i Józefowi Gaworeckim i pani Lucynie Krzyżak. Kiełbasę i boczek do bigosu ofiarowała firma QUALITY SAUSAGE, ciasta - ANITA DELICATESSEN; część ciast była również wypieku domowego członków PCAG. Serdecznie dziękujemy! Dziękujemy również Credit Union i jej władzom - p. Gateckiej i p. Gon-

sikowi za udzielenie nam gościny, SPK za wypożyczenie stołów i obrusów, prasie i rozgłośniom radiowym za reklamę, no i p. Marii Wicińskiej za zorganizowanie i prowadzenie loterii, która dostarczyła dużo emocji odwiedzającym kiermasz, ponieważ każdy los wygrywał. Nie wymieniliśmy wielu innych osób - członków PCAG i tych nie należących do naszej grupy, które swoją pomocną pracą przyczyniły się do powodzenia imprezy. Wszystkim serdecznie dziękujemy!

DR. ZDZISŁAW KRYŃSKI został przez chochlika redakcyjno-drukarskiego przemianowany na Zbigniewa. Przepraszamy! ODDAWANIE KRWI w ramach akcji "Krew dla Kanady - wolność dla Polski" miało miejsce 11 listopada w 6 punktach krwiodawstwa. Inicjatywa PCAG zyskała poparcie Kongresu Polonii Kanadyjskiej i szeregu organizacji polonijnych oraz duże uznanie władz Czerwonego Krzyża. Na apel zgłosiło się wielu krwiodawców. Mamy nadzieję, że będzie to akcja stała, i że z każdym rokiem będzie stawać się coraz bardziej popularna.

W następnych numerach PIGULEK: Co to jest PCAG? (cele i zadania). Czy Polonia może być "apolityczna"? List do MARGARET THATCHER oraz zawiadomienia, komunikaty, fakty, wydarzenia.

Redagują z ramienia Polish Canadian Action Group, Anna i Stanisław Dubiscy, tel. 925-8128. P.O.Box 55, Station "V", Toronto M6R 3A4.

RESTAURACJA
Kobla **621 - 6050**
LLBO
195 The West Mall, Etobicoke

**NIE ZWLEKAJ
JUŻ TERAZ WYŚLIJ
ZLECENIE
NA PACZKĘ PEKAO**

**POLECAMY KILKADZIESIĄT ZESTAWÓW
Z POSZUKIWANYMI W KRAJU TOWARAMI**

- BAKALIE, CZEKOLADY, WĘDLINY, TLUSZCZE
- SŁODYCZE, ODŻYWKI DLA DZIECI, KAWA, HERBATA
- CYTRUSY, BANANY
- BIELIZNA OSOBISTA, POŃCZOCHY, POŚCIEL
- ZABAWKI, KALKULATORY, KOMPUTERY
- OSOBISTE,

PO OBNIŻONYCH CENACH • ŁODÓWKI, PRALKI, PIECE
KUCHENNE, ZMYWARKI,

PO OBNIŻONYCH CENACH • TELEWIZORY KOLOROWE,
MAGNETOWIDY, RADIA

• ROWERY, KOSIARKI I WIELE INNYCH.

A TAKŻE

PRZEKAZY PIENIĘŻNE NA:

OPROCENTOWANE KONTA WALUTOWE "A" I "C"

BANKNOTY DOLAROWE DO RĄK ODBIORCY, BONY PEKAO.

**KORZYSTNIE DORADZI I ZLECENIE PRZYJMIE PERSONEL
BIURA:**

PEKAO TRADING Co (CANADA) LTD.

1610 BLOOR ST. WEST, TORONTO, ONT. M6P 1A7

TEL. (416) 588 - 1414

lub

UPOWAŻNIENI PRZEDSTAWICIELE PEKAO

**OWOCE CYTRUSOWE
NAJLEPSZYM
PREZENTEM NA ŚWIĘTA**

Paczka: POMARAŃCZE 4 kg
CYTRYNY 2 kg
TYLKO 9 DOL. USA

Paczka: MANDARYNKI 5 kg
TYLKO 14 DOL. USA
Paczka: BANANY 5 kg
TYLKO 12.50 DOL. USA

DO KAŻDEJ PACZKI OBOWIAZUJĄ DOPLATY

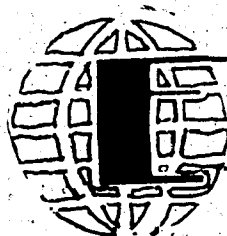
POLIMEX

**215 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2L6, Tel.: 537-7914
1575 Sismet Rd. Unit 7, Mississauga, Ont. Tel.: 624-1965**

**UWAGA: EDMONTON I OKOLICE
LOKALNE PRZEDSTAWICIELSTWO POLIMEX
POLMAC SERVICES OF ALBERTA LTD.
przy 10916 - 97 Str. EDMONTON, Al. 424-1094**

POLSKIE BIURO PODRÓŻY JERZEGO LUCKIEGO
HIGH PARK TRAVEL CENTRE LTD.
 1592 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6P 1A7
 TEL. 533-9496-7
 stacja kolejki Dundas West.
 Podróże indywidualne, grupowe, czarterowe • PKO gwarantowane zlecenia wycieczek
 katalogu • Pomoc w sprawach imigracyjnych, paszporty, wize, tłumaczenia
 Wycieczki krajoznawcze, sanatoria, wakacje na południu.

EMPRESS TRAVEL AGENCY Ltd

185 RONGESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2S5 TEL. (416) 536-3554/6991
 (naprzeciwko Credit Union)

AIR CANADA

POD FACHOWYM I DOŚWIADCZONYM KIEROWNICTWEM
RENATY OKOŁO-KUŁAK

- BEZPOŚREDNIE PRZELOTY DO POLSKI od \$ 567.00 (cena w obie strony)
- BILETY LOTNICZE, przeloty czarterowe, wycieczkowe i indywidualne do Polski i wszystkich krajów świata
- PASZPORTY, WIZY, ZAPROSZENIA
- Atrakcyjne WAKACJE i ciekawe WYCIECZKI po przystępnych cenach (Hawaje, Floryda, Meksyk, Wyspy Karaibskie)
- Wysyłamy PACZKI ŻYWNOŚCIOWE i artykuły pierwszej potrzeby do Polski
- UBEZPIECZENIA dla przybywających z wizytą do Kanady od \$ 132 za 3 miesiące (wykupione nie później niż w ciągu 5 dni po przylocie)
- Załatwiamy wszystkie FORMALNOŚCI WIZOWO-PASZPORTOWE
- AKTA NOTARIALNE, legalizacje
- Upoważniony dealer PEKAO: pieniądze na konto "A", bony, gotówka, samochody — szybka dostawa, sprawna i uprzejma obsługa

PRZYJMUJEMY ZGŁOSZENIA
 TELEFONICZNIE, LISTOWNIE I OSOBIŚCIE
ZAPRASZAMY

Akceptujemy American Express na wszystkie usługi

Tel. (416) 536-3554/6991

FIRMY PRZEWOZOWE
JANOSIK I MIRA TRAVEL
 polecają swoje usługi w zakresie przewożenia osób na trasie
TORONTO - MONTREAL - TORONTO
 Pomoc w przenoszeniu bagaży, dowożenie pod dom, zniżka dla rodzin, luksusowe mikrobusey, kierowcy z ponad 10-letnim doświadczeniem.
TEL. 247-0817 lub 421 - 3591

PRZEWÓZ PASAŻERÓW NA TRASIE
TORONTO - MONTREAL - TORONTO
FIRMA PRZEWOZOWA
ORZEŁ
 • Bezpośredni przejazd z domu na lotnisko w Montrealu lub z lotniska do domu
 • Nowe klimatyzowane samochody
 • Osobny samochód dla niepalących
 • Pomoc przy przenoszeniu bagaży
10% ZNIŻKA WRAZ Z KUPONEM
TEL. 242 - 6328; 748 - 1694

FIRMA PRZEWOZOWA NEPTUN
 Przewóz osób na trasie
TORONTO - MONTREAL - TORONTO
 Oferujemy: • pomoc w przenoszeniu bagażu • serwis pod dom • komfortowe mikrobusey • konkurencyjne ceny • bezpłatny posiłek z kawą i napojami chłodzącymi
 OBSŁUGUJEMY półwysep Niagara, Cambridge, London.
ZNIŻKA dla rodzin, emerytów i dzieci.
TEL. (416) 245 - 2306; (416) 244 - 1808

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

337 Rongesvalles Ave., Toronto, Ont.
TEL. 531 - 4647

INSURANCE NA:

DOMY SAMOCHODY KOMERCYJNE SKLEPY

WYCIECZKI ZAPROSZENIA WIZY WYMIANA PASZPORTÓW UBEZPIECZENIA SZPITALNE DLA ODWIEDZAJĄCYCH BILETY SAMOLOTOWE DO POLSKI

HUMBERVIEW TRAVEL

TEL.: 531 - 4648

Pan Tadeusz TRANSPORTATION

NAJSTARSZA FIRMA PRZEWOZOWA
 Przewóz pasażerów na trasie Lotnisko Mirabel-Toronto-Lotnisko Mirabel
 Jedyna polska firma przewozowa, której możesz powierzyć bliskich
☐ odwożenie i przywożenie pod dom
☐ pomoc w przenoszeniu bagaży
☐ komfortowy autobus z klimatyzacją i podwójnym ogrzewaniem
☐ rezerwacja odlotów, ubezpieczenia
☐ ponad 5 lat doświadczenia
 Wygoda, bezpieczeństwo, troskliwa opieka
TADEUSZ WIELGOŁAWSKI
275-7747 239-9411

UNIPAP
 Szanowni Państwo
Uwaga
 Proponujemy korzystniejszą od wszystkich innych formę pomocy rodzinie w Polsce lub ukonwaniu zarobków z granicą dewiz. Firma "UNIPAP" umożliwia przeprowadzenie w pełni legalnej transakcji dewizowo-towarowej zlotowej po najkorzystniejszym kursie.
1 US\$ = 3220 zł
 Wyplatu ulegają podwyższeniu wraz ze wzrostem walorowego kursu w Polsce.
 Wszystko załatwiamy za Was
 Wieloletnia działalność firmy
 Pełne gwarancje, solidność w obsłudze.

WSTĄP - ZADZWOŃ - NAPISZ ZAPRASZAMY
 Szczegółowych informacji udzielają nasze biura handlowe:
BERLIN ZACH KURFURSTENSTRASSE 106 1000 BERLIN 30 TEL. 211 54 37 FAX. 211 55 50 TIX. 186 487
LONDYN 290 PENTONVILLE ROAD KINGS CROSS LONDON N1 TEL. 833 81 13 - 14

ARNOLD PENK

SALES AND LEASING
Przedstawiciel firmy
sprzedającej samochody
General Motors

Nowe samochody 87 i 88 89
posiadają 6-letnią gwarancję
lub 100 tys. km (power train)
oraz gwarancję antykorozyjną
na 6 lat lub 160 tys. km

Wielka wysprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu. Szeroki wybór nowych i używanych samochodów. Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję. ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, załatwia na poczekaniu sprzedaż i pożyczkę. Polecam tanio ubezpieczenia, uwzględniające zagraniczne prawa jazdy. Osobista opieka ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym, trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję. ARNOLD PENK jest wyróżniony przez GM jako Senior Master Salesman. Czy jeszcze ktoś może to zaoferować? Zaním podpiszcie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u ARNOLDA PENKA!

Po wszelkie informacje uprasza się dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 731-0757, podając nazwisko i numer telefonu.

832 Bay St., Toronto, Ont. (przy College St.)

EastWay

EASTWAY PLYMOUTH CHRYSLER LIMITED

2851 Eglinton Avenue East

NAJLEPSZY SPRZEDAWCA W SCARBOROUGH

ANDRZEJ CIERPICH

oferuje:

- największy wybór samochodów nowych i używanych
- bezkonkurencyjne gwarancje: na 7 lat/115 tys. km.
- dogodne możliwości kredytowe i tanie ubezpieczenia, rejestracje

NIKT NIE SPRZEDAJE
SAMOCHODÓW LEPIEJ NIŻ
ANDRZEJ CIERPICH
Tel. biuro: 264-2501
dom: 921-0515

DOUBLE "R" TRUCK DRIVER TRAINING

NAUKA JAZDY NA SAMOCHODACH CIĘŻAROWYCH
KATEGORII "A" I "D"

- ocena umiejętności i doszkolenie dla kierowców
- nauka od podstaw wraz z możliwością dogodnych spłat

REGISTERED AND APPROVED AS
A PRIVATE VOCATIONAL SCHOOL

2095 Weston Rd. (na poł. od 401)

244-2725

Wszystkie naprawy samochodowe.

Specjalne ceny
z okazji 10 rocznicy

Certyfikaty aut - \$29.95
Hamulce tył - \$59.95
Hamulce przód - \$84.95
Turbo od \$40.05
(Installed, Lifetime Guaranty)

- Pisemna gwarancja ważna w całej Kanadzie
- Konserwacja przeciwkorozyjna
- Większość napraw w 30 minut

251-2203, po polsku 274-8229
Therway Muffler & Brakes Centre
3090 Lakeshore Blvd. W.

PASSPORT

OPTIMA • IMARK
TROOPER

Opracowanie konstrukcyjne:

OPEL, ISUZU

Bez cła

Najlepsze

światowe samochody

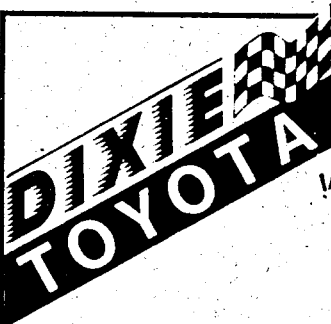

mgr **KAROL KUBIK**
TRENER ŻEGLARSTWA

DZWOŃ
O PORADĘ

BIURO: 253-5008
DOM: 424-2144

SŁUŻY POMOCĄ
ZAWSZE POMOŻE
W WYBORZE POJAZDU

**STEFAN
BAGIŃSKI**
SALES LEASING
TEL. 238-6000

- Nowe i używane pojazdy
- Ubezpieczenie
- Pożyczki

WSTĄP DZISIAJ DO DIXIE TOYOTA
5500 Dixie Rd. Mississauga, Ont. L4W 4N3
(przy Hwy 401 i Dixie Rd.)

OKAZJA

NO PAYMENTS, NO INTEREST!

Kupując każdy nowy
Pontiac lub Buick w Old Mill
nie płacisz rat i procentów
przez pierwsze 3 miesiące

DZWOŃ:

Darek Zieliński

Tel. 766-2443

OLD MILL

PONTIAC BUICK Ltd.

2500 Bloor St. W.

(Bloor i Jane)

TOYOTA

TERCEL • CAMRY • COROLLA • CRESSIDA
CELICA • SUPRA • VANS • TRUCKS

PRZYJDŹ I PORÓWNAJ
zanim podpiszesz transakcję kupna
nowego samochodu!
DO ZOBACZENIA!

YONGE - LAWRENCE TOYOTA

3020 YONGE ST.
(tuż obok przystanku metra)

**Jack
KLIMCZAK**

Tel. 481-5216
dom: 762-9421

**HERZING INSTITUTES
CAREER COLLEGE**

Umożliwi Ci
uzyskanie dyplomu
w następujących
specjalnościach:

- ☐ Business Information
- ☐ Data Entry
- ☐ Legal Secretarial
- ☐ Medical Secretarial
- ☐ Office Automation
- ☐ Secretarial

NIE ZWLEKAJ DŁUŻEJ!
ZDOBĄDŹ W KRÓTKIM
CZASIE KWALIFIKACJE
ODPOWIEDNIE DO
TWOICH AMBICJI!

Pamiętaj, Twoja matura z
Polski oraz dostateczna zna-
jomość angielskiego powinny
wystarczyć do zakwalifiko-
wania Cię na kursy Herzing
Institute.

Nasz college prowadzi kursy
ranne i wieczorowe, a dla stu-
dentów w trudnej sytuacji
umożliwia pomoc finansową.
"Tracąc czas, tracisz pie-
niądze" jest naszą dewizą. Nie
zwlekaj więc tylko dzwonić pod
numer:

629-7857

w godzinach popołudniowych,
a uzyskasz tam informacje po
polsku oraz będziesz mógł
umówić się na interview.

ACURA

WYSOKO
WYSPECJALIZOWANA
STACJA OBSŁUGI
SAMOCHODOWEJ

S
H
E
R
W
A
Y

Prowadzi:
SPRZEDAŻ • NAPRAWĘ
WYNAJMOWANIE SAMOCHODÓW
Wszystkie naprawy mechaniczne
Warsztat
Naprawy wypadkowe
(w ramach ubezpieczenia i bez)
Najnowocześniejsze urządzenia
(m.in. prostownice do samochodów)
Malowanie farbami europejskimi

SPECJALIŚCI O NAJWYŻSZYCH
KWALIFIKACJACH

2000 The Queensway, Etobicoke

Po informacje dzwonić i prosić

Johna Ludwiga (mówi po polsku)

Tel. 620-1987 8⁰⁰ do 6⁰⁰

Komfort domowego ogniska!

SIPCO OIL LIMITED

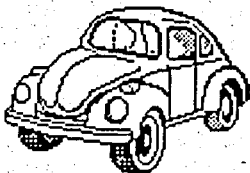
83 Six Point Rd., Toronto

- Dostawa oleju opałowego najlepszego gatunku
- Solidna i szybka obsługa przez całą dobę
- Bezpłatne czyszczenie pieców dla naszych Klientów
- Instalacja palników o wysokiej wydajności spalania
- Naprawiamy urządzenia ogrzewcze

Nasz przedstawiciel
TADEUSZ LIS

TEL. (416) 747 - 9883

lub (416) 232 - 2262 (czynny całą dobę)

**AUTO DRIVING
SCHOOL**
The Helpful
Professionals
**Wojtek
Antczak**

Licencjonowany instruktor
jazdy udziela lekcji oraz
przygotowuje do egzaminów
państwowych (Kat. "G")

270-8145

res.

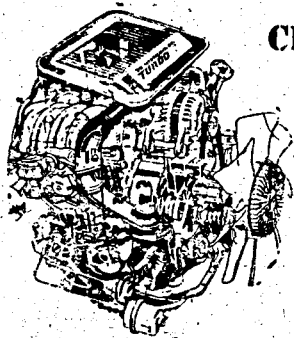
536-5454

bus.

900 Dufferin St. ste 215
Toronto, Ontario

KAPITAŁNE NAPRAWY SILNIKÓW

z pełnym zamontowaniem

Stan Ignakiewicz

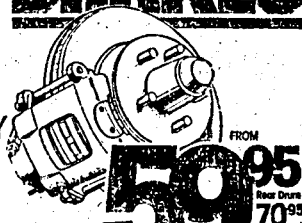
CRANKSHAFT SERVICE
& SUPPLIES LTD.

Wszystkie prace objęte
gwarancją

1 roku lub 25,000 km.

KOMPLETNE NAPRAWY

Obsługa krajowych
i importowanych
samochodów

Moe Jabouri

537-2529

483 Dupont Street

537-5857

Century 21

PIOTR POBOJEWSKI

Tel. biuro: 743-7722

dom: 890-2145

Islington/Norseman/Royal York - bardzo duży, przepiękny tzw. "bungalow", garaż, prywatny zajazd. Cena wyw. \$299,500. (Jedna z najlepszych okolic).

Jane/Driftwood - 3-sypialniowy townhouse z basenem, potrzebuje małego remontu. Musi być sprzedany (grozi "power of sale"). Cena wyw. \$ 159,900.

Keele/Wilson/Hwy 401 - nowe tzw. industrial units (fabryczki, biura) o pow. ok. 2000 stóp. Ceny wyw. \$ 238,900 (bardzo dobra inwestycja).

Południowe Etobicoke - bardzo dobry interes (cukiernia - piekarnia ze sprzedażą na miejscu i do innych sklepów, cena wyw. \$39,900 (właściciel przyjeżdża).

Południowe Etobicoke/Royal York - 3 apartamentowy budynek, bardzo duży dochód. Cena wyw. \$ 359,900.

Sorauren/Wright/Roncesvalles - budynek dochodowy, 11 kawalerek i jeden apartament 2-sypialniowy, oddzielne kuchnie i łazienki. Dochód roczny ponad \$ 61,000. Cena wyw. \$ 449,900.

Islington/Royal York/Norseman - tak jak nowy, bardzo duży, wolno stojący, 3-sypialniowy tzw. "bungalow", garaż, prywatny zajazd, jedna z najlepszych okolic. Cena wyw. \$ 299,500.

Anna Krysiak

RE/MAX

Udzielam rzetelnej i fachowej porady we wszystkich sprawach związanych z kupnem i sprzedażą domów. Pomagam przy otrzymaniu wszelkich *mortgages*, nawet przy minimalnym *downpayment*.
BEZPŁATNE OSZACOWANIE NIERUCHOMOŚCI

Cottage na 25-akrowej działce przy Sceleton Lake. Cena \$ 64 tys.
Lawrence/Royal York - duży, 2-sypialniowy bungalow; wykończony basenem z pełną łazienką. Cena \$ 192,900.
Mississauga - 3-sypialniowy apartament, wynajmowany za \$ 975 miesięcznie—dobra inwestycja.
Mississauga - 3-sypialniowy townhouse, 2 łazienki, garaż. \$ 132,900.

Tel. biuro: 231-0600; dom: 858-0129

EAGLE

REAL ESTATE LTD.

NIERUCHOMOŚCI

- SPRZEDAŻ
- KUPNO
- FINANSOWANIE
- INWESTYCJE

ALEKSANDER OKOŁO-KULAK
biuro: 259-9231 dom: 621-0532

Mississauga - 5-sypialniowy dwupoziomowy townhouse. Blisko do wszystkiego. Cena \$ 145,900
Dundas/Dixie - 2-sypialniowe condominium do natychmiastowej sprzedaży. Cena \$ 115,900.
Bloor/Spadina - 9-apartamentowy dom. Duża działka. Cena \$ 1,290,000.
Parkdale - odnowiony wolno stojący dom. Prywatny zajazd. Cena \$ 414,900.

TORONTO...ETOBICOKE...MISSISSAUGA...

Tower

REALTY LTD.

METRO TORONTO
Sprzedaż-kupno, wynajem domów, interesów i apartamentów.
Solidna i fachowa pomoc w załatwianiu formalności prawnych i finansowych

Kamil KOWALCZYK
Tel. biuro: 536-5000
dom: 247-2658

19 Howard Park Ave. - dom z przystosowaniem do wynajmowania. Tylko \$ 255,000.
Blisko Roncesvalles Ave. - 3-piętrowa, 4-sypialniowa połówka z garażem. Tylko \$ 185,000.
530 Lollita Gdns. - 2-sypialniowe Condo Apart. \$ 130,000.
Okolice Baby Point - wolno stojąca, luksusowa rezydencja z prywatnym zajazdem i garażem, cena wywoławcza \$ 349,000.
Bardzo dobrze prosperująca Pizzeria \$ 49,000.
Zachodnie Toronto - restauracja wraz z dyskoteką.

UWAGA! Potrzebny budynek apartamentowy 10 mieszkań i więcej, w rejonie Lakeshore Blvd. W.

Montreal Trust

247-7884

Dzidka Skretkowska

serdecznie zaprasza zainteresowanych wynajmem, kupnem i sprzedażą nieruchomości
OFERUJE SWOJA POMOC PRZY ZAŁATWIANIU FORMALNOŚCI FINANSOWYCH I PRAWNYCH

Wynajem: 2 sypialnie, kuchnia, łazienka, dla dwóch panów lub pań, okolice Bloor i Cawthra.
Bloor - Cawthra - 3-sypialniowy dom, 2 kuchnie, 3 łazienki, piwnica przystosowana do wynajęcia \$224,900.
Farmy w okolicach London - 83 akry plus dom 4-sypialniowy, łazienka, stodoła, silos, cena \$ 124,900.
Farma, okolice London, 100 akrów, wspaniałe miejsce na hodowlę koni, 60% ziemi uprawnej, możliwość podziału, 110 tys.
Rathburn-Tomken - 2-piętrowy, 3-sypialniowy dom. 3 łazienki, 2 kuchnie, podwójny garaż, klimatyzacja, cena \$ 234 tys.

Sherlock Homes

REAL ESTATE BROKER

Marek Rejniak

Serdecznie zapraszam zainteresowanych kupnem i sprzedażą nieruchomości

Lakeshore/Islington - dwupoziomowy, wolno stojący dom na inwestycję. Dochód miesięczny \$ 2,400. Cena \$ 223,900.
Delikatesy - w polskiej dzielnicy, znakomity biznes dla rodziny.
Triplex - po przystępnej cenie w zachodniej części Toronto, znakomita inwestycja.
Po bliższe informacje i fachową pomoc proszę dzwonić

biuro: 534-7788 oraz pager dom: 756-1538
431 Roncesvalles Ave. Toronto M6R 2N3

RE/MAX

Elite Realty Ltd.,

Realtor

(416) 449 - SOLD

449 - 7653

ANNA SKÓRA
Sales representative

- Kennedy/Sheppard - 2-sypialniowe mieszkanie na najwyższym piętrze, w remonowanym budynku.
- Kingston/ Brimley - 3-sypialniowe bungalow, dwie łazienki, osobne wejście do piwnicy, cena \$ 199,900.
- Steeles - 404 - bliźniak z mieszkaniem do wynajęcia w piwnicy, cena \$ 239,800.
- Don Mills/Eglinton - 3-sypialniowe mieszkanie, 2 łazienki, z widokiem na pole golfowe, cena \$ 168,800.
- Lawrence/Galloway - 3-sypialniowe mieszkanie, 2 łazienki, b. dobra inwestycja, cena \$ 147,500.

FIRST NATIONAL

HOMESTEAD INC.

ANNA GAGATEK
Biuro 251-2999
Dom 762-0000

NOWY ADRES
978 The Queensway, Etobicoke

FIRST NATIONAL Homestead Inc. ma zaszczyt powitać w swoim gronie **ANNĘ GAGATEK** jako reprezentantkę we wszystkich sprawach dotyczących transakcji nieruchomościami.
ANNA GAGATEK należy do czołowych sprzedawców nieruchomości w Toronto i Kanadzie.
Życzymy Jej nadal dużo sukcesów zawodowych

MANAGEMENT

BARBARA SAWALA

udzieli wszelkiej pomocy i informacji w zakresie sprzedaży, kupna i wynajmu posiadłości w Burlington, Hamilton i okolicach.
Prosimy dzwonić
ALEC MURRAY REAL ESTATE CO. LTD.
(416) 639-8004 (czynny całą dobę)
Tel. domowy: (416) 332-8119

FIRST NATIONAL

HOMESTEAD INC.

ERIK TURSKI
Broker
TEL. 251 - 2999
lub 762 - 0000; 767 - 8399

Condominium Bathurst - St. Clair, \$ 115,000.
Obiekt komercyjny - Queensway - \$ 349,000.
Warsztat stolarski - \$ 32,000; Dundas St. W.
Eight-plex - Lambton Ave. - \$ 715,000.
Wolno stojący dom na Glendenan - \$ 320,000.
Triller and Queensway - dom dochodowy. Dochód \$29,000 - cena \$294,000
Bloor - Alhambra - \$ 375,000.
Roncesvalles - Howard Park - \$ 675,000.

Read the truth about
THE JEWS OF POLAND
By JĘDRZEJ GIERTYCH

Order your book from
Joseph Jankowiak
7868 Oakleaf
Elmwood Park, IL 60635
USA

Serid. _____ copies a 5.50 US
Name _____
Address _____
City _____
State _____ Zip _____

RE/MAX

Renown Realty Ltd.

Marek Gorlewski
dom: 769-9440

Doświadczenie! Rzetelność! Fachowość!
Pomoc w kupnie, sprzedaży i finansowaniu nieruchomości

High Park - Ekskluzywnie, po remoncie, w doskonałym stanie:
6-plex \$ 799.00 (\$ 60.000 dochodu)
triplex \$ 499.000 (\$ 42.000 dochodu)
triplex \$ 479.000 (46.000 dochodu)
-przerobiony "warehouse" 17.000 stóp kw. \$ 130.000 dochodu, \$ 1.579.000
-reprezentacyjna, znakomicie położona rezydencja \$ 559.000
Bloor W. Village - 3-sypialniowe bungalow, świetnie utrzymane, dodatkowe mieszkanie w basemencie, \$ 269.000.
Potrzebne: budynki apartamentowe, hotel/motel, farmy, domy do renowacji

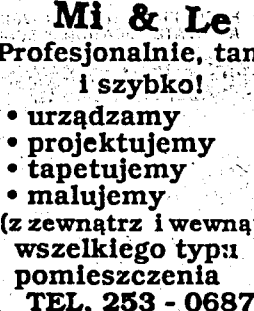
RE/MAX

Renown Realty Ltd.

Eryk Hasiak
dom: 620-1177

Mi & Le

Profesjonalnie, tanio i szybko!

- urządzamy
- projektujemy
- tapetujemy
- malujemy

(z zewnątrz i wewnątrz)
wszelkiego typu pomieszczenia
TEL. 253 - 0687

doktor
Matthew Kuszewski
FAMILY PHYSICIAN

Wszelkie porady medyczne,
powypadkowe, rodzinne,
stress-relaxing, psycho-
terapia, wizyty domowe

Proszę dzwonić pod numer:

531-8887

dr Bogdan Pietraszek
Family Doctor
(lek. ogólny)
190 Fern Ave.
(naprzeciwko Credit Union)
przyjmuje od pon. do piątku 10-18
w soboty 10-13
ODBYWA TEŻ WIZYTY DOMOWE
Tel. 532-4317

**DENTYSTYCZNE
PROTEZY**

NOWE • NAPRAWY
**URSULA I.
BAUMAN, D.T.**
przyjmuje codziennie i w soboty
4 Wall St.
(Highway 401 i Weston Rd.)
Tel. (416) 245-7168

Montreal
**Polonijna Kasa
Kredytowa**
65 Sherbrooke St. E. ste 103
Tel. 845-3534
oferuje Polonii na wyjątkowo
dogodnych warunkach
wszelkiego rodzaju pożyczki
i najlepsze oprocentowanie
na sumy złożone w Kasie
pon. - środa: 10-15
czwartek i piątek: 10-20

**COMPUTERIZED
ACCOUNTING
BOOKKEEPING &
INCOME TAX SERVICES**

Fachowo i solidnie
księgowość i rachunkowość
dla małych
przedsiębiorstw
wypełnianie formularzy
**ANDRZEJ
SZCZERBA**
Tel. 762-5891

**BIURO ADWOKACKIE
Y.R. BOTIUK, Q.C.**
Sprawy: SADOWE • SPADKOWE
• PRZEJMOWANIA
NIERUCHOMOŚCI
• NOTARIALNE
Dokładna znajomość języka polskiego.
2323 Bloor St. West (przy Windemere)
TORONTO, ONT. M6S 4W1
TEL. 763-4333

UBEZPIECZENIA, KSIĘGOWOŚĆ

FIRMA UBEZPIECZENIOWA
the co-operators
Roman Grigel, M.B.A.
Sales Representative

**UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE, DOMU,
SAMOCHODU, INTERESÓW, PODRÓŻY**

Naszą dewizą:
• RZETELNOŚĆ • TROSKA O KLIENTA
Proszę się do mnie zwracać z pełnym zaufaniem.
Mówię po polsku.

366 Bloor St. E. Toronto, Ontario, M4W 1H4
TEL. bus: 967-6633 res: 742-0384

dr Jerzy Ochociński
z długoletnim doświadczeniem
w schorzeniach stawów i kręgosłupa
oraz komplikacjach pourazowych
oraz
dr Paweł Ochociński
uprzejmie zawiadamiają
o otwarciu gabinetów lekarskich w Toronto
2199 Bloor West Tel. 762-4136

doktor
**Janina
Dutkiewicz**
FAMILY PHYSICIAN
3095 Glen Erin Dr. ste. 7
MISSISSAUGA
Tel. 828-0038

**MIRROR IMAGE
TRANSLATIONS**
Jan Weinsberg
Tłumacz przysięgły
296 Bruyere St.
Ottawa, Ont. K1N 3E5
Tel. (613) 233-6570

**PAIN
ACUPUNCTURE
CLINIC**

Wojciech Filipowicz, P.Ac.
member of Acupuncture Society of Canada
CONSULTATIONS TREATMENT
2299 Dundas St. W., Toronto, Ont.
537-7223

**POLSKA
KSIĘGARNIA
OD NOWA**
Proponuje bogaty wybór
książek.
629-7857
Książki do nabycia w
Centrum Handlowo-
Usługowym PIAST
121 Roncesvalles Ave. Toronto

**POMOC W UZYSKANIU
STATUSU IMIGRANTA
W KANADZIE**
Niezależnie od tego
jaki masz status
NIE ZWLEKAJ!
nawiąż kontakt z

**IMMIGRATION
CONSULTANTS**
Poprzedni kierownik
rządowego programu
imigracyjnego dla
Polaków w Toronto
LINDA LEVER
240 Richmond St. W.
suite 304
Toronto M5V 1W1
(416) 971-9914

Lech Prusiński
**NAJSTARSZE
POLONIJNE
BIURO POMOCY
IMIGRACYJNEJ**
W związku ze
zmianami ka-
nadajskich przepisów
imigracyjnych
zawiadamy wszystkie
osoby pragnące
uzyskać stały pobyt
w Kanadzie
— niezależnie od ich
obecnego statusu — że
nasze biuro udziela
bezpłatnie porad we
wtorki w godzinach
12-7 wieczór
192 Garden Avenue
Tel. 588-1659

NEW YORK LIFE INSURANCE CO.
FINANCIAL PLANNING • UBEZPIECZENIA
Life Insurance (na życie) • Disability (chorobowe) •
Mortgage (hipoteczne) • Business (handlowe) • RRSP •
Annuity (emerytury)
SOLIDNIE • TANIO • SZYBKO
ANDRZEJ KRYSIAK
Po bliższe informacje proszę dzwonić
biuro: 226-6515 dom: 858-0129

**dr Maria
Raczyńska**
Lekarz Rodzinny
Family Physician
z długoletnim
doświadczeniem
2000 Credit Valley Rd.
suite 506
MISSISSAUGA, Ont.
Tel. (416) 828-4812
828-4813

**MENTURE
THERAPY CLINIC**
**Jan M.
Wisniewski, D.T.**
Pierwsza polska protezownia dentystryczna
2337 Dundas St. W.,
Toronto M6R 1X6
(Bloor/Dundas Square Bldg.)
533-8811

Mutual of Omaha Insurance Company
■ \$ 1250 miesięcznie dochód wolny od podatku
w razie choroby lub wypadku dla osób
zatrudnionych na własny rachunek
■ plany finansowe zabezpieczające dzieci
■ plany emerytalne RRSP
■ ubezpieczenia na życie
Jerzy Majewski, M.Sc.
Tel. bus. 631-6523; home: 452-7239

Julia Korpala, L.L.M.
Adwokat z Polski z długoletnią praktyką.
Udziela porad i pomocy we wszelkich
sprawach na terenie Polski, m.in.
małżeństwa przez pełnomocnika,
rozwoły w Polsce, wszelkie notarialne
pełnomocnictwa do Polski, notarialne
sprzedaże, kupna i darowizny domów,
gruntów, spadki i inne sprawy majątkowe
w Polsce oraz pisma do polskich sądów i
urzędów
3290 Lakeshore Blvd. W.
TORONTO, M8V 1M4
Przyjęcia po telefonicznym uzgodnieniu
TEL. 255-5954; 259-9234

**TŁUMACZENIA
NA ANGIELSKI I POLSKI
Z NASTĘPUJĄCYCH
JEZYKÓW:**
• polski • angielski
• rosyjski • francuski
• szwedzki • niemiecki
i hiszpański
RÉSUMÉ
766-9927

UWAGA
Polonia w Toronto i okolicy
POLISH ALLIANCE (TORONTO)
CREDIT UNION LTD.
2150 Bloor St. W.
(wejście od wschodniej strony budynku)
Tel. 762-9523

otwarta
codziennie od 10⁰⁰ do 2⁰⁰ po poł. i od 7⁰⁰ do 9⁰⁰ wiecz.
soboty od 10⁰⁰ do 12⁰⁰ po poł.

Konta depozytowe...	7% rocznie
Specjalne konta depozytowe... (minimalny depozyt \$ 5.000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	6 1/2% rocznie
3-miesięczne certyfikaty...	7 3/4% rocznie
3-miesięczne certyfikaty (min. \$ 50.000)...	8 1/2% rocznie
6-miesięczne certyfikaty...	8% rocznie
6-miesięczne certyfikaty (min. \$ 50.000)...	8 1/2% rocznie
1-letnie certyfikaty...	9 1/2% rocznie
1-letnie certyfikaty (min. \$ 50.000)...	10 1/2% rocznie
3-letnie certyfikaty...	9 1/2% rocznie
3-letnie certyfikaty (min. \$ 50.000)...	10% rocznie
R.R.S.P.	
Demand Deposit...	9 1/2% rocznie
1-letnie Term Deposit (min. \$ 10.000) ...	10 1/4% rocznie
3-letnie Term Deposit (min. \$ 10.000) ...	10 3/4% rocznie
R.R.I.F.	10 1/4% rocznie
Pożyczki personalne...	16% rocznie
Pożyczki hipoteczne... (\$ 50.000 ubezpieczone na życie)	13 %rocznie
Line of Credit...	16 1/2%rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest
warunkiem członkostwa w naszej Credit Union.

Halina Baranowska
M.A. A.I.C.C.
Analiza potrzeb finansowych, ubez-
pieczenia na życie, zdrowie, plany
emerytalne RRSP, dożywotnie renty,
ubezpieczenia grupowe
The Prudential Assurance Co. Ltd.
suite 503, 295 The West Mall
ETOBICOKE M9C 4Z4
Tel. bus. 622-1115

TIPS **Tomasz Iwanowski**
Professional Services
440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA, ONT. L5R 1P2
189B DUFFERIN ST., TORONTO, ONT. M6K 1Y9
Jako niezależni dystrybutorzy możemy dopasować
do Waszych potrzeb biurowych sprzęt elektroniczny klasy światowej.

AUDIOFOX Cellular telephones
MITSUBISHI
Panasonic
CANTEL
CANON
SHARP
NEC
MOTOROLA Cellular
Bell Cellular

MIKROKOMPUTERY
TELEFONY BEZPRZEWODOWE I SAMOCHODOWE
TELEKOPIARKI
KOPIARKI

OGROMNE OSZCZĘDNOŚCI!
Systemy alarmowe dla domów prywatnych i firm
Możliwość kupowania na raty • Wymiana na nowe (Trade In)
• Pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły •
TEL. TORONTO 399-9950 (cała doba) i 522-6070
MISSISSAUGA 890-4766, FAX 890-6092

Piotr Chwalisz
HENDERSON PARTNERS
Chartered Accountants
Tel. (416) 861-9046
530-0305

Fine Pianos
nowo otwarty sklep
oferuje sprzedaż nowych pianin i fortepianów znanych firm
europejskich oraz słynnej firmy amerykańskiej Wurlitzer
NAJNIŻSZE CENY • PEŁNA GWARANCJA
MOŻLIWOŚĆ ZAKUPU NA SPŁATY
Prowadzimy również wszelkie naprawy i strojenie pianin
i fortepianów oraz udzielamy lekcji gry na pianinie
Nowy adres i telefon:
2933 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Tel. 761-9612

OGŁOSZENIA

O PRACY

Wszystkie ogłoszenia osób oferujących pracę lub poszukujących pracy zamieszczamy bezpłatnie trzykrotnie.

TEL. 743 - 5706

POPIERAJMY SIĘ

Pomóż Polakowi znaleźć pracę. Jeśli wiesz, że twoja firma szuka pracownika, poproś szefa by zadzwonił do nas. Nasze ogłoszenia są bezpłatne. Dziękujemy. Echo 743 - 5706

PRZYJMĘ każdą pracę w godzinach wieczornych oraz cały dzień w weekendy. TEL. 279-4826

57-59 ZAPOBIKUNIE się dzieckiem w dowolnych godzinach. TEL. 279-4826 Allica

57-59 KOBIETA poszukuje pracy od zaraz na nocną zmianę 1 w weekendy. TEL. 270-9620

57-59 DONUT Store - King and Dufferin - required counter help. Saturday and Sunday, night 11 pm to 7 am. Phone 588-2734

57-59 POTRZEBNY pomocownik kuchennik. TEL. w ciągu dnia 652-1711, wiecz. 537-8157

57-59 WAGNER Food Products przy Six Point Rd. w Etobicoke zatrudnia doświadczoną rasnikę. Dzwonić po angielsku 231-0606

57-59 MUZYK perkusista z weryfikacją estradową, grający każdy rodzaj muzyki, przyjeżdża do zespołu. Dzwonić po południu, tel. 439-7845, Andrzej

57-59 POTRZEBNA pomoc administracyjna na pełen etat. Konieczna dobra znajomość angielskiego. Tel. 245-2784

57-59 POTRZEBNI ludzie do rozmachu kartek i lamow. Ilość godzin dowolna. 7 dni w tygodniu. Możliwość pracy po południu. TEL. 763-8865

57-59 POTRZEBNA opiekunka do 3/2-letniego dziecka i lekkiej pracy domowej w godz. od 11 do 18 w okolicy Kennedy Subway (Scarborough), od 1 grudnia z możliwością zamieszkania na miejscu. Tel. 267-8815

57-59 POTRZEBNI ludzie do układania płyt gipsowych (drywall) oraz wykonywania i piastowania. TEL. 421-2324

57-59 MŁODY mężczyzna poszukuje pracy. TEL. 696-4653

57-59 DOCHODZĄCA pani do sprzątnięcia mieszkania w okolicy Bathurst potrzebna. TEL. 733-3948 po poł. i wiecz.

57-59 MALŻEŃSTWO znające angielski, posiadające praktykę w prowadzeniu hoteli, restauracji, domów, poprowadzić hotel, motel, restaurację, dom Bld. Mają też 2 dorosłych synów, którzy posiadają praktykę kucharską, barmana, hydraulikę, kawałowie. Warunek - mieszkanie na miejscu. Oferty telef. (613) 746-3191 - pracę możemy podjąć natychmiast - 4 osoby.

57-59 GRANDMA-LEE Restaurant, 2 St. Clair Ave. East, concourse level poszukuje personelu na pełen i pół etatu. Warunki do omówienia na miejscu. Podstawowy angielski wymagany. Tel. 968-9437

57-59 "HANDYMAN", znający się na naprawach sprzętu domowego, instalacjach, malowaniu i pracach remontowych, mówiący dobrze po angielsku szuka pracy. TEL. 538-9258, 535-7270 proszę Janusza.

57-59 MĘŻCZYZNA szuka pracy dorywczej. TEL. 253-9985

57-59 ZATRUDNIĘ opiekunkę do dziecka, 2 godzin dziennie między 4 - 6 po poł. Okolica MT Pleasant - Eglinton. Tel. 481-1363

56-58 FULL time i part time drivers wanted. Apply Tricon Fuel, 88 Ethel Ave. Toronto, 766-5167

56-58 MURARZE potrzebni na budowie. Dzwonić wieczorem. Tel. 665-6419

56-58 AUTO BODY helper with experience. Good money. 899 Queen St. East. Tel. 463-3344

57-59 POTRZEBNY doświadczony cukiernik. TEL. w ciągu dnia 652-1711, wiecz. 537-8157

57-59 POTRZEBNI pracownicy malarze, parkieciarze, kafelkarze, hydraulicy oraz do malowania podłóg. Tel. 271-2403

56-58 WENS System Limited poszukuje kierowcy klasy A. Tel. 238-1436

56-58 LEKARZ z Polski przygotowujący się do egzaminów zapośrednicza się obłożoną chorobą lub niepełnosprawną osobą. Proszę dzwonić 251-4258

56-58 KOBIETA szuka pracy na nocną zmianę. Od 10 wiecz. do rana. Proszę dzwonić od 8 rano do 3 w poł. Proszę Elę, tel. 231-0818

56-58 WANTED experienced superintendent. Mature couple for high-rise 94 units in Mississauga. Maintenance and knowledge required. Good pay + 2 bedroom apt. Call 479-2729

56-58 ZATRUDNIĘ panią z zamieszkaniem do prowadzenia domu i opieki nad 2-letnią dziewczynką. Tel. 823-0548

56-58 POTRZEBNI doświadczeni mechanicy do remontu obrabarek, tokarek, frezarek, szlifierek. Doświadczanie i polski wykształcenie. Dominion Machinery Repair, 1095 A West Port Crescent, Mississauga. Dzwonić po godz. 6 wiecz. do Stefana 271-7073

MĘŻCZYZNA szuka pracy. Proszę dzwonić wiecz. 533-8377

56-58 ZAPOBIKUNIE się dzieckiem powyżej 2 lat u siebie w domu. Don Mills, 423-5144 Barbara

56-58 POTRZEBNA kobieta do opieki nad 6-letnim chłopcem i drobnych prac domowych. Finch i Leslie. Tel. 493-8041

56-58 DWÓCH młodych mężczyzn czekających na stały pobyt szuka pracy. Tel. 255-3205 po 10 wiecz.

56-58 NOWO przybyłe, energiczne małżeństwo ze stałym pobytem, uczęszczające na kurs angielskiego szuka dorywczej pracy popołudniami lub na weekendy. Tel. 538-2102

56-58 MĘŻCZYZNA ze stałym pobytem, prawem jazdy i podstawową znajomością jęz. angielskiego szuka stałej pracy. Z zawodu technik, ma roczne doświadczenie przy remontach. Tel. 238-6700

56-58 ŚLUSARZ i spawacz z zezwoleniem na pracę poszukuje pracy. Tel. 625-9480 dzwonić po 18, Witk.

56-58 INŻYNIER mechanik (pobyt stały) z doświadczeniem w kreśleniu i projektowaniu poszukuje pracy. Tel. 567-6025

56-58 NAUCZYCIELKA z Polski poszukuje pracy na weekendy. Może być opieką nad starszą osobą. Tel. 633-5699 proszę Dzikę, po 19.

56-58 POTRZEBNI pracownicy do ogólnej pracy w magazynie. Pakowanie kartonów z odzieżą. Przelicna waga kartonów 30 funtów, 8 dol. na godzinę. Tel. 674-0203

56-58 POTRZEBNY pracownik do prowadzenia i organizowania pracy w magazynie odzieżowym. Podstawowa znajomość angielskiego konieczna. Tel. 674-0203

56-58 POTRZEBNY pomywacz/pomysłowca do restauracji TIA TRAMP'S RESTAURANT. Proszę po angielsku Alę. Alę mówić po polsku. Tel. 231-3882

56-58 POSIADAM samochód VAN i dużo wolnego czasu. Oczekuję propozycji. Tel. 652-1711, wiecz. 537-8157

56-58 PODEJMĘ pracę chałupniczą. Tel. 567-6025

56-58 NIEDAWNO przybyły elektryk poszukuje pracy w swoim zawodzie. Tel. 438-7750

56-58 MALARZ z kanadyjskim doświadczeniem poszukuje pracy. Tel. 245-6887

56-58 ŚLUSARZ-spawacz z praktyką w Włoszech poszukuje pracy. Tel. 253-4677

56-58 KOBIETA lat 50 bez nałogów, lubiąca dzieci, uczciwa, przyjmiemy pracę opiekunką do dzieci z zamieszkaniem. Tel. 828-8735

56-58 POTRZEBNA sprzedawczyni do sklepu wędliniarskiego do lat 30, znajomość angielskiego oraz posiadanie SIN konieczne. Scarborough, tel. 266-1547

56-58 KOBIETA 58-letnia przyjmiemy sprzątnięcie lub inną pracę na weekendy. Proszę dzwonić najlepiej w godzinach przedpołudniowych oprócz sobót i niedziel pod nr. 698-6653, proszę Barbare.

56-58 PODEJMĘ pracę chałupniczą. TEL. 253-9654

56-58 POTRZEBNA opiekunka do dwóch dziewczynek 1 rok i 14 lat dochodząca. Okolica Don Mills i Lawrence. Tel. 443-9048

56-58 ENERGIJNA kobieta poszukuje pracy part-time. Tel. 531-3062

56-58 NAUCZYCIEL muzyki uczy gry na pianinie, organach, akordeonie i gitarze. Tel. 536-1702

56-58 MŁODY mężczyzna znający budownictwo kanadyjskie poszukuje jakiegokolwiek pracy. Tel. 793-9453

56-58 ZAPOBIKUNIE się dzieckiem u siebie w domu lub przyjmę inne propozycje. Mieszkam w Mississauga. Okolica Dundas West - Erin Mills. Tel. 823-2229

56-58 KOBIETA szuka pracy. Najchętniej zapośrednicza się dzieckiem. Tel. 238-5654

56-58 ODPWIEDZIALNY, młody mężczyzna z zawodu malarz pokojowy, znający podstawy angielski szuka stałej lub dorywczej pracy. Tel. 275-6299

56-58 KSIĘGOWA z Polski z kanadyjskim doświadczeniem szuka pracy lub przyjmie prowadzenie ksiąg rachunkowych. Tel. 485-8570

56-58 MIESZKASZ w Brampton? Chcesz zagrac w brydża? Zadzwoń pod numer 846-6843

56-58 HYDRAULIK podejmie pracę zleconą. TEL. 253-6832

56-58 JEŻELI posiadasz doświadczenie w sprzedaży to masz doskonałą okazję do osiągnięcia bardzo wysokich zarobków. Produkty najnowszej technologii z USA. Profesjonalni, świetnie rozwijający się biznes "N.S.A." TEL. 234-8192

56-58 GRAFIK po ASP z doświadczeniem animatorskim, projektantem oraz ilustratorem poszukuje pracy. Dzwonić po 17, tel. 255-1261

56-58 OSOBA w średnim wieku oczekująca na pozwolenie na pracę z doświadczeniem zawodowym z kraju w pracach biurowych, porządkowych, prowadzenie firm. TEL. 255-1261

56-58 POTRZEBNY narzędziowiec i lokarz ze znajomością angielskiego i prawem jazdy. Tel. 281-0502 Mr. Hirano

56-58 POSZUKUJĘ pracy w charakterze stolara przy remontach domów lub każdej innej. Tel. 275-7183

56-58 MŁODA energiczna, z wykształceniem biolog, z pozwoleniem na pracę, ze znajomością angielskiego i niemieckiego poszukuje pracy. Tel. 266-8891

56-58 DOSKONAŁA możliwość dodatkowego dochodu. Szansa zdobycia doświadczenia bez ryzyka i inwestycji. Pobyt stały wymagany. Tel. 234-8192

PIELEGNIARKA z dużym doświadczeniem zapośrednicza się starszą panią lub dzieckiem z zamieszkaniem od 20 listopada. Proszę dzwonić po godz. 20. Tel. 624-2635 dzwonić po 20.

56-58 MŁODY mężczyzna poszukuje pracy. Tel. 423-7530

56-58 KOBIETA w średnim wieku w trakcie załatwiania pobytu stałego poszukuje pracy. Tel. 760-0506

56-58 FRYZJERKA z Polski ze stałym pobytem szuka na stałe pracy w południowej Mississauga. Tel. 896-3921

56-58 MŁODA dziewczyna z Polski chętnie przyjmie pracę opiekunką do dzieci lub pracę domową. Tel. 849-7173 dzwonić wiecz.

56-58 PRZYJMĘ wszelkiego rodzaju chałupnictwo oprócz szycia. Tel. 897-1801

56-58 POTRZEBNA pani do dwóch dzieci dochodząca lub z zamieszkaniem. Blisko Roncesvalles. Tel. 652-1711 wiecz. 537-8157

56-58 POSZUKUJĘ współnika do PIZZA-PIZZA. Wymagana dobra znajomość angielskiego i wkład finansowy. Tel. 252-4548

56-58 MŁODA dziewczyna z dobrym angielskim oraz włoskim poszukuje pracy. Tel. 276-6529 proszę Alę.

56-58 PRZYJMĘ pracę w weekendy i wieczorami w okolicy Roncesvalles i King. Tel. 588-0545 po godz. 20.

56-58 POSZUKUJĘ pracowników do prac budowlanych. Tel. 238-5176

56-58 ECHO-Tygodnik Polski poszukuje sprzedawców zachodniej i północnej części miasta. Najlepiej w blokach gdzie zamieszkuje powyżej 10 polskich rodzin. Płacimy gołową 30 centów od każdej sprzedanej gazety. Dobre klientelowe dla starszych dzieci. Gazety dostarczamy do domu. Dzwonić w godz. od 4 - 6 pm 743-5706

56-58 POTRZEBNI sprzedawcy gazety pod kościołami polskimi, na imprezach i piknikach w niedziele. Płacimy 35 centów od każdej sprzedanej gazety. Dostarczamy do domu.

56-58 MŁODA uczelna kobieta poszukuje pracy na okres 3 miesięcy, najlepiej w okolicy kościoła św. Kazimierza. Tel. 275-7183

56-58 POTRZEBNA pani dochodząca lub z zamieszkaniem do pomocy w domu z trojgiem małych dzieci. Znajomość gotowania konieczna. Swanton Village. 6 miesięcy minimum zatrudnienia. Tel. 625-1907 Stan

56-58 Wykonujemy po przystępnych cenach MALOWANIE, TAPETOWANIE oraz wszelkie roboty związane z WYKOŃCZENIEM WNETRZ

TEL. 431-3869

Profesjonalny MAKE UP na wszelkie okazje w domu klienta. Pełny zestaw kosmetyków

TEL. 244-9377

POKÓJ do wynajęcia od 1 grudnia z umeblowaniem kuchni i łazienki, Scarborough, tel. 497-6865 proszę dzwonić wiecz. po 7.

57 POKOJE do wynajęcia w nowoczesnie wyremontowanym domu dla pojedynczych osób. Queensway & Park Lawn. TEL. 251-4466

57-60 SPRZEDAM kołnierz i czapkę (komplet) z białego lisa. 120 dolarów. Tel. 239-1045

57-60 SPRZEDAM dom w Zakopanem. Tel. 828-0575

57-60 OD 15 grudnia wynajmę 4 sypialniowy townhouse jako całość lub pokoje. Okolica Rathburn i Filgate, blisko TTC i sklepów. W tym samym domu wynajmę duży samodzielny pokój z łazienką w piwnicy. TEL. 238-5176

57-60 SPRZEDAM elegancki samochód sportowy Camaro, rocznik 1981, kolor biały, czerwone wnętrza, klimatyzacja, automatycznie otwierane okna, nowe hamulce, tłumik, opony. Kanadyjczycy mówią "mint condition". TEL. 267-5424

56-57 DO WYNAJĘCIA niepalącym samotnym osobom eleganckie 2 pokoje z umeblowaniem kuchni i łazienki. Cena \$ 300 miesięcznie. Okolica Dundas W. & Jane. Dobra komunikacja, blisko sklepów. TEL. 766-6716 wiecz.; 762-7194 w ciągu dnia

57-60 SPRZEDAM trucka Ford 86 z kontraktem. TEL. 273-7395

57-58 POTRZEBUJESZ sklep opałowy na zimę? Solidnie, szybko, tanio. Dzwonić Tadeusz 747 - 9883

KOLEJNY KROK W KANADZIE

MIREK HURYN

Ciąg dalszy z poprzedniego numeru

Dla ambitniejszych jednostek trudno o lepszy punkt wyjściowy do własnego biznesu. Czytałem i słyszałem od kilku osób, które poszły tą drogą i w krótkim czasie osiągnęły nawet miliony. Zresztą jeśli już chodzi o te miliony, to lepiej być w życiu realistą. Jeśli przyjdą one same, bez bólu i śmiertelnych wyrzeczeń, to nie zaszkodzi je posiadać, a szkoła w takim zestawieniu - wiedza techniczna plus biznesowa to prawie stuprocentowa gwarancja dobrze płatnej i ciekawej pracy.

Mówi się o mądrości starych kultur. Weźmy na przykład kulturę chińską. Jak bardzo uświadamiają oni sobie znaczenie wykształcenia niech świadczy fakt, że na wykładach z prawa i biznesu jest tak wschodnio, jak opowiadał mi jeden student - Polak, że czuje się on jak w Hongkongu, ponieważ środek ciężkości światowych decyzji przesunął się na wschód.

Co ambitniejszym przyszłościowcom już teraz podszeptuje pomysł lektoratu języka i kultury chińskiej lub japońskiej. Lepiej poznać przyszłego partnera ekonomicznego zawczasu. Można będzie jakiś dobry biznes z nimi ukreślić nim inni rzucą się masowo w tym kierunku. Zresztą znam przykład firmy prowadzonej przez 8 kobiet. Szefowa prezydent i założycielka firmy to Amerykanka, która studiowała języki w Chinach. Potem dostała się do delegacji Nixona do Chin. Jako tłumacz. Poznała wielu dygnitarzy chińskich. I obecnie wykorzystuje kontakty prowadząc firmę negocjującą warunki zakładania spółek chińsko-amerykańskich. Negocjuje ona miliardowe kontrakty i nawet niewinny procent, czy dwa odpłat za negocjowanie tłumacza się w milionach. To jest dopiero światowe życie. Własna cegiełka w murze historii, a raczej pomoście łączących Wschód z Zachodem.

Myśl przewodnia mojego pisania to hołd wiedzy. Chcę zachęcić rodaków do dalszego kształcenia się. Każdy zdany egzamin. Każda lekcja wykładowa, to duży krok w kierunku dostatniego spokojnego życia. A oto kilka rad.

Najlepiej być w tym kształceniu konsekwentnym i kontynuować to, co już zna się z Polski. Najlepiej. Nie rzucać się na kierunki skrajnie odmienne, chyba że ma się zawód, który nie ma tutaj absolutnie wzięcia. Np. teorii ekonomii socjalistycznej, archeologia, lub astronomia, czy rybołówstwo bał-

tyckie. To kształcenie dotyczy wszystkich poziomów. Jeśli ktoś jest po szkole zawodowej może w pierwszym etapie zrobić licencję swojego zawodu, popracować rok lub dwa, oszczędzić trochę pieniędzy i "wybrać się" na college. Szczęśliwie.

Tutaj, w Kanadzie nic nikogo nie dziwi i nie ma w szkole uprzedzeń czy ograniczeń co do wieku. Uczę w tym systemie od kilkunastu lat i miewałem studentów pod pięćdziesiątkę, mających dorosłe dzieci, a nawet wnuki. W kilku przypadkach nie tylko nie było konfliktu wiedzy, ale młodzi pomagali starszym odświeżyć materiał przerabiany przed laty. Zresztą traktowanie takie zależy od osobowości i postawy starszych kolegów.

Co ciekawe, tzw. mature student, czyli dorośli należą do najlepszych studentów. Wchłaniają wiedzę jak gąbka, są bardzo systematyczni i konkretni. Szkoła jest dla nich życiową szansą i chcą jak najwięcej z niej skorzystać. Po pierwszych dwóch tygodniach normalnie u nich fakt, że są starsi. Nikt różnicy wieku nie dostrzega, nikt się nie dziwi. Zresztą kto z kim przystaje, takim się staje. I co zaszkodzi poczuć się trochę młodszym.

Zainteresowani mogą skontaktować się ze mną - tel. 252-7634. Chętnie udzielię informacji.

INFORMACJE O ZAWODACH I

Podstawowa terminologia zawodowa, angielsko-polskie objaśnienia, rysunki, szkice, definicje z wymową nagranych na taśmie (n o w o ś c).

W branżach:

- budowlana • mechaniczna
 - elektryczna • chemiczna
 - biologiczno-medyczna i inne
- Bezcenny dla inżynierów, techników i rzemieślników.

Sprzedaż i informacje:

HURYN PROFESSIONAL

DEVELOPMENT

610 The Queensway, Toronto, Ontario M8Y 1K1

TEL. 252 - 7634

SPRZEDAM:

kredens stołowy ciemny z prawdziwego uszlachetnionego drewna w stylu tradycyjnym. Meble do sypialni: 2 komody, łóżko, szafka nocna - drzewo "teak", gobelin, rwanie z patefonem wbudowane w mebel, "consol", lampa biurkowa z czarnym abażurem, nowoczesna, krzesło biurkowe duże. TEL. 267-5424

LADNY, duży, umeblowany pokój do wynajęcia, Etobicoke, Lakeshore/Royal York. TEL. 252-4165

BACHELOR apartament dla pojedynczej osoby do wynajęcia Bloor i Jane, \$475.00. Telefon wieczorami 231-9114

SAMOTNA, młoda pracująca kobieta poszukuje pokoju wokolicy Cawthra-Bloor lub Dixie - Bloor. Tel. 276-2639

SPRZEDAM 3-sypialniowy dom w Polsce - 24 km od Warszawy. Cena 20 tysięcy dolarów amerykańskich. Zainteresowani proszeni o kontakt, tel. 620-9194

MISSISSAUGA - Erin Mills - cały dom 3-sypialniowy, lub część na okres od 4 do 6 miesięcy wynajmę. TEL. 820-2372

NAGRODA 1000 dol. za znalezienie apartamentu w bloku 2 lub 1-sypialniowego w mieście Toronto, w cenie do 750 dol. TEL. 653-2899 między 19 a 20.

DO WYNAJĘCIA dla kobiet pokoje umeblowane lub nie. Okolica Bathurst i Adelaide - tanio. Telefon w ciągu dnia 587-4808 lub wieczorem 366-5140

RODZINA z dwojgiem dzieci szuka taniego mieszkania. Tel. 253-5653

KTO NAJLEPSZYM SPORTOWCEM POLSKI W 88 ?

Przegląd Sportowy przedstawił swych 20 kandydatów do zwycięstwa w 53 plebiscycie na najlepszego sportowca Polski w roku 1988. W związku z tym, że o tym kto zwycięży decyduje liczba głosów nadesłana przez uczestników plebiscytu, niektórzy znawcy wolą mówić o plebiscycie jako konkursie na sportowca najbardziej popularnego. Zgłoszenia mogą napływać do wigilii, a wyniki zostaną ogłoszone 7 stycznia 89 podczas Balu Mistrzów Sportu. Oto faworyci Przeglądu:

BOKS: Jan Dydak, Andrzej Gołota, Henryk Petrich, Janusz Zareńkiewicz; JUDO: Waldemar Legień, Janusz Pawłowski; KAJAKARSTWO: Izabela Dylewska, Maria

Łbik - Marek Dopierała; KOLARSTWO: Joachim Halupczok, Lech Piasecki; ŁYŻWIARSTWO: Grzegorz Filipowski, PIĘCIOBÓJ NOWOCZESNY: Dorota Idzi, PLYWANIE: Artur Wojdat, PODNOSZENIE CIĘŻARÓW: Sławomir Zawada, SAMOLOTY: Wacław Nycz; SZERMIERKA: Janusz Olech; TENIS STOŁOWY: Andrzej Grubba, ZAPASY: Andrzej Głęb, Józef Tracz, Andrzej Wronski.

W ubiegłym roku najwięcej głosów padło na dwójkę kajakarską Marek Łbik - Marek Dopierała. Drugie miejsce zajął alpinista Jerzy Kukuczka, a trzecie pingpongista Andrzej Grubba.

BEZ POLSKICH DRUŻYN W EUROPEJSKICH PUCHARACH

W dalszych rundach obecnych rozgrywek europejskich pucharów w piłce nożnej nie wystąpi już żadna polska drużyna.

W I rundzie Pucharu UEFA odpadły bowiem Legia Warszawa i GKS Katowice, a po II rundzie Pucharu Europy i Pucharu Zdobywców Pucharu odpadły dwie pozostałe nasze drużyny: mistrz Polski Górnik Zabrze oraz zdobywca Pucharu Polski Lech Poznań. Piłkarze Realu Madryt postawili jedynie kropkę nad "i" wygrywając mecz rewanżowy u siebie w Madrycie z Górnikiem 3:2. Mecz to był ciekawy, stojący na bardzo dobrym poziomie, ale tak jak pierwszy mecz rozegrany w Zabrzu zakończył się porażką piłkarzy Górnika różnicą jednej bramki (w Zabrzu Górnik przegrał 0:1). Pewne szanse na awans miał Lech Poznań, który zremisował na wyjeździe pierwszy mecz z FC

Barceloną 1:1. Okazało się, że szczęście rzeczywiście było blisko, gdyż mecz rewanżowy zakończył się również remisem 1:1 i sędzia zarządził rzuty karne. Wygrali je 5:4 piłkarze Barcelony i oni awansowali do ćwierćfinału.

23 listopada i 7 grudnia zostanie rozegrana trzecia runda Pucharu UEFA, a 16 grudnia losowanie wszystkich ćwierćfinałowych meczy trzech pucharów. Do ćwierćfinału Pucharu Europy zakwalifikowały się następujące drużyny: Real Madryt, AC Milan, Werder Brema, Steaua Bukareszt, Goeteborg (Szwecja), Monaco (Francja), PSV Eindhoven (Holandia) oraz Galatasaray (Turcja). W ćwierćfinałach Pucharu Zdobywców Pucharu wystąpią: Mechelen (Belgia), FC Barcelona, CSKA Sofia, Sampdoria (Włochy), JC Roda (Holandia), Eintracht Frankfurt, Dynamo Bukareszt oraz Aarhus (Dania).

DOOKOŁA ŚWIATA:

• Paryż. Odbyło się losowanie tenisowego Pucharu Davisa w rozgrywkach 1989 r. Zespół polski rozpocznie rywalizację w strefie europejskiej (grupa druga) od drugiej rundy. Przeciwnikiem Polaków będzie Grecja. Termin meczu 5-7 maja. Podobnie jak Polska i Grecja rozgrywki od drugiej rundy rozpoczyna: Belgia, Turcja, Norwegia i Bułgaria. W pierwszej rundzie (mecze 7-9 kwietnia) spotkają się Luksemburg z Maltą oraz Cypr z Monako.

W grupie światowej (3-5 lutego) w I rundzie grać będą: Szwecja z Włochami, Austria z Australią, Jugosławia z Danią, Hiszpania z Meksykiem, USA z Paragwajem, Izrael z Francją, CSRS z ZSRR oraz RFN z Indonezją.

• W Warszawie i w innych miastach Polski wielce popularne są mecze, turnieje, a nawet rozgrywki piłkarskie "szóstek". Ich wielkim orędownikiem jest Krzysztof Bazylow, a także kilku innych redakcyjnych kolegów z zapalem kopiących piłkę.

Minifutbol zyskał sobie zwolenników nawet w FIFA. W styczniu przyszłego roku w Holandii rozegrane zostaną mistrzostwa świata! Grać będą jednak w hollenderskiej hali nie "szóstki", ale "piątki" (czterech zawodników w polu plus bramkarz). Krajowa Komisja Minifutbolu AZSA, której przewodniczy Sylwester Saniewski, postanowiła zorganizować pierwszy w Polsce turniej "piątek" według zasad ustalonych przez FIFA. Mecze trwać będą 2 x 40 min. na małych boiskach z bramkami piłki ręcznej.

• Król futbolu, Brazylijczyk Pele, zamierza ubiegać się o fotel prezydenta swego kraju. Oświadczył to w wywiadzie dla "Jornal da Tarde".

"Jeżeli ludzie chcą, by Pele został prezydentem republiki, nie obawiam się przyjęcia tej roli" - stwierdził 48-letni Pele. "Ludzie często zatrzymują mnie na ulicy i mówią: Pele, dlaczego nie chcesz nam pomóc, dlaczego nie jesteś

prezydentem republiki?".

Pele w wywiadzie nie szczędził ostrych słów krytyki pod adresem władz. Podkreślił plagę korupcji. W tych dniach w Brazylii korupcja jest gorsza od AIDS" - oświadczył Pele, władze celowo utrzymują brazylijski naród w ubóstwie. "Jeżeli członkowie władz zamierzają jeść kawior i pić whisky - niech sobie to robią. Ale niech zarazem zapewnią ludziom minimum żywności, owoców i choćby trochę rumu".

• Więzik zdyskwalifikowany. Wydział Dyscypliny PZPN rozpatrywał w tzw. trybie nadzoru sprawę piłkarza ŁKS Łódź, Grzegorza Więzika. Członkowie wydziału uznali, że kara nałożona na tego piłkarza przez jego klub jest nieadekwatna do popełnionego przez G. Więzika czynu i postanowili uchylić orzeczenie klubu o zawieszeniu wykonania kary - na trzy miesiące dyskwalifikacji. Ponadto piłkarzowi została wymierzona dodatkowa kara - zakaz wyjazdu za granicę w celach sportowych na okres 8 miesięcy. Grzegorz Więzik kilka miesięcy temu samowolnie pozostał za granicą podczas wyjazdu sportowego. Piłkarz powrócił niedawno do Łodzi i grał w barwach ŁKS w lidze.

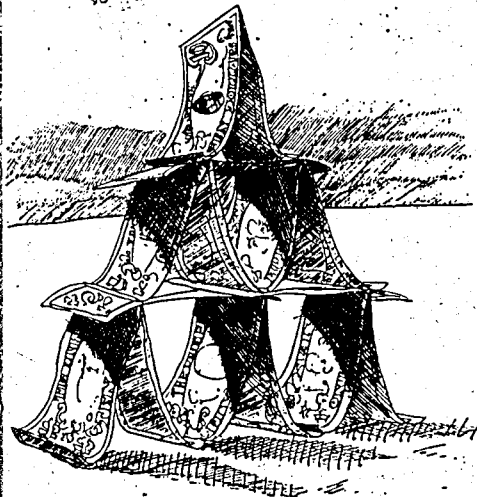
• Kilkunastoosobowa grupa szczecinian mających własne firmy postanowiła złożyć miejscowemu Morskiemu Klubowi Sportowemu Pogoni interesującą ofertę - wyasygnowania pieniędzy na transfer wskazanego piłkarza. Nie jest to oferta bezinteresowna - kontrahenci oczekują stosownej rekompensaty przy następnym transferze zawodnika do krajowej lub zagranicznej drużyny. Byłaby to wydatna pomoc dla Pogoni w likwidacji kłopotów kadrowych i nowa forma transferów...

• Zarząd Polskiego Związku Kolarskiego pozytywnie rozpatrzył wniosek firmy "Exbud" Kielce i wyraził zgodę na utworzenie pierwszej w Polsce kolarskiej grupy zawodowej. Przychylił się też do prośby trenera Ryszarda Szurkowskiego o przeniesienie za porozumieniem stron do nowego pracodawcy na stanowisko dyrektora grupy. Najbliższe tygodnie poświęcone będą na prace przygotowawcze, w tym głównie na rozmowy z zawodnikami w sprawie przejścia do tej grupy. Kielecka grupa ma liczyć 10 kolarzy. Barwy "Exbudu" będą najprawdopodobniej reprezentować tacy zawodnicy jak Mierzejewski, Uryga, Szerzyński, Serediuk, Kulas i Wiatr. Sponsorowi grupy bardzo zależy na jej starcie w przyszłorocznym Wyścigu Pokoju. W związku z nowymi obowiązkami R. Szurkowski zrezygnował z prowadzenia kadry narodowej w kolarstwie 1 listopada. Warto przypomnieć, że podczas czteroletniej kadencji trenera Szurkowskiego Lech Piasecki wygrał Wyścig Pokoju (85) i został mistrzem świata (85). W bieżącym roku Polacy wywalczyli srebrny medal podczas igrzysk olimpijskich w Seulu w jeździe drużynowej na 100 km. Obowiązki trenera kadry pełnić będzie na razie dotychczasowy drugi szkoleniowiec, Wacław Skarul. Wkrótce zarząd PZKol podejmie decyzję kto będzie następcą Szurkowskiego.

• Polscy zawodnicy startujący na Olimpiadzie w Seulu otrzymali za zdobycie medali i punktowanych miejsc nagrody w dolarach US. Za złoty medal 10 tys., za srebrny 5 tys., za brązowy 3 tys. dolarów. Za miejsca od czwartego do ósmego odpowiednio - od 700 do 200 dolarów. Pieniądze pochodzą ze środków PKOl, z darów Polonii, klubów sportowych i innych sponsorów.

• Pojedynek bokserski Sugar Ray Leonard - Donny Lalonde przyniósł największą sprzedaż w historii płatnej telewizji. Płatne kanały zapłaciły 19,5 mln dol. aby móc go transmitować na żywo. Poprzedni rekord sprzedaży dla pojedynczego wydarzenia ustanowiła w marcu br. Wrestlemania IV - 18 mln dol. sprzedaży.

PIRAMIDALNY SKANDAL

Policja Metropolii Toronto rozeseła w dniu 10 listopada do gazet polonijnych komunikat, w którym informuje się polonijną publiczność o śledztwie prowadzonym w środowisku w Toronto, w sprawie tzw. "Piramidy". Sierżant Gerry Taylor z oddziału zwalczającego nielegalne gry, poinformował prasę, że dokonano aresztowań podczas spotkania obserwowanej od dawna grupy, nawiasem mówiąc całkowicie nieomal polskojęzycznej, składającej się z ponad 100 osób, wywodzących się głównie

z nowszej emigracji.

Policja dysponuje nazwiskami szeregu osób podejrzanych, w liczbie 100-120 osób. Zarzut organizowania nielegalnych struktur - postawiono trzem osobom wymienionym w policyjnym komunikacie, który podajemy w całości. Poniżej załączamy cytat z paragrafu z kodeksu karnego, na podstawie którego został postawiony zarzut.

Cała sprawa będzie miała poważne reperkusje w polskim środowisku w Toronto. A pamiętacie Państwo felietonik PIRAMIDALNA BZDURA sprzed miesiąca? A tu się okazało, że to nie żarty.

The Metropolitan Toronto Police, Morality Bureau, (Anti-Gambling Squad), have recently concluded an investigation into a PYRAMID SCHEME. This scheme was a variation on schemes which have surfaced in this area intermittently over the last 18 months.

The schemes require persons to pay in a sum of money, usually \$2200.00, in order to receive a larger amount, once again usually \$17,600.00. They are known by a number of different names. In the past they were referred to as "Airplanes" with Pilots and Captains, Flight Attendants and Passengers; in the most recent case the scheme was referred to as an "Investment Club", "Financial Institution", or simply "The Group" or "The Club". The schemes are presented in an

identical fashion, and all require that persons pay a sum of money to the person who is at the head of the group on the top level of the pyramid.

Members of the public are reminded that any scheme which resembles that described above, no matter what it may be called, is illegal.

Furthermore, in addition to the potential for criminal prosecution, those persons who involve themselves and their friends in these schemes will, in all probability, lose their money, and their friends, because of the very nature of the scheme which requires more and more persons to be drawn into it.

This latest scheme involved over 100 persons and was particularly active in the High Park - Parkdale area of Toronto and was organized and run primarily for recent immigrants to Canada. The possibility exists that they were unwittingly duped into joining this illegal scheme.

Those charged are as follows:

1. Lucjan PIEKARSKI, 42 years, Indian Grove,
2. Jozef SZCZEPANIK, 43 years, Krieger Cres.,
3. Ewa WISNIEWSKA, 30 years, Maynard Ave.

All are charged with CONDUCT ILLEGAL SCHEME, Section 189-1-e of the Criminal Code.

All are to appear in Old City Hall court on 22 November 1988.

189. 1. Every one is guilty of an indictable offence and is liable to imprisonment for two years who

a) conducts, manages or is a party to any scheme, contrivance or operation of any kind by which any person, upon payment of any sum of money, or the giving of any valuable security, or by obligating himself to pay any sum of money or give any valuable security, shall become entitled under the scheme, contrivance or operation, to receive from the person conducting or managing the scheme, contrivance or operation, or any other person, a larger sum of money or amount of valuable security than the sum or amount paid or given, or to be paid or given, by reason of the fact that other persons have paid or given, or obligated themselves to pay or give any sum of money or valuable security under the scheme, contrivance or operation.